

Upphandlande organisation

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet
Evelina Idestrom

Upphandling

Glasögon 2025
23.3-8628-2025
Version 2: publicerad 2026-01-15 15:09
Sista anbudsdag: 2026-01-29 23:59

Symbolförklaring

Texten ingår i annonsen	Texten ingår i kvalificeringen
Texten kommer att ingå i avtalet	Texten kommer att publiceras i avtalskatalogen
Texten/frågan innehåller krav som måste uppfyllas	Texten/frågan innehåller ESPD-krav
Frågan är viktad och ingår i utvärderingen	Frågan är viktad och ingår i utvärderingen
Frågan ställs endast upplysningsvis	Frågan besvaras av upphandlaren
Frågan är markerad för särskild uppföljning	Uppdaterat avsnitt eller fråga

Innehåll

1. Inbjudan	8
1.1 Välkommen!	8
1.2 Innehållsförteckning	8
1.3 Beskrivning av vad respektive kapitel innehåller	8
1.4 Bakgrund och syfte med upphandlingen	9
1.5 Beskrivning av Upphandlingsföremål	9
1.6 Målsättning och fokusområden för upphandlingen	9
1.7 Metod för Avrop och tilldelning av Kontrakt	10
1.8 Uppskattad omsättning på ramavtalet och takvolym	11
1.9 Ramavtalets ingående och löptid	12
1.10 Antal Ramavtalsleverantörer	12
1.11 Avropsberättigade	12
2. Administrativa förutsättningar och krav	13
2.1 Administrativa förutsättningar och krav	13
2.2 Upphandlingsförfarande	13
2.3 Upphandlingens anbudsområden	13
2.4 Flera anbud från samma företagsstruktur	13
2.5 Anbud med alternativa utföranden	13
2.6 Villkor för Ramavtalets fullgörande	13
2.7 Anbudets form och innehåll	13
2.7.1 Anbudets språk	13
2.7.2 Inlämning av anbud	14
2.7.3 Kostnader i samband med lämnande av anbud	14
2.7.4 Tidpunkt för lämnande av anbud	14
2.7.5 Anbudets giltighetstid	14
2.8 Frågor och svar om upphandlingen m.m.	15
2.8.1 Frågor och svar om upphandlingsdokumenten	15
2.8.2 Rättelse av fel, förtydligande och komplettering	15
2.9 Tidpunkt för anbudsöppning	15
2.10 Tidpunkt för tilldelningsbeslut	16
2.11 Hantering av personuppgifter	16
2.12 Sekretess	16
2.13 Underskrift av Ramavtal	17
3. Prövning, utvärdering och kvalificering	18
3.1 Inledning	18
3.2 Process för prövning, utvärdering och kvalificering	18
3.3 Utvärderingsmodell	18
4. Kravspecifikation	20
4.1 Inledning	20

4.2 Glasögon	20
4.2.1 Bildskärmsglasögon	20
4.2.2 Skyddsglasögon	20
4.2.3 Reservglasögon till sjögående personal	21
4.3 Synundersökning	22
4.3.1 Optikbranschens Kvalitetsnorm	22
4.3.2 Legitimerad optiker	22
4.3.3 Genomförande av synundersökning	22
4.3.4 Tidsbokning av synundersökning	23
4.4 Övriga krav	24
4.4.1 Optikbutiker	24
4.5 Ej obligatoriska krav	24
4.5.1 Skytteglasögon	24
4.5.2 Glas till insatsbågar	25
4.6 Obligatoriska Priser	26
4.6.1 Pris synundersökning	26
4.6.2 Priser bildskärmsglasögon	26
4.6.3 Priser skyddsglasögon	27
4.6.4 Priser reservglasögon till sjögående personal	29
4.7 Ej obligatoriska priser	30
4.7.1 Priser skytteglasögon	30
4.7.2 Priser glas till insatsbågar	31
4.8 Uppfyllande av obligatoriska krav	32
5. Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare	33
5.1 Inledning	33
5.2 Information om ESPD och egenförsäkran	33
5.3 Åberopande av andra företags kapacitet	33
5.4 Gemensamt anbud av grupp av leverantörer (konsortium)	34
5.5 Instruktion för att besvara ESPD	35
5.6 Skäl för uteslutning	35
5.6.1 Uteslutningsgrunder som rör fällande dom i brottmål	36
5.6.1.1 Deltagande i en kriminell organisation	36
5.6.1.2 Bestickning och korruption	37
5.6.1.3 Bedrägeri	38
5.6.1.4 Terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet	39
5.6.1.5 Penningtvätt eller finansiering av terrorism	40
5.6.1.6 Barnarbete och andra former av människohandel	41
5.6.2 Obetalda skatter och socialförsäkringsavgifter	42
5.6.2.1 Betalning av skatter	43
5.6.2.2 Betalning av socialförsäkringsavgifter	44
5.6.3 Uteslutningsgrunder som rör insolvens, intressekonflikter, allvarligt fel i yrkesutövning m.m.	46

5.6.3.1 Åsidosättande av skyldigheter enligt miljölagstiftning	46
5.6.3.2 Åsidosättande av skyldigheter enligt sociallagstiftning	46
5.6.3.3 Åsidosättande av skyldigheter inom arbetsrätt	47
5.6.3.4 Konkurs	47
5.6.3.5 Insolvens	48
5.6.3.6 Ackordsuppgörelse med borgenärer	48
5.6.3.7 Situation som enligt nationell lagstiftning motsvarar konkurs	49
5.6.3.8 Tvångsförvaltning	50
5.6.3.9 Avbruten näringsverksamhet	50
5.6.3.10 Avtal med andra företag i syfte att snedvrída konkurrensen	51
5.6.3.11 Allvarliga fel i yrkesutövningen	52
5.6.3.12 Intressekonflikt på grund av deltagande i upphandlingen	52
5.6.3.13 Direkt eller indirekt deltagande i förberedelserna av upphandlingen	52
5.6.3.14 Förtida uppsägning, skadestånd eller andra jämförbara sanktioner	53
5.6.3.15 Oriktiga uppgifter, undanhållande av information, avsaknad av nödvändiga dokument och tillägnande av konfidentiell information i detta förfarande	53
5.7 Utredning	54
5.8 Kvalificeringskrav	54
5.8.1 Behörighet att utöva yrkesverksamhet	54
5.8.1.1 Inskrivning i handelsregister eller motsvarande	54
5.8.2 Ekonomisk och finansiell ställning	55
5.8.2.1 Kreditvärdighet	55
5.8.2.2 Alternativa sätt att styrka ekonomisk och finansiell ställning	55
5.9 Uteslutning med anledning av EU-sanktioner	56
5.10 Sammanställning över kompletterande dokument	57
6. Ramavtalets Huvuddokument	59
6.1 Allmänt	59
6.2 Parter och Avropsberättigade	59
6.2.1 Parter	59
6.2.2 Avropsberättigade	59
6.2.3 Kontaktpersoner och meddelanden	59
6.3 Definitioner	60
6.4 Ramavtalets handlingar och deras inbördes ordning	61
6.5 Omfattning	61
6.6 Omsättning	62
6.7 Ramavtalets ikraftträdande och löptid	62
6.8 Metod för Avrop och tilldelning av Kontrakt	62
6.8.1 Kontrakt mellan Ramavtalsleverantören och Avropsberättigad	63
6.9 Ramavtalsleverantörens åtagande	64
6.9.1 Uppfyllande av krav och villkor	64
6.9.2 Funktionsbrevlåda	64

6.9.3 Avropssvar	64
6.9.4 Försäkring	64
6.9.5 Miljöhänsyn	65
6.9.6 Sociala hänsyn	65
6.9.6.1 Antidiskriminering	65
6.9.6.2 Grundläggande rättigheter för arbetstagare	65
6.9.7 Tillgänglighet	66
6.9.7.1 Lokalers tillgänglighet	66
6.9.7.2 Kontinuitetshantering	67
6.9.8 Antikorruption	67
6.9.9 Sekretess	67
6.10 Informationssäkerhet och GDPR	68
6.10.1 Personal för support	68
6.10.2 Molntjänst	68
6.10.3 Informationssäkerhetsarbete	69
6.10.4 Säkerhetsutbildning för personal	70
6.11 Priser och prisjustering	70
6.11.1 Priser	70
6.11.2 Prisjustering	70
6.11.3 Factoring och fakturahantering	71
6.12 Samverkan	71
6.12.1 Lojalitets- och informationsplikt	71
6.12.1.1 Upplysningar med avseende särskilt på EU-sanktioner	71
6.12.2 Möten	72
6.12.3 Information om och marknadsföring av Ramavtalet	72
6.13 Underleverantör	72
6.13.1 Åberopade företag	73
6.14 Ersättning till Kammarkollegiet och redovisning av statistik	73
6.14.1 Administrationsavgift till Kammarkollegiet	73
6.14.2 Redovisning av försäljning	74
6.14.3 Redovisning av statistik	74
6.15 Uppföljning	77
6.16 Avtalsbrott och påföljder	78
6.16.1 Rättelse vid avtalsbrott	78
6.16.2 Ramavtalsleverantörens vitesgrundande avtalsbrott	78
6.16.2.1 Löpande vite	78
6.16.2.2 Engångsvite	79
6.16.2.3 Begränsning av viten	79
6.16.3 Kammarkollegiets uppsägningsrätt	79
6.16.4 Ramavtalsleverantörens uppsägningsrätt	80
6.16.5 Ramavtalets förtida upphörande av annan anledning	80
6.16.6 Skadestånd	80

6.16.7 Ursäktligt avtalsbrott (force majeure)	81
6.17 Ändringar av Ramavtalet	81
6.17.1 Ändringar och tillägg	81
6.17.2 Kammarkollegiets rätt till överlåtelse av Ramavtalet	81
6.17.3 Ramavtalsleverantörens rätt till överlåtelse av Ramavtalet	81
6.17.4 Ägar- och kontrollskifte hos Ramavtalsleverantören	82
6.17.5 Tillägg, byte eller borttagande av optikbutiker	82
6.18 Konsekvenser av Ramavtalets upphörande	82
6.19 Tillämplig lag och tvistelösning	83
7. Allmänna villkor	84
7.1 Allmänt	84
7.2 Definitioner	84
7.3 Kontaktpersoner och kommunikation	85
7.4 Kontraktets handlingar och deras inbördes ordning	86
7.5 Ramavtalsleverantörens ansvar för Upphandlingsföremålet	86
7.6 Avropsberättigads ansvar för Upphandlingsföremålet	87
7.7 Ramavtalsleverantörens ansvar för personal	87
7.8 Försäkring	87
7.9 Priser och prisjustering	87
7.9.1 Priser	87
7.9.2 Prisjustering	87
7.10 Tilläggsköp	88
7.11 E-handel	88
7.11.1 Generella villkor för e-handel	88
7.11.2 Ansvar – För format, kommunikationssätt och kostnader	88
7.11.3 Order och ordersvar	89
7.11.4 Pappersrekvisition	89
7.12 Fakturering och betalning	89
7.12.1 Fakturering	89
7.12.2 Fakturans innehåll	90
7.12.3 Betalning	90
7.12.4 Dröjsmålsränta	90
7.13 Informationssäkerhet och GDPR	91
7.13.1 Behandling av personuppgifter	91
7.13.2 Behandling av information i journalföringssystem	91
7.13.3 Tillgång till information vid upphörande av molntjänst	91
7.14 Sekretess och konfidentiell information	92
7.15 Samverkan	93
7.15.1 Lojalitets- och informationsplikt	93
7.15.1.1 Upplysningar med avseende särskilt på EU-sanktioner	93
7.15.2 Marknadsföring av Kontraktet	93
7.16 Underleverantör	94

7.17 Tillgänglighet och service	94
7.18 Leverans - hämtning av glasögon	94
7.19 Garanti	95
7.20 Redovisning av statistik	95
7.21 Återlämning av glasögon	95
7.22 Uppföljning	95
7.23 Avtalsbrott och påföljder	96
7.23.1 Rättelse vid avtalsbrott	96
7.23.2 Ansvar vid Försening	96
7.23.2.1 Vad som avses med Försening	96
7.23.2.2 Meddelandeskyldighet vid misstanke om Försening	96
7.23.3 Ansvar vid Fel	97
7.23.3.1 Vad som avses med Fel	97
7.23.3.2 Reklamation och avhjälpande av Fel	97
7.23.3.3 Prisavdrag vid Fel	97
7.23.3.4 Fel som utgör väsentligt avtalsbrott	98
7.23.4 Ramavtalsleverantörens vitesgrundande avtalsbrott	98
7.23.4.1 Löpande vite	98
7.23.4.2 Engångsvite	99
7.23.4.3 Begränsning av viten	99
7.23.5 Skadestånd	99
7.23.6 Ursäktligt avtalsbrott (force majeure)	100
7.23.7 Avropsberättigads uppsägningsrätt	100
7.23.8 Ramavtalsleverantörens uppsägningsrätt	101
7.23.9 Kontraktets förtida upphörande av annan anledning	101
7.24 Ändringar av Kontraktet	101
7.24.1 Ändringar och tillägg	101
7.24.2 Ändring av Underleverantör	101
7.24.3 Avbeställning av Upphandlingsföremål	102
7.24.4 Avropsberättigads rätt till överlåtelse av Kontraktet	102
7.24.5 Ramavtalsleverantörens rätt till överlåtelse av Kontraktet	102
7.24.6 Ägar- och kontrollskifte hos Ramavtalsleverantören	102
7.25 Icke-avstående (no waiver)	103
7.26 Tillämplig lag och tvistelösning	103

1. Inbjudan

1.1 Välkommen!

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet välkomnar leverantörer att lämna anbud i upphandlingen av Glasögon 2025.

Upphandlingen kommer att resultera i ett ramavtal avseende synundersökningar, receptslipade bildskärmsglasögon, skyddsglasögon, skytteglasögon samt glas till insatsbågar. Ramavtalet kommer även omfatta receptslipade reservglasögon till sjögående personal enligt Transportstyrelsens föreskrifter om läkarintyg för sjöfolk (TSFS 2011:117).

Omsättningen på ramavtalet uppskattas till totalt 120 MSEK exklusive mervärdesskatt under dess löptid om 48 månader.

Kammarkollegiet kommer att tilldela Ramavtal till de åtta (8) anbudsgivare som har lämnat de ekonomiskt mest fördelaktiga anbuden utifrån pris, under förutsättning att så många anbud uppfyller ställda krav.

Avropsmodell framgår av detta kapitel, avsnitt *Metod för Avrop och tilldelning av Kontrakt*.

1.2 Innehållsförteckning

Upphandlingsdokumenten består av nedanstående kapitel och bilagor.

Kapitel

1. Inbjudan
2. Administrativa förutsättningar och krav
3. Prövning, utvärdering och kvalificering
4. Kravspecifikation
5. Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare
6. Ramavtalets Huvuddokument
7. Allmänna villkor

Bilagor till Upphandlingsdokumenten

- Avropsberättigade
- Sekretessbegäran
- Utkast till datadelningsavtal
- Statistikmall

Bilagor som skickas ut av Kammarkollegiet efter sista anbudsdag

- Intygande med anledning av EU-sanktioner
- Optikbutiker
- Sanningsförsäkran

1.3 Beskrivning av vad respektive kapitel innehåller

Upphandlingsdokumentets kapitel

1. *Inbjudan*: Här framgår information om vad upphandlingen omfattar samt kortfattad information om Ramavtalet.
2. *Administrativa förutsättningar och krav*: Här framgår bland annat hur anbud ska

lämnas samt vilka formella krav som ställs på anbudet.

3. *Prövning, utvärdering och kvalificering*: Här framgår hur och i vilken ordning Kammarkollegiet bedömer och utvärderar anbud.
4. *Kravspecifikation*: Här framgår krav på tjänsten och vara (exempelvis krav på synundersökning och bildskärmsglasögon). I detta kapitel lämnas även priser.
5. *Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare*: Här framgår kvalificeringskrav, det vill säga de krav som ställs på anbudsgivaren, exempelvis ekonomisk stabilitet. Därutöver innehåller kapitlet uteslutningsgrunderna.
6. *Ramavtalets Huvuddokument*: Här framgår krav och villkor för fullgörande av Ramavtalet som är tillämpligt på avtalsförhållandet mellan Kammarkollegiet och Ramavtalsleverantören.
7. *Allmänna villkor*: Här framgår krav och villkor för fullgörande av Kontrakt som är tillämpligt på avtalsförhållandet mellan Avropsberättigad och Ramavtalsleverantören.

Begrepp som används i upphandlingsdokument finns definierade i kapitel *Ramavtalets Huvuddokument* respektive *Allmänna villkor*.

1.4 Bakgrund och syfte med upphandlingen

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet ansvarar för upphandlingsverksamheten inom den statliga inköpssamordningen. Detta innebär att Kammarkollegiet ingår samordnade ramavtal eller andra gemensamma avtal i syfte att effektivisera upphandlingar avseende varor och tjänster som myndigheter upphandlar ofta, i stor omfattning eller som uppgår till stora värden. I uppdraget ingår även att tillhandahålla stödverksamhet för inköp vid avrop från de samordnade ramavtalen. Ytterligare information om oss och våra pågående upphandlingar, samordnade ramavtal och praktiska vägledning finns på [Avropa](#).

Kammarkollegiet har under våren 2025 genomfört en [förstudie](#) avseende behovet av ett statligt samordnat ramavtal inom området glasögon. I förstudien konstateras att det finns behov av ett statligt ramavtal inom området.

Syftet med upphandlingen är att Avropsberättigade ska kunna avropa Upphandlingsföremålet på ett enkelt och effektivt sätt, för att därigenom generera tids- och kostnadsbesparingar, samt möjliggöra anskaffningar till fördelaktiga villkor.

1.5 Beskrivning av Upphandlingsföremål

Denna upphandling omfattar:
synundersökningar, receptslipade bildskärmsglasögon, skyddsglasögon och i förekommande fall skytteglasögon samt glas till insatsbågar.

Ramavtalet omfattar även receptslipade reservglasögon till sjögående personal enligt Transportstyrelsens föreskrifter om läkarintyg för sjöfolk (TSFS 2011:117).

Till samtliga receptslipade glasögon ska det, när det är tillämpligt, ingå:

- Montering av glas i båge och övriga arbeten
- Hårt glasögonfodral och putsduk
- Utprovning och justering av skalmar
- Eventuell efterjustering, och beroende på båge, byte av sadlar och skalmtoppar

1.6 Målsättning och fokusområden för upphandlingen

Kammarkollegiets målsättning är att inom ramen för verksamhetens uppdrag, offentlig sektors behov och lagstiftningens möjligheter, på ett ansvarfullt sätt beakta miljöhänsyn och

sociala hänsyn vid upphandling och förvaltning av Ramavtalet. Ramavtalet ska bidra till att offentlig sektor kan möta de mål som satts i den nationella upphandlingsstrategin, Agenda 2030 och de nationella miljömålen.

Kammarkollegiet tar särskild hänsyn till följande fem områden: hållbarhet, tillgänglighet, informationssäkerhet, e-handel och försörjningstrygghet. Vidare har Kammarkollegiet nolltolerans vad gäller korruption, se kapitel *Ramavtalets huvuddokument avsnitt Antikorruption*.

1.7 Metod för Avrop och tilldelning av Kontrakt

Avropsberättigad genomför Avrop i syfte att anskaffa Upphandlingsföremål. Ramavtalet fastställer villkoren för Avrop. När Avropsberättigad genomför Avrop och tilldelar Kontrakt är den skyldig att hålla sig inom de ramar som framgår av Ramavtalet. Nedan framgår hur Avrop och tilldelning av Kontrakt går till.

Avropsberättigad genomför Avrop i syfte att anskaffa Upphandlingsföremål. Ramavtalet fastställer villkoren för Avrop. När Avropsberättigad genomför Avrop och tilldelar Kontrakt är den skyldig att hålla sig inom de ramar som framgår av Ramavtalet. Nedan framgår hur Avrop och tilldelning av Kontrakt går till.

Tilldelning genom dynamisk rangordning

Avrop från Ramavtalet görs genom en dynamisk rangordning. Det innebär att Avrop sker från den Ramavtalsleverantör som erbjuder lägst totalpris inom den produktkategori som behovet avser, har optikbutik på vald ort samt, där tillämpligt, uppfyller eventuella krav på tillgänglighetsanpassning.

Nedan beskrivs hur Avrop genom dynamisk rangordning går till.

1. Arbetstagaren eller Avropsberättigad utgår från den produktkategori som behovet avser, exempelvis bildskärmsglasögon eller skyddsglasögon.
2. Därefter väljer arbetstagaren eller Avropsberättigad ort utifrån en (1) av nedanstående. Om det saknas optikbutik på vald ort väljer arbetstagaren den ort som är geografiskt närmast belägen utifrån en (1) av nedanstående faktorer.
 - ort där arbetstagarens arbetsplats är belägen
 - ort där arbetstagaren bor, eller
 - ort som arbetstagaren befinner sig på vid tjänsteresa eller tjänsteärende.
3. Arbetstagaren bokar tid hos optikbutik på vald ort som tillhör Ramavtalsleverantören som är högst rangordnad inom produktkategorin. Högst rangordnad är den Ramavtalsleverantör med lägst totalpris inom produktkategorin (t.ex. bildskärmsglasögon). Med totalpris avses summan av alla lämnade priser inom respektive produktkategori.
4. Vid behov av tillgänglighetsanpassad optikbutik (exempelvis butik med tillgång till rullstolsramp eller hiss) väljer arbetstagaren högst rangordnad optikbutik som har efterfrågad tillgänglighetsanpassning. Om ingen av Ramavtalsleverantörerna kan erbjuda efterfrågad tillgänglighetsanpassning inom vald ort får arbetstagaren välja en annan ort som är geografiskt närmast belägen utifrån en (1) av faktorerna som framgår av punkt 2 ovan.

Arbetstagare eller Avropsberättigad får kontakta nästföljande Ramavtalsleverantör i den

dynamiska rangordningen om följande särskilda skäl föreligger:

- Ramavtalsleverantören saknar optikbutik med efterfrågad tillgänglighetsanpassning inom vald ort,
- Ramavtalsleverantören har inte möjlighet att erbjuda tid för synundersökning, enligt kraven i kapitel *Kravspecifikation* avsnitt *Tidsbokning av synundersökning* på grund av kapacitetsbrist avseende legitimerade optiker. Arbetstagaren måste alltid tillfråga minst tre (3) av Ramavtalsleverantörens optikbutiker inom vald ort för att åberopa denna grund (förutsatt att Ramavtalsleverantören har tre (3) optikbutiker på orten),
- Ramavtalsleverantören har inte besvarat Avropsförfrågan. Arbetstagaren måste alltid tillfråga minst tre (3) av Ramavtalsleverantörens optikbutiker inom vald ort för att åberopa denna grund (förutsatt att Ramavtalsleverantören har tre (3) optikbutiker på orten),
- Avropet avser ett ersättningsköp som beror på att Avropsberättigad har sagt upp ett från detta Ramavtal avropat Kontrakt och detta beror på Ramavtalsleverantören, eller
- Kammarkollegiet har bestämt att Ramavtalsleverantören inte får lämna Avropssvar enligt kapitel *Ramavtalets huvuddokument* avsnitt *Kammarkollegiets uppsägningsrätt*.

1.8 Uppskattad omsättning på ramavtalet och takvolym

Uppskattad omsättning

Kammarkollegiet uppskattar omsättningen på Ramavtalet till totalt 120 MSEK exklusive mervärdesskatt. Uppskattningen grundas på statistik från nuvarande ramavtal. Vidare grundas den uppskattade omsättningen på information som Avropsberättigade kommit in med gällande uppskattat behov. För mer information, se [förstudien](#). Kammarkollegiet garanterar inte någon exklusivitet, försäljningsvolym eller liknande.

Statistik omsättning 2024

I nedanstående tabell redovisas omsättningen på det nuvarande Ramavtalet under år 2024.

	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	Totalt
Synundersökning (antal)	8 138	7 643	6 153	8 660	30 594
Synundersökning (SEK)	909 059	886 337	734 368	1 041 067	3 570 831
Bildskärmsglasögon (antal)	7 141	6 679	5 361	7 597	26 778
Bildskärmsglasögon (SEK)	3 522 870	3 443 160	2 950 905	4 299 209	14 216 144
Skyddsglasögon (antal)	46	47	38	51	182
Skyddsglasögon (SEK)	69 202	55 952	53 406	84 328	262 888
Extra glasögon* (antal)	6	6	15	1	28
Extra glasögon* (SEK)	19 692	22 305	82 696	4 720	129 413

* Med extra glasögon avses glasögon till de Avropsberättigade som har som krav att följa

Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS) avseende regler för sjöfart. I denna upphandling benämns "Extra glasögon" som "Reservglasögon".

Sammanlagd omsättning (takvolym)

Glasögon och synundersökningar får avropas upp till en sammanlagd omsättning (takvolym) om 270 MSEK exklusive mervärdesskatt under Ramavtalets löptid. Takvolymen är satt bland annat med beaktande av att Ramavtalet omfattar fler typer av glasögon samt fler brytningsindex och slipningar jämfört med tidigare ramavtal vilket ger möjlighet att avropa ett bredare utbud. Även risken för att ökad inflation kan leda till högre priser är en faktor som kan göra att den uppskattade omsättningen på 120 MSEK blir högre än beräknat. Vidare har takvolymen beräknats utifrån att den kraftiga ökningen av omsättningen som skett under det nuvarande ramavtalet kan komma att fortgå även under kommande ramavtal. Om den sammanlagda omsättningen uppnås kan Avrop inte längre ske från Ramavtalet under resterande del av Ramavtalets löptid.

1.9 Ramavtalets ingående och löptid

Ramavtalet beräknas träda i kraft under det första kvartalet år 2026 Avtalets startdatum, om upphandlingen inte blir föremål för överprövning, och löper därefter under en period av högst 48 månader.

1.10 Antal Ramavtalsleverantörer

Kammarkollegiet kommer att tilldela Ramavtal till åtta (8) Ramavtalsleverantörer under förutsättning att så många anbud uppfyller de ställda kraven i denna upphandling.

1.11 Avropsberättigade

Ramavtalet kan användas för Avrop av nedan angivna upphandlande myndigheter. Dessa benämns Avropsberättigade.

Avropsberättigad genom förordning

Myndigheter under regeringen är berättigade att genomföra Avrop med stöd av förordningen (1998:796) om statlig inköpssamordning. Till myndigheter under regeringen räknas statliga förvaltningsmyndigheter, statliga affärsverk, AP-fonder, domstolar och svenska utlandsmyndigheter. Se det allmänna myndighetsregistret på SCB:s [webbplats](#). Se förordningen (2007:755) om det allmänna myndighetsregistret för information om dessa myndigheter.

Avropsberättigad genom bekräftelse

Myndigheter under riksdagen och andra offentligt styrda organ enligt 1 kap. 18 § och 22 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU), deltar med stöd av att de har lämnat bekräftelse till Kammarkollegiet på att de önskar vara Avropsberättigade. Av bilaga Avropsberättigade framgår vilka upphandlande myndigheter som kan genomföra Avrop utöver de som är Avropsberättigade med stöd av förordningen enligt ovan. Om hela eller delar av Avropsberättigads verksamhet genom omorganisation överförs till annan juridisk person och behovet som omfattas av Ramavtalet helt eller delvis övertas av den andra juridiska personen är även denne Avropsberättigad.

2. Administrativa förutsättningar och krav

2.1 Administrativa förutsättningar och krav

I detta kapitel framgår bland annat hur anbud ska lämnas samt vilka krav som ställs på anbudet.

2.2 Upphandlingsförfarande

Denna upphandling genomförs genom ett öppet förfarande enligt LOU. Då upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande finns ingen möjlighet att förhandla.

2.3 Upphandlingens anbudsområden

Kammarkollegiet har övervägt om upphandlingen går att dela upp i fler delar. Kammarkollegiet bedömer dock att det är viktigt att Ramavtalsleverantören har en helhetskompetens för tydligare ansvar, kvalitet och samordning. Samordningen mellan olika kompetenser (samverkande rutiner m.m.), kommer att underlättas om kompetenserna utförs av samma företag.

2.4 Flera anbud från samma företagsstruktur

Upphandlade myndigheter ska inte godta flera anbud inom samma upphandling som lämnas från anknutna anbudsgivare om anbuderna inte är oberoende av varandra. Med anknutna anbudsgivare avses här företag som tillhör samma ekonomiska enhet i konkurrensrättslig mening (till exempel företag inom samma koncern).

2.5 Anbud med alternativa utföranden

Anbud med alternativa utföranden är inte tillåtet.

2.6 Villkor för Ramavtalets fullgörande

Anbudsgivaren ska acceptera samtliga krav och villkor i sin helhet. Anbudsgivarens egna avtalsvillkor eller liknande som inte stämmer överens med kraven i upphandlingen samt förbehåll accepteras inte som ramavtalsinnehåll.

Villkoren i kapitel *Ramavtalets Huvuddokument* och dess bilagor kommer att utgöra underlag för Ramavtalet mellan Kammarkollegiet och Ramavtalsleverantören.

Villkoren i kapitel *Allmänna villkor* och dess bilagor kommer efter Avrop att utgöra underlag till Kontrakt mellan Avropsberättigad och Ramavtalsleverantören.

Inför ramavtalstecknande kan justeringar komma att göras med anledning av ändringar i upphandlingsdokumenten under anbudstiden.

Accepterar anbudsgivaren ramavtalsvillkoren?

Ja/Nej. Ja krävs

Kravspecifikati...

2.7 Anbudets form och innehåll

2.7.1 Anbudets språk

Svenska språket ska tillämpas vid all kommunikation rörande denna upphandling, inklusive anbudets språk, om inte annat framgår.

Enstaka stycken i anbudet kan vara på engelska, danska eller norska. Vad gäller begäran om kommersiell sekretess, certifikat och jämförbara handlingar kan dessa vara på engelska, danska eller norska.

Innehåller anbudsgivarens anbud uppgifter som strider mot ovan kommer Kammarkollegiet att bortse från dessa uppgifter.

2.7.2 Inlämning av anbud

Kammarkollegiet använder sig av upphandlingsverktyget Mercell TendSign, som ägs av Mercell Commerce AB, för hantering av upphandlingsdokumenten och anbud. Anbud kan därför inte lämnas på annat sätt, exempelvis via e-post. Rättelse av fel, förtydligande och komplettering kan dock ske enligt Kammarkollegiets senare instruktioner.

Företrädare för anbudsgivare ansluter sig kostnadsfritt till Mercell TendSign genom att registrera ett användarkonto på Mercell TendSigns [webbplats](#). Den e-postadress som anbudsgivare använder för sin inloggning i systemet är den som gäller för all vidare kommunikation i upphandlingen med Kammarkollegiet.

Den juridiska person vars organisationsnummer eller fysiska person vars personnummer eller liknande är registrerat i Mercell TendSign-kontot anses vara anbudsgivare. Är anbudsgivaren ett konsortium är den registrerade inte anbudsgivare utan företrädare för konsortiet, om inte annat framgår av fullmakt.

Tekniska frågor om Mercell TendSign ställs till Mercell TendSigns support via portalen: [Mercell Support Leverantör](#). Manual, instruktionsfilm och vanliga frågor och svar finns på Mercell TendSigns [webbplats](#). Mercell TendSigns support har begränsade öppettider varför det är viktigt att ta kontakt i god tid innan sista anbudsdag vid behov av teknisk support.

Kammarkollegiet godtar inte parallella anbud. Om en anbudsgivare lämnar in flera anbud kommer Kammarkollegiet anse det senast inkomna under anbudstiden som det giltiga anbudet.

2.7.3 Kostnader i samband med lämnande av anbud

Anbudsgivaren har inte rätt till ersättning för anbudet eller för kostnader som uppstår i samband med lämnande av anbudet.

2.7.4 Tidpunkt för lämnande av anbud

Sista tidpunkt för att lämna anbud är 2026-01-29 23:59:00.

2.7.5 Anbudets giltighetstid

Anbudet ska vara giltigt till och med 2026-09-01.

Om anledning finns, exempelvis vid en överprövning, kan giltighetstiden för anbudet komma att förlängas. Kammarkollegiet kommer i sådana fall att begära bekräftelse av anbudsgivaren att denne godkänner förlängningen.

Träder Ramavtalet i kraft senare än 12 månader räknat från när Ramavtalet beräknas träda i kraft enligt kapitel *Inbjudan*, avsnitt *Ramavtalets ingående och löptid*, justeras priserna

enligt SCB:s index AKI arbetskostnadsindex för arbetare (gällande pris synundersökning) och KPI konsumentprisindex (gällande priser glasögon) när Ramavtalet träder i kraft. Som basmånad gäller oktober 2025.

Accepterar anbudsgivaren kravet på anbudets giltighetstid?

Ja/Nej. Ja krävs

Kravspecifikati...

2.8 Frågor och svar om upphandlingen m.m.

2.8.1 Frågor och svar om upphandlingsdokumenten

Alla frågor om upphandlingsdokumenten ställs till och besvaras av Kammarkollegiet via Mercell TendSign. Kompletterande upplysningar om upphandlingsdokumenten förmedlas till samtliga som hämtat upphandlingsdokumenten via Mercell TendSign. Alla frågor och svar som publiceras före tilldelningsbeslut är avidentifierade.

Frågor och svar utgör en del av upphandlingsdokumenten. Om upphandlingsdokumenten behöver kompletteras med anledning av frågor, eller av någon annan anledning, kommer kompletteringen att finnas i Mercell TendSigns funktion för frågor och svar.

De av Kammarkollegiet lämnade svaren avseende upphandlingsdokumenten är endast bindande om svaren lämnats via Mercell TendSign. Anbudsgivaren är själv ansvarig att hålla sig uppdaterad och ta del av den information som publiceras under anbudstiden. Om en anbudsgivare hämtar upphandlingsdokumenten på annat sätt än via Mercell TendSign kan Kammarkollegiet inte garantera att all information om upphandlingen, eventuella förtydliganden samt frågor och svar, kommer anbudsgivaren till handa under anbudstiden.

Sista dag för att **ställa frågor** är 2026-01-20. Frågor ställda senare kommer inte att besvaras.

Sista dag för att **besvara frågor** är senast sex kalenderdagar innan sista dagen för att lämna anbud.

2.8.2 Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

Det är viktigt att anbudet innehåller samtliga begärda uppgifter och handlingar, det vill säga att det framgår att samtliga ställda krav är uppfylla.

Kammarkollegiet har ingen skyldighet att låta en anbudsgivare rätta fel, förtydliga eller komplettera sitt anbud. Däremot får Kammarkollegiet tillåta eller begära att en anbudsgivare rättar en felskrivning, felräkning eller något annat fel i en ingiven handling, eller förtydligar eller kompletterar en sådan handling, om det är förenligt med principerna om likabehandling och öppenhet.

Anbudsgivare uppmanas därför att noggrant följa anvisningarna i upphandlingsdokumenten, och i anbudet tydligt visa att samtliga krav uppfylls, samt undvika att lämna uppgifter som inte efterfrågas.

2.9 Tidpunkt för anbudsöppning

Anbud öppnas så snart som möjligt efter sista tidpunkt för att lämna anbud av minst två (2) personer från Kammarkollegiet.

2.10 Tidpunkt för tilldelningsbeslut

Tilldelningsbeslut beräknas fattas under första kvartalet år 2026.

Efter att tilldelningsbeslut har fattats underrättas samtliga anbudsgivare via Mercell TendSign. Underrättelsen om tilldelningsbeslutet innebär inte att ett anbud förfaller.

Kammarkollegiet kommer att ingå Ramavtal med vinnande anbudsgivare efter att tiden för avtalsspärren löpt ut.

2.11 Hantering av personuppgifter

Kammarkollegiet behandlar personuppgifter inom ramen för upphandlingen. De kategorier av registrerade som förekommer är bland annat kontaktperson hos anbudsgivaren, samt i förekommande fall personer vars personuppgifter anges i anbud i syfte att uppfylla krav eller tilldelningskriterier. Exempel på personuppgifter som kan komma att behandlas är referenspersoner, anställda med flera i de fall anbudsgivaren bifogar CV eller andra typer av dokument till anbudet. Anbudsgivare är personuppgiftsansvarig för sin behandling av de personuppgifter som bifogas anbudet. Det ankommer på anbudsgivaren att informera registrerade vars personuppgifter förekommer i anbudet. Kammarkollegiet behandlar uppgifterna för att kunna bedöma anbudet. Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, för mer information om Kammarkollegiets personuppgiftsbehandling se Kammarkollegiets [webbplats](#).

Har anbudsgivaren informerat registrerade vars personuppgifter förekommer i anbudet?

Ja/Nej

Kravspecifikati...

2.12 Sekretess

Uppgifter som rör anbud omfattas av absolut sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) till dess upphandlingen offentliggjorts, beslut fattats eller upphandlingen på annat sätt avslutats. Därefter blir anbudet som huvudregel offentligt enligt tryckfrihetsförordningen (1949:105). Delar av anbudet kan dock omfattas av kommersiell sekretess.

För kommersiell sekretess till skydd för en anbudsgivares uppgifter krävs exempelvis att uppgifterna avser affärs- eller driftförhållanden för anbudsgivaren samt att det av särskild anledning kan antas att anbudsgivaren lider skada om uppgifterna röjs. Om anbudsgivaren anser att de uppgifter som lämnats i upphandlingen uppfyller vad som krävs för kommersiell sekretess, kan anbudsgivaren skriftligen lämna in begäran om att uppgifter i anbudet ska sekretessbeläggas. Sådan begäran ska innehålla precisering av vilka uppgifter som avses samt vilken skada som anbudsgivaren kan antas lida om uppgifterna röjs.

Om anbudsgivaren väljer att begära kommersiell sekretess avseende delar av sitt anbud anges detta i bilaga Sekretessbegäran.

Kammarkollegiet kan inte på förhand ge besked om en viss uppgift kommer att omfattas av sekretess, utan sekretessprövning sker först i samband med att en uppgift begärs ut. Eventuell tvist om en uppgift omfattas av sekretess kan komma att prövas i domstol.

Observera att anbudsgivare i ett senare skede kan begära sekretess för sådana uppgifter som begärs in inför tilldelningsbeslut.

Inför att Ramavtalet träder i kraft kommer Kammarkollegiet att offentliggöra relevanta uppgifter om bland annat Ramavtalsleverantörens priser och Underleverantörer.

a. Begärs sekretess för delar av anbud? Anbudsgivaren kan besvara frågan med ja/nej i fritextfältet

Fritext

Kravspecifikati...

b. Här kan anbudsgivaren bifoga bilaga Sekretessbegäran.

Bifogad fil

Kravspecifikati...

2.13 Underskrift av Ramavtal

Ramavtalet signeras av behörig företrädare för Kammarkollegiet respektive Ramavtalsleverantören genom elektronisk underskrift (e-underskrift). För att skapa e-underskrift bör Ramavtalsleverantören ha eller i god tid före avtalstecknande skaffa e-legitimation. Om Ramavtalsleverantören saknar möjlighet att skapa e-underskrift i Kammarkollegiets e-tjänst sker underskrift på utskrivet underlag.

3. Prövning, utvärdering och kvalificering

3.1 Inledning

I detta kapitel redovisas för hur och i vilken ordning Kammarkollegiet utvärderar anbud.

3.2 Process för prövning, utvärdering och kvalificering

Val av anbud sker enligt nedan.

- Prövning om anbud uppfyller de administrativa krav som ställs i kapitel *Administrativa förutsättningar och krav*.
- Prövning om anbud uppfyller de krav som ställs i kapitel *Kravspecifikation*.
- Anbud utvärderas enligt avsnitt *Utvärderingsmodell* som återfinns i detta kapitel.
- Kontroll om det föreligger omständigheter som utgör uteslutningsgrund enligt kapitel *Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare* avsnitt *Skäl för uteslutning*. Inför kontroll begär Kammarkollegiet in kompletterande dokument som framgår av samma kapitel, avsnitt *Sammanställning över kompletterande dokument*.
- Kontroll om anbudsgivare uppfyller kvalificeringskraven i kapitel *Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare* avsnitt *Kvalificeringskrav*. Inför kontroll begär Kammarkollegiet in kompletterande dokument som framgår av samma kapitel, avsnitt *Sammanställning över kompletterande dokument*.

Om två (2) eller flera godtagbara anbud efter utvärdering får samma anbudssumma, sker särskiljning enligt följande ordning:

1. Det anbud som utöver de obligatoriska orter som anges i kapitel *Kravspecifikation* avsnitt *Optikbutiker* är representerad med optikbutik på flest ytterligare orter.
2. Det anbud som kan erbjuda skytteglasögon enligt kapitel *Kravspecifikation* avsnitt *Skytteglasögon*.
3. Det anbud som kan erbjuda glas till insatsbågar enligt kapitel *Kravspecifikation* avsnitt *glas till insatsbågar*.

Om två (2) eller flera anbud inte kan särskiljas efter ovanstående förfarande sker särskiljning genom ett lottningsförfarande under överinseende av notarius publicus. För mer information om notarius publicus, se Länsstyrelsen i Stockholms län [webbplats](#).

3.3 Utvärderingsmodell

Tilldelningsgrund

Kammarkollegiet kommer att tilldela Ramavtal till de anbudsgivare som har lämnat de ekonomiskt mest fördelaktiga anbuden utifrån pris.

Antal Ramavtalsleverantörer

Kammarkollegiet kommer att tilldela Ramavtal till åtta (8) Ramavtalsleverantörer vars anbud har lägst anbudssumma under förutsättning att så många anbud uppfyller ställda krav.

Beräkning av anbudssumma

Anbudssumman beräknas genom att samtliga priser som lämnas i prismatriserna i kapitel

Kravspecifikation avsnitten *Priser bildskärmsglasögon*, *Priser skyddsglasögon* och *Priser reservglasögon till sjögående personal* summeras (se formel i nedanstående textruta). I nämnda avsnitt finns även instruktioner för ifyllnad av prismatris samt information om vad lämnade priser ska inkludera.

Anbudssumma = Priser bildskärmsglasögon + Priser skyddsglasögon + Priser reservglasögon till sjögående personal

Priser som inte ingår i utvärderingen

Vänligen observera att priset för synundersökning är fast och inte ingår i utvärderingen, se kapitel *Kravspecifikation* avsnitt *Pris synundersökning*. Inte heller pris för skytteglasögon och glas till insatsbågar ingår i utvärderingen då det inte är obligatoriskt att offerera dessa varor, se kapitel *Kravspecifikation* avsnitt *Priser skytteglasögon* och *Priser glas till insatsbågar*.

4. Kravspecifikation

4.1 Inledning

I detta kapitel anges obligatoriska krav på de varor och tjänster som Upphandlingsföremålet omfattar. Obligatoriska krav ska vara uppfyllda vid tidpunkten för anbudets inlämnande, om inte annat framgår av kravet.

4.2 Glasögon

4.2.1 Bildskärmsglasögon

Anbudsgivaren ska tillhandahålla receptslipade bildskärmsglasögon som är särskilt anpassade för bildskärmsarbete i enlighet med Arbetsmiljöverkets vid var tid gällande föreskrifter, för närvarande gäller *Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:11) om arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning – säker användning*.

Samtliga bildskärmsglasögon ska återfinnas i anbudsgivarens ordinarie sortiment och ska finnas som prover i butik. Därtill ska reservdelar finnas att tillgå i butik.

Bågar

Anbudsgivaren ska erbjuda minst 35 stycken olika bågmodeller som ska passa flera olika ansiktsformer. Av dessa 35 bågmodeller ska minst tolv (12) vara herrbågar och minst tolv (12) vara dambågar. Därtill ska anbudsgivaren erbjuda både plastbågar och metallbågar. Observera att olika färgvarianter och storlekar av samma bågmodell inte räknas som olika bågmodeller.

Glas

Anbudsgivaren ska erbjuda glas av materialtyperna plast och mineral. Glasen ska vara optiskt anpassade efter respektive brytningsindex, i syfte att säkerställa optimal synkorrigerande och komfort för användaren. Det innebär att glasens material och utformning ska motsvara det brytningsindex som krävs för varje enskild användares behov. Samtliga glas ska vara hårdytebehandlade och antireflexbehandlade.

Slipningar

Anbudsgivaren ska tillhandahålla glas med följande slipningar:

- Enkelslipade glas som är arbetsanpassade. Med enkelslipade glas avses glas med en styrka över hela glaset.
- Närprogressiva glas. Med närprogressiva glas avses glas som ger flexibelt seende på alla avstånd från ca 40 cm till ca 150 cm.
- Rumsprogressiva glas. Med rumsprogressiva glas avses glas som ger flexibelt seende på alla avstånd från ca 40 cm till ca 400 cm.

Övrigt

Vid Avrop av bildskärmsglasögon ska det även ingå:

- Montering av glas i båge och övriga arbeten
- Hårt glasögonfodral och putsduk
- Utprovning och justering av skalmar
- Eventuell efterjustering och byte av sadlar och skalmtoppar

4.2.2 Skyddsglasögon

Anbudsgivaren ska tillhandahålla receptslipade skyddsglasögon som är anpassade till arbetstagarens hälsotillstånd i enlighet med Arbetsmiljöverkets vid var tid gällande föreskrifter, för närvarande gäller *Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:11) om arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning – säker användning*.

Samtliga skyddsglasögon ska ha sidoskydd och återfinnas i anbudsgivarens ordinarie sortiment och ska finnas som prover i butik.

Bågar

Anbudsgivaren ska erbjuda minst fem (5) olika bågmodeller som ska passa flera olika ansiktsformer. Observera att olika färgvarianter och storlekar av samma bågmodell inte räknas som olika bågmodeller.

Skyddsklass

Anbudsgivaren ska erbjuda skyddsglasögon i skyddsklass S och F. Skyddsglasögon i skyddsklass S ska vara tillverkade i sin helhet av antingen plast eller härdat mineralglas, vilket innebär att både båge och glas ska bestå av samma material. Skyddsglasögon i skyddsklass F ska vara tillverkade i sin helhet av polykarbonat, vilket innebär att både båge och glas ska bestå av samma material. Glasen ska vara optiskt anpassade efter respektive brytningsindex, i syfte att säkerställa optimal synkorrigering och komfort för användaren. Det innebär att glasens material och utformning ska motsvara det brytningsindex som krävs för varje enskild användares behov.

Slipningar

Anbudsgivaren ska tillhandahålla glas med följande slipningar:

- Enkelslipade glas som är arbetsanpassade. Med enkelslipade glas avses glas med en styrka över hela glaset.
- Närprogressiva glas. Med närprogressiva glas avses glas som ger flexibelt seende på alla avstånd från ca 40 cm till ca 150 cm.
- Rumsprogressiva glas. Med rumsprogressiva glas avses glas som ger flexibelt seende på alla avstånd från ca 40 cm till ca 400 cm.
- Progressiva glas. Med progressiva glas avses glas som har mer än en styrka på glaset och som möjliggör seende på nära, mellan och långt avstånd med ett och samma par glasögon.

Övrigt

Vid Avrop av skyddsglasögon ska det även ingå:

- Montering av glas i båge och övriga arbeten
- Hårt glasögonfodral och putsduk
- Utprovning och justering av skalmar
- Eventuell efterjustering

4.2.3 Reservglasögon till sjögående personal

Anbudsgivaren ska tillhandahålla receptslipade reservglasögon till de avropsberättigade myndigheter som har som krav att följa Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS) avseende regler för sjöfart. Sjögående personal med behov av synkorrigering har krav på sig att bära glasögon eller kontaktlinser i tjänsten. Enligt 4 kap. 3 § Transportstyrelsens föreskrifter om läkarintyg för sjöfolk (TSFS 2011:117) har de även krav på sig att ha tillgång till reservglasögon i tjänsten.

Bågar

Anbudsgivaren ska erbjuda minst 35 stycken olika bågmodeller som ska passa flera olika

ansiktsformer. Av dessa 35 bågmodeller ska minst tolv (12) vara herrbågar och minst tolv (12) vara dambågar. Därtill ska anbudsgivaren erbjuda både plastbågar och metallbågar. Observera att olika färgvarianter och storlekar av samma bågmodell inte räknas som olika bågmodeller.

Glas

Anbudsgivaren ska erbjuda glas av materialtyperna plast och mineral. Glasen ska vara optiskt anpassade efter respektive brytningsindex, i syfte att säkerställa optimal synkorrigering och komfort för användaren. Det innebär att glasens material och utformning ska motsvara det brytningsindex som krävs för varje enskild användares behov. Samtliga glas ska vara hårdytebehandlade och antireflexbehandlade.

Slipningar

Anbudsgivaren ska tillhandahålla glas med följande slipningar:

- Enkelslipade glas som är arbetsanpassade. Med enkelslipade glas avses glas med en styrka över hela glaset.
- Närprogressiva glas. Med närprogressiva glas avses glas som ger flexibelt seende på alla avstånd från ca 40 cm till ca 150 cm.
- Rumsprogressiva glas. Med rumsprogressiva glas avses glas som ger flexibelt seende på alla avstånd från ca 40 cm till ca 400 cm.
- Progressiva glas. Med progressiva glas avses glas som har mer än en styrka på glaset och som möjliggör seende på nära, mellan och långt avstånd med ett och samma par glasögon.

Övrigt

Vid Avrop av reservglasögon ska det även ingå:

- Montering av glas i båge och övriga arbeten
- Hårt glasögonfodral och putsduk
- Utprovning och justering av skalmar
- Eventuell efterjustering och byte av sadlar och skalmtoppar

4.3 Synundersökning

4.3.1 Optikbranschens Kvalitetsnorm

Anbudsgivaren ska följa vid var tid gällande skrivning av Optikbranschens kvalitetsnorm: [Optikbranschens och Optikerförbundets Kvalitetsnorm i synvården](#) - För närvarande gäller version 21.

4.3.2 Legitimerad optiker

Samtliga optiker som utför synundersökningar enligt avsnitt *Genomförande av synundersökning* ska vara legitimerade enligt de krav som framgår av 4 kap. 1 § patientsäkerhetslagen (2010:659). Uppgift om optikerns legitimation ska finnas i Socialstyrelsens register över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal (HOSP).

4.3.3 Genomförande av synundersökning

Anbudsgivaren ska se till att synundersökningen utförs på ett fackmannamässigt sätt oavsett vilket tillvägagångssätt som tillämpas för synundersökningen.

Synundersökning utförd av optiker på plats i butik

Anbudsgivaren ska erbjuda synundersökningar där en optiker är fysiskt närvarande i optikbutiken. Arbetstagaren har rätt att vid avropstillfället kräva att undersökningen utförs av en optiker på plats.

Synundersökning utförd av optiker ej på plats i butik

Anbudsgivaren får även erbjuda synundersökningar där optikern inte är fysiskt på plats i optikbutiken. En sådan synundersökning kan exempelvis göras genom att optikern använder digital teknik för att kommunicera och fjärrstyra utrustningen samtidigt som en kvalificerad optikerassistent är fysiskt närvarande och hjälper till med utrustningen och ger stöd till arbetstagaren. Observera att detta endast är ett exempel på en metod som kan användas för att genomföra en synundersökning utan att optikern är fysiskt på plats, och inte en uttömmande lista.

Bedömning av befintliga glasögon

Vid undersökningen ska optikern bedöma om arbetstagarens privata glasögon fungerar tillräckligt bra som bildskärmsglasögon.

Kostnad vid uteblivet behov av glasögon

Om undersökningen visar att arbetstagaren inte behöver receptslipade glasögon, betalar Avropsberättigad endast för synundersökningen.

Remiss till ögonläkare

Om synundersökningen visar att en kompletterande bedömning av ögonläkare behövs, med hänsyn till synkraven i bildskärmsarbetet, ska anbudsgivaren ordna en remiss. Kostnaden för detta ska ingå i priset för synundersökningen.

Recept till arbetstagaren

Arbetstagaren har rätt att kostnadsfritt erhålla sitt glasögonrecept, vilket ska tillhandahållas antingen digitalt eller i pappersform, beroende på arbetstagarens önskemål.

4.3.4 Tidsbokning av synundersökning

Tidsram för genomförande av synundersökning

Anbudsgivaren ska genomföra synundersökning inom tio (10) arbetsdagar räknat från den tidpunkt då bokningen gjordes.

Val av undersökningsmetod

Anbudsgivaren har möjlighet att genomföra:

- Synundersökning där optiker är fysiskt på plats i optikbutiken, eller
- Synundersökning där optiker inte är fysiskt på plats i optikbutiken, exempelvis genom ledning via distansteknik.

För mer information om undersökningsmetoder, se detta kapitel, avsnitt *Genomförande av synundersökning*.

Krav vid önskemål om fysisk närvaro av optiker

Om arbetstagare uttryckligen ställt krav på att synundersökningen ska utföras av optiker som är fysiskt på plats i optikbutiken, ska anbudsgivaren genomföra synundersökning inom tjugo (20) arbetsdagar räknat från den tidpunkt då bokningen gjordes.

Bokningsförfarande

Bokningskanaler vid ej krav på fysisk närvaro av optiker

Om arbetstagare inte har ställt krav på att optiker ska vara fysiskt på plats i optikbutiken under synundersökningen, ska det vara möjligt att boka tid för synundersökning via:

- Telefon,
- Webbsida, och
- Direkt i optikbutik

Bokningskanaler vid krav på fysisk närvaro av optiker

Om arbetstagare har ställt krav på att synundersökningen ska utföras av optiker som är fysiskt på plats i optikbutiken, ska bokning kunna göras via:

- Telefon, och
- Direkt i optikbutik

4.4 Övriga krav

4.4.1 Optikbutiker

Anbudsgivaren ska vara representerad med optikbutiker i minst 35 av nedan angivna huvudorter. Det är optikbutikens postort som avgör huruvida butiken anses vara lokaliserad inom respektive ort. Optikbutiker som anges i anbudet ska vara öppna för allmänheten vid det datum som Ramavtalet träder i kraft, dock senast den 1 februari 2026. Butiken behöver dock inte vara öppen vid anbudsinlämnandet.

För att kunna tillgodoräkna sig orten Stockholm ska anbudsgivaren ha minst sex (6) optikbutiker belägna i Stockholm och för att kunna tillgodoräkna sig orten Göteborg ska anbudsgivaren ha minst två (2) optikbutiker belägna i Göteborg. För övriga huvudorter räcker det med minst en (1) optikbutik.

Huvudorter (krav på optikbutik i minst 35 av 59 huvudorter)

Arboga, Arvidsjaur, Boden, Borlänge, Borås, Enköping, Eskilstuna, Falkenberg, Falun, Gävle, Göteborg (**minst 2 butiker**), Halmstad, Helsingborg, Härnösand, Jönköping, Kalmar, Karlshamn, Karlskoga, Karlskrona, Karlstad, Kiruna, Kristianstad, Kristinehamn, Kungsbacka, Köping, Lidköping, Linköping, Ljungby, Luleå, Lund, Malmö, Mora, Norrköping, Nyköping, Piteå, Sandviken, Skellefteå, Skövde, Sollefteå, Stockholm (**minst 6 butiker**), Strängnäs, Sundsvall, Söderhamn, Södertälje, Trelleborg, Trollhättan, Umeå, Uddevalla, Uppsala, Varberg, Visby, Värnamo, Västervik, Västerås, Växjö, Ängelholm, Örebro, Örnsköldsvik och Östersund.

Ytterligare orter (Ej obligatoriska orter)

Utöver huvudorterna har anbudsgivaren möjlighet att ange ytterligare orter som anbudsgivaren finns representerad med optikbutik på.

Det är optikbutikens postort som avgör huruvida butiken anses vara lokaliserad inom respektive ort.

Anbudsgivaren ska fylla i information om de optikbutiker som ingår i anbudet i bilaga Optikbutiker. Bilagan skickas ut av Kammarkollegiet efter sista anbudsdag.

4.5 Ej obligatoriska krav

Nedan framgår de typer av glasögon och bågar som är önskvärda att anbudsgivaren tillhandahåller men som inte är obligatoriska att offerera.

4.5.1 Skytteglasögon

Det är inte obligatoriskt att offerera skytteglasögon, men om anbudsgivaren väljer att

inkludera sådana i sitt anbud ska samtliga nedanstående krav för skytteglasögon uppfyllas.

Med skytteglasögon avses glasögon som skyddar ögonen från flygande partiklar eller fragment som exempelvis kan uppstå vid skytteövningar inom polisiär och militär verksamhet. Glasögonen ska ha en omslutande design som täcker hela ögonområdet, inklusive sidorna, för att ge maximalt skydd mot skräp och projektiler som kan komma från olika vinklar. Glasögonen ska ha justerbara näsbryggor och skalmar för att säkerställa en bekväm och säker passform för olika ansiktsformer och storlekar.

Bågar

Anbudsgivaren ska erbjuda minst en (1) bågmödel som ska passa flera olika ansiktsformer.

Glas

Anbudsgivaren ska tillhandahålla glas av termoplastiska material såsom trivex, polykarbonat eller liknande. Glasen ska vara optiskt anpassade efter respektive brytningsindex, i syfte att säkerställa optimal synkorrigering och komfort för användaren. Det innebär att glasens material och utformning ska motsvara det brytningsindex som krävs för varje enskild användares behov.

Skyddsklass

Europeisk standard EN166 klass B. För optiska klasser gäller klass 1.

Slipningar

Anbudsgivaren ska tillhandahålla glas med följande slipningar:

- Enkelslipade glas som är arbetsanpassade. Med enkelslipade glas avses glas med en styrka över hela glaset.
- Progressiva glas. Med progressiva glas avses glas som har mer än en styrka på glaset och som möjliggör seende på nära, mellan och långt avstånd med ett och samma par glasögon.

Övrigt

Vid Avrop av skytteglasögon ska det även ingå:

- Montering av glas i båge och övriga arbeten
- Hårt glasögonfodral och putsduk
- Utprovning och justering av skalmar
- Eventuell efterjustering

Om anbudsgivaren avser att tillhandahålla skytteglasögon anges det genom att besvara nedanstående fråga.

**Avser anbudsgivaren att tillhandahålla skytteglasögon i
enlighet med ovanstående krav?**

Ja/Nej

Kravspecifikati...

4.5.2 Glas till insatsbågar

Det är inte obligatoriskt att offerera glas till insatsbågar, men om anbudsgivaren väljer att inkludera sådana i sitt anbud ska samtliga nedanstående krav för glas till insatsbågar uppfyllas.

Med glas till insatsbågar avses glas som monteras i insatsbåge som tillhandahålls av

Avropsberättigad som ska kunna användas till exempelvis skyddsmask 90 och skyddsmask C50.

Bågar

Insatsbågar tillhandahålls av Avropsberättigad myndighet.

Glas

Anbudsgivaren ska erbjuda glas av materialtyperna plast och mineral. Glasen ska vara optiskt anpassade efter respektive brytningsindex, i syfte att säkerställa optimal synkorrigering och komfort för användaren. Det innebär att glasens material och utformning ska motsvara det brytningsindex som krävs för varje enskild användares behov. Samtliga glas ska vara hårdytebehandlade och antireflexbehandlade.

Slipningar

- Enkelslipade glas som är arbetsanpassade. Med enkelslipade glas avses glas med en styrka över hela glaset.
- Närprogressiva glas. Med närprogressiva glas avses glas som ger flexibelt seende på alla avstånd från ca 40 cm till ca 150 cm.
- Rumsprogressiva glas. Med rumsprogressiva glas avses glas som ger flexibelt seende på alla avstånd från ca 40 cm till ca 400 cm.
- Progressiva glas. Med progressiva glas avses glas som har mer än en styrka på glaset och som möjliggör seende på nära, mellan och långt avstånd med ett och samma par glasögon.

Övrigt

Vid Avrop av glas till insatsbågar ska det även ingå:

- Hårt glasögonfodral och putsduk
- Utprovning och justering av skalmar (när så är tillämpligt)
- Eventuell efterjustering (när så är tillämpligt)

Om anbudsgivaren avser att tillhandahålla glas till insatsbågar anges det genom att besvara nedanstående fråga.

Avser anbudsgivaren att tillhandahålla glas till insatsbågar i enlighet med ovanstående krav?

Ja/Nej

Kravspecifikati...

4.6 Obligatoriska Priser

4.6.1 Pris synundersökning

Priset för synundersökning är fast i denna upphandling och uppgår till 300 SEK exkl. moms.

4.6.2 Priser bildskärmsglasögon

Anbudsgivaren ska fylla i samtliga priser i nedanstående prismatris, priserna ska anges i SEK exklusive moms.

I det fall pris anges med decimaler kommer priset avrundas till närmsta heltal. Inget delpris får understiga noll (0) SEK.

Prismatrisen innehåller två (2) prisposter som avser en grundprodukt som

inkluderar bildskärmsglasögon med brytningsindex 1,5, slipning och glasögonbåge samt övriga krav som anges i avsnitt *Bildskärmsglasögon* i detta kapitel. Prismatrisen innehåller därtill tre (3) prisposter som utgör tilläggskostnader för bildskärmsglasögon med högre brytningsindex. Vid behov av högre brytningsindex utgör tilläggskostnaden ett påslag på det pris som offererats för grundprodukt. Tilläggskostnaden är densamma oavsett grundprodukt.

Den kvantitet som angetts i prismatrisen är en uppskattning av försäljningsvolymen för kommande ramavtalsperiod över fyra år och har beräknats utifrån försäljningsstatistiken för år 2024.

Prisposter som avser tilläggskostnader omfattas inte av nuvarande ramavtal och därmed saknas försäljningsstatistik för dessa. Uppskattad kvantitet baseras på uppgifter som framkommit under förstudien.

Specifikation	Kvantitet	Enhet	Pris per enhet (SEK)
Grundprodukt: Ofärgade enkelslipade standard/lagerglas +/- 6/2 dioptrier till bildskärmsglasögon med brytningsindex 1,5. Pris ska anges för ett (1) par.	40 000	par	
Grundprodukt: När- och rumsprogressiva glas till bildskärmsglasögon med brytningsindex 1,5. Pris ska anges för ett (1) par.	55 000	par	
Tilläggskostnad för bildskärmsglasögon med behov av brytningsindex 1,6. Pris ska anges för ett (1) par.	1 000	par	
Tilläggskostnad för bildskärmsglasögon med behov av brytningsindex 1,67. Pris ska anges för ett (1) par.	500	par	
Tilläggskostnad för bildskärmsglasögon med behov av brytningsindex 1,74. Pris ska anges för ett (1) par.	500	par	

Priser avseende bildskärmsglasögon

Prismatris. 5 rader

Kravspecifikati...

4.6.3 Priser skyddsglasögon

Anbudsgivaren ska fylla i samtliga priser i nedanstående prismatris, priserna ska anges i SEK exklusive moms.

I det fall pris anges med decimaler kommer priset avrundas till närmsta heltal. Inget delpris får understiga noll (0) SEK.

Det finns två prismatriser som ska fyllas i, en för respektive skyddsklass S och F. Respektive prismatris innehåller tre (3) prisposter som avser en grundprodukt som inkluderar skyddsglasögon med brytningsindex 1,5, slipning och glasögonbåge samt övriga krav som anges i avsnitt *Skyddsglasögon* i detta kapitel. Prismatrisen innehåller därtill tre (3) prisposter som utgör tilläggskostnader för skyddsglasögon med högre brytningsindex. Vid behov av högre brytningsindex utgör tilläggskostnaden ett påslag på det pris som offererats för grundprodukt. Tilläggskostnaden är densamma oavsett grundprodukt.

Den kvantitet som angetts i prismatrisen är en uppskattning av försäljningsvolymen för kommande ramavtalsperiod över fyra år och har beräknats utifrån försäljningsstatistiken för

år 2024.

Prisposter som avser, progressiva glas och tilläggskostnader omfattas inte av nuvarande ramavtal och därmed saknas försäljningsstatistik för dessa. Uppskattad kvantitet baseras på uppgifter som framkommit under förstudien.

a. Priser avseende skyddsglasögon skyddsklass S			
Prismatris. 6 rader			
Specifikation	Kvantitet	Enhet	Pris per enhet (SEK)
Grundprodukt: Ofärgade enkelslipade standard/lagerglas +/- 6/2 dioptrier till skyddsglasögon med brytningsindex 1,5, skyddsklass S. Pris ska anges för ett (1) par.	500	par	
Grundprodukt: När- och rumsprogressiva glas t till skyddsglasögon med brytningsindex 1,5, skyddsklass S. Pris ska anges för ett (1) par.	150	par	
Grundprodukt: Progressiva glas till skyddsglasögon med brytningsindex 1,5, skyddsklass S. Pris ska anges för ett (1) par.	200	par	
Tilläggskostnad för skyddsglasögon skyddsklass S med behov av brytningsindex 1,6. Pris ska anges för ett (1) par.	50	par	
Tilläggskostnad för skyddsglasögon skyddsklass S med behov av brytningsindex 1,67. Pris ska anges för ett (1) par.	50	par	
Tilläggskostnad för skyddsglasögon skyddsklass S med behov av brytningsindex 1,74. Pris ska anges för ett (1) par.	50	par	

Kravspecifikati...

c. Priser avseende skyddsglasögon skyddsklass FKravspecifikati...

Prismatris. 6 rader

Specifikation	Kvantitet	Enhet	Pris per enhet (SEK)
Grundprodukt: Ofärgade enkelslipade standard/lagerglas +/- 6/2 dioptrier till skyddsglasögon med brytningsindex 1,5, skyddsklass F. Pris ska anges för ett (1) par.	500	par	
Grundprodukt: När- och rumsprogressiva glas till skyddsglasögon med brytningsindex 1,5, skyddsklass F. Pris ska anges för ett (1) par.	150	par	
Grundprodukt: Progressiva glas till skyddsglasögon med brytningsindex 1,5, skyddsklass F. Pris ska anges för ett (1) par.	200	par	
Tilläggskostnad för skyddsglasögon skyddsklass F med behov av brytningsindex 1,6. Pris ska anges för ett (1) par.	50	par	
Tilläggskostnad för skyddsglasögon skyddsklass F med behov av brytningsindex 1,67. Pris ska anges för ett (1) par.	50	par	
Tilläggskostnad för skyddsglasögon skyddsklass F med behov av brytningsindex 1,74. Pris ska anges för ett (1) par.	50	par	

4.6.4 Priser reservglasögon till sjögående personal

Anbudsgivaren ska fylla i samtliga priser i nedanstående prismatris, priserna ska anges i SEK exklusive moms.

I det fall pris anges med decimaler kommer priset avrundas till närmsta heltal. Inget delpris får understiga noll (0) SEK.

Prismatrisen innehåller tre (3) prisposter som avser en grundprodukt som inkluderar reservglasögon med brytningsindex 1,5, slipning och glasögonbåge samt övriga krav som anges i avsnitt *Reservglasögon till sjögående personal* i detta kapitel.

Prismatrisen innehåller därtill tre (3) prisposter som utgör tilläggskostnader för reservglasögon med högre brytningsindex. Vid behov av högre brytningsindex utgör tilläggskostnaden ett påslag på det pris som offererats för grundprodukt. Tilläggskostnaden är densamma oavsett grundprodukt.

Den kvantitet som angetts i prismatrisen är en uppskattning av försäljningsvolymen för kommande ramavtalsperiod över fyra år och har beräknats utifrån försäljningsstatistiken för år 2024.

Prisposter som avser progressiva glas och tilläggskostnader omfattas inte av nuvarande ramavtal och därmed saknas försäljningsstatistik för dessa. Uppskattad kvantitet baseras på uppgifter som framkommit under förstudien.

Priser avseende reservglasögon till sjögående personal

 Kravspecifikati...

Prismatris. 6 rader

Specifikation	Kvantitet	Enhet	Pris per enhet (SEK)
Grundprodukt: Ofärgade enkelslipade standard/lagerglas +/- 6/2 dioptrier till reservglasögon med brytningsindex 1,5. Pris ska anges för ett (1) par.	500	par	
Grundprodukt: När- och rumsprogressiva glas till reservglasögon med brytningsindex 1,5. Pris ska anges för ett (1) par.	150	par	
Grundprodukt: Progressiva glas till reservglasögon med brytningsindex 1,5. Pris ska anges för ett (1) par.	200	par	
Tilläggskostnad för reservglasögon med behov av brytningsindex 1,6. Pris ska anges för ett (1) par.	50	par	
Tilläggskostnad för reservglasögon med behov av brytningsindex 1,67. Pris ska anges för ett (1) par.	50	par	
Tilläggskostnad för reservglasögon med behov av brytningsindex 1,74. Pris ska anges för ett (1) par.	50	par	

4.7 Ej obligatoriska priser

Nedan framgår de typer av glasögon och bågar som är önskvärda att anbudsgivaren tillhandahåller men som inte är obligatoriska att offerera. Om anbudsgivaren avser att tillhandahålla dessa glasögon ska anbudsgivaren lämna priser nedan.

4.7.1 Priser skytteglasögon

Det är inte obligatoriskt att offerera skytteglasögon men om anbudsgivaren väljer att inkludera sådana i sitt anbud ska samtliga nedanstående krav för skytteglasögon uppfyllas och priser ska anges i enlighet med primatrisen.

Anbudsgivaren ska fylla i samtliga priser i nedanstående prismatris, priserna ska anges i SEK exklusive moms.

I det fall pris anges med decimaler kommer priset avrundas till närmsta heltal. Inget delpris får understiga noll (0) SEK.

Prismatrisen innehåller två (2) prisposter som avser en grundprodukt som inkluderar skytteglasögon med brytningsindex 1,5, slipning och glasögonbåge samt övriga krav som anges i avsnitt *Skytteglasögon* i detta kapitel. Prismatrisen innehåller därtill tre (3) prisposter som utgör tilläggskostnader för skytteglasögon med högre brytningsindex. Vid behov av högre brytningsindex utgör tilläggskostnaden ett påslag på det pris som offererats för grundprodukt. Tilläggskostnaden är densamma oavsett grundprodukt.

Priser avseende skytteglasögon

[Kravspecifikati...](#)

Prismatris. 5 rader

Specifikation	Kvantitet	Enhet	Pris per enhet (SEK)
Grundprodukt: Ofärgade enkelslipade standard/lagerglas +/- 6/2 dioptrier till skytteglasögon med brytningsindex 1,5. Pris ska anges för ett (1) par.	1	par	
Grundprodukt: Progressiva glas till skytteglasögon med brytningsindex 1,5. Pris ska anges för ett (1) par.	1	par	
Tilläggskostnad för skytteglasögon med behov av brytningsindex 1,6. Pris ska anges för ett (1) par.	1	par	
Tilläggskostnad för skytteglasögon med behov av brytningsindex 1,67. Pris ska anges för ett (1) par.	1	par	
Tilläggskostnad för skytteglasögon med behov av brytningsindex 1,74. Pris ska anges för ett (1) par.	1	par	

4.7.2 Priser glas till insatsbågar

Det är inte obligatoriskt att offerera glas till insatsbåge men om anbudsgivaren väljer att inkludera sådana i sitt anbud ska samtliga nedanstående krav för glas till insatsbåge uppfyllas och priser ska anges i enlighet med primatrisen.

Anbudsgivaren ska fylla i samtliga priser i nedanstående prismatris, priserna ska anges i SEK exklusive moms.

I det fall pris anges med decimaler kommer priset avrundas till närmsta heltal. Inget delpris får understiga noll (0) SEK.

Prismatrisen innehåller två (2) prisposter som avser en grundprodukt som inkluderar glas till insatsbåge med brytningsindex 1,5 och slipning samt övriga krav som anges i avsnitt *Glas till insatsbåge* i detta kapitel. Prismatrisen innehåller därtill tre (3) prisposter som utgör tilläggskostnader för glas till insatsbåge med högre brytningsindex. Vid behov av högre brytningsindex utgör tilläggskostnaden ett påslag på det pris som offererats för grundprodukt. Tilläggskostnaden är densamma oavsett grundprodukt.

Priser avseende glas till insatsbåge

Kravspecifikati...

Prismatris. 6 rader

Specifikation	Kvantitet	Enhet	Pris per enhet (SEK)
Grundprodukt: Ofärgade enkelslipade standard/lagerglas +/- 6/2 dioptrier till insatsbåge med brytningsindex 1,5. Pris ska anges för ett (1) par.	1	par	
Grundprodukt: När- och rumsprogressiva glas till insatsbåge med brytningsindex 1,5. Pris ska anges för ett (1) par.	1	par	
Grundprodukt: Progressiva glas till insatsbåge med brytningsindex 1,5. Pris ska anges för ett (1) par.	1	par	
Tilläggskostnad för glas till insatsbåge med behov av brytningsindex 1,6. Pris ska anges för ett (1) par.	1	par	
Tilläggskostnad för glas till insatsbåge med behov av brytningsindex 1,67. Pris ska anges för ett (1) par.	1	par	
Tilläggskostnad för glas till insatsbåge med behov av brytningsindex 1,74. Pris ska anges för ett (1) par.	1	par	

4.8 Uppfyllande av obligatoriska krav

Anbudsgivaren ska intyga att samtliga obligatoriska krav i kapitel *Kravspecifikation* är uppfyllda i sin helhet. För de krav som inte är obligatoriska anger anbudsgivaren om denne avser att uppfylla dessa krav i anslutning till respektive avsnitt ovan.

Uppfyller anbudsgivaren samtliga obligatoriska krav i kapitel *Kravspecifikation* i sin helhet?

Kravspecifikati...

Ja/Nej. Ja krävs

5. Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare

5.1 Inledning

I detta kapitel framgår uteslutningsgrunderna och kvalificeringskraven, det vill säga kraven som ställs på anbudsgivaren.

5.2 Information om ESPD och egenförsäkran

ESPD står för *European Single Procurement Document* och är ett standardiserat formulär som används i offentlig upphandling. Det är ett sätt för anbudsgivare att intyga att de:

- inte ska uteslutas från upphandlingen enligt 13 kap 1-3 §§ LOU (t.ex. på grund av brott eller konkurs), och
- uppfyller de kvalificeringskrav som ställs (t.ex. ekonomi)

Detta intyg kallas egenförsäkran och är ett preliminärt intyg. Anbudsgivaren lämnar en egenförsäkran genom att besvara frågorna i samtliga underavsnitt till avsnitten *Skäl för uteslutning och Kvalificeringskrav* i detta kapitel.

Hur kontroll av ESPD genomförs

Efter sista anbudsdag kan Kammarkollegiet komma att kontrollera att anbudsgivarens lämnade uppgifter stämmer. Då begärs kompletterande dokument in i form av bevis och intyg som visar att:

- anbudsgivaren inte ska uteslutas från upphandlingen (t.ex. att anbudsgivaren inte har skatteskulder eller är i konkurs), och
- anbudsgivaren uppfyller de kvalificeringskrav som ställts (t.ex. rätt ekonomi).

Anbudsgivaren ska lämna in kompletterande dokument utan dröjsmål. Kammarkollegiet kommer alltid att kontrollera den eller de anbudsgivare som kommer tilldelas ramavtal.

En lista över vilka dokument som kan begäras in vid kontrollen framgår av sista avsnittet i detta kapitel, avsnitt, *Sammanställning över kompletterande dokument*.

Vilka som omfattas av ESPD

Anbudsgivaren, eventuella åberopade företag och konsortiedeltagare omfattas av ESPD och ska lämna in en egenförsäkran. För mer information om vad som gäller åberopade företag och konsortium, se avsnitten *Åberopande av andra företags kapacitet* och *Gemensamt anbud av grupp av leverantörer (konsortium)* i detta kapitel.

5.3 Åberopande av andra företags kapacitet

Vad det innebär att åberopa andra företags kapacitet

Åberopande av andra företags kapacitet innebär att anbudsgivaren har möjlighet att använda ett eller flera företag för att uppfylla kvalificeringskrav avseende ekonomisk och finansiell ställning som anbudsgivaren inte uppfyller på egen hand. Kvalificeringskraven återfinns i detta kapitel, avsnitt *Kvalificeringskrav*. Med andra företag avses exempelvis företag inom eller utom koncernen, där företaget har ett eget organisationsnummer. Dessa benämns i upphandlingen som åberopat företag. Ett åberopat företag ska ha tillräcklig ekonomisk kapacitet för att uppfylla kraven på ekonomisk och finansiell ställning. Om ett åberopat företag inte uppfyller de krav för vilket det åberopas för, kan detta påverka anbudsgivarens anbud negativt.

Om det är tillåtet att åberopat företag förekommer i flera anbud

Ett åberopat företag får förekomma i flera anbud så länge det åberopade företagets totala ekonomiska kapacitet inte överskrids.

Dokument som ska inkluderas i anbudet om andra företag åberopas

Egenförsäkran ska inkluderas för varje företag som åberopas, se detta kapitel, avsnitt *Information om ESPD och egenförsäkran*. Egenförsäkran lämnas in genom att respektive åberopat företag fyller i kapitel *Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare*.

Dokument som anbudsgivaren ska vara beredd att komma in med efter sista anbudsdag om andra företag åberopas

- Ett skriftligt åtagande från respektive åberopat företag där det framgår att anbudsgivaren förfogar över åberopade resurser.

Om anbudsgivaren åberopar ett företags ekonomiska och finansiella ställning ska det av åtagandet framgå att det åberopade företaget åtar sig ett solidariskt ansvar för Ramavtalsleverantörens ekonomiska och finansiella åtaganden, enligt Ramavtalet och Kontrakt.

Samarbetsformer

En anbudsgivare (A) ska inte ingå som åberopat företag eller underleverantör till annan anbudsgivare (B). I de fall anbudsgivare A trots detta ingår som åberopat företag till anbudsgivare B, och anbudsgivare B kan visa att den förfogar över anbudsgivare A:s kapacitet, kommer anbudsgivare A:s anbud inte att godkännas.

Instruktion för tillägg av åberopat företag i Merzell TendSign:

- I anbudsprocessen i Merzell TendSign finns ett processteg som heter "Underleverantörer". I detta steg går det att söka fram företag eller registrera nya.
- Därefter ska anbudsgivaren välja att åberopa kapacitet från den tillagda "underleverantören".
- Respektive företag som lagts till och åberopats i Merzell TendSign hamnar som egna kapitel under kapitel *Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare*.

5.4 Gemensamt anbud av grupp av leverantörer (konsortium)

Till skillnad från avsnitt *Åberopande av andra företags kapacitet* avses avsnitt *Gemensamt anbud av grupp av leverantörer (konsortium)* att en grupp leverantörer (flera juridiska eller fysiska personer) lämnar ett anbud tillsammans inom ramen för ett s.k. konsortium.

Om konsortiet tilldelas Ramavtal ska konsortiet ingå Ramavtal genom ett gemensamt aktiebolag. Det gemensamma aktiebolaget kommer att representera konsortiet som avtalspart. Konsortiet ska planera en eventuell bolagsbildning så att denna kan vara avslutad vid den tidpunkt Ramavtalet ska ingås. Konsortiet ska som kompletterande dokument lämna in ett civilrättsligt bindande avtal om att deltagarna:

1. avser att ingå Ramavtal med Kammarkollegiet genom ett gemensamt aktiebolag, och
2. förbinder sig att solidariskt svara för förpliktelser enligt Ramavtalet samt Kontrakt som sluts till följd av denna upphandling.

Uppfyllande av krav

Krav på ekonomisk och finansiell ställning ska uppfyllas av konsortiet. Ett krav anses vara uppfyllt om det uppfylls av en enskild konsortiedeltagare eller av flera konsortiedeltagare gemensamt.

Dokument som ska inkluderas i anbudet om anbud lämnas som ett konsortium

Egenförsäkran ska inkluderas för varje konsortiedeltagare, se detta kapitel, avsnitt *Information om ESPD och egenförsäkran*. Egenförsäkran lämnas in genom att respektive konsortiedeltagare fyller i kapitel *Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare*.

Instruktion för tillägg av konsortiedeltagare i Merzell TendSign:

- I anbudsprocessen i Merzell TendSign finns ett processteg som heter "Underleverantörer". I detta steg går det att söka fram företag eller registrera nya.
- Därefter ska anbudsgivaren välja att åberopa kapacitet från den tillagda "underleverantören".
- Respektive företag som lagts till och åberopats i Merzell TendSign hamnar som egna kapitel under kapitel *Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare*.

a. Lämnas anbud som konsortium?

Ja/Nej

Kravspecifikati...

b. Har anbudsgivaren, i aktuellt processteg i Merzell Tendsign, lagt till konsortiedeltagare i form av underleverantörer och valt "åberopa kapacitet"?

Ja/Nej

Kravspecifikati...

c. Beskriv övergripande vilken konsortiedeltagare som bidrar med vilken kapacitet.

Fritext

Kravspecifikati...

5.5 Instruktion för att besvara ESPD

I underavsnitten till avsnitt *Skäl för uteslutning* ska anbudsgivaren och eventuellt åberopade företag och konsortiedeltagare samt deras företrädare besvara frågor om exempelvis brott, skatteskulder och konkurs.

- Om ingen uteslutningsgrund är aktuell, ska "Nej" anges på samtliga frågor.
- Om en uteslutningsgrund är aktuell, ska "Ja" anges. Då aktiveras följdfrågor, exempelvis om vilken överträdelse som har skett och om bristen har rättats till.

Observera att varje fråga har "Nej krävs" som standardsvar, men "Ja" ska anges om det är relevant.

I ovan nämnda underavsnitt ställs även frågor utifall Kammarkollegiet kan inhämta information om anbudsgivaren från en kostnadsfri databas i en EU-medlemsstat:

- Dessa frågor är frivilliga att besvara.
- Om osäkerhet råder, rekommenderas att "Nej" anges. Då kommer Kammarkollegiet efter sista anbudsdag att begära in dokument som styrker uppgifterna.
- Om "Ja" anges, aktiveras följdfrågor om vilken information som finns tillgänglig.

Observera att varje fråga har "Nej krävs" som standardsvar, men "Ja" ska anges om det är relevant.

5.6 Skäl för uteslutning

5.6.1 Uteslutningsgrunder som rör fällande dom i brottmål

Har företaget eller en person som är medlem i dess förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan dömts för brott som anges i 13 kap. 1 § LOU ska företaget uteslutas. Detsamma gäller om den som har dömts för brottet är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera företaget.

Företaget ska visa att det inte ska uteslutas på grund av brott enligt 13 kap. 1 § LOU.

För företag etablerade i Sverige sker detta genom att företaget lämnar in en sanningsförsäkran, se bilaga Sanningsförsäkran.

Hur det ska visas i övrigt skiljer sig åt beroende på var företaget är etablerat, exempelvis kan det framgå av landets upphandlingslagstiftning. I första hand ska företaget lämna utdrag ur brottsregister eller likvärdig handling, om sådant finns framtaget och anpassat för upphandlingsändamål. I andra hand får sådan handling ersättas av en utsaga som företaget har lämnat på heder och samvete inför ett behörigt organ eller av en liknande försäkran (exempelvis försäkran inför notarius publicus).

Denna handling ska ges in som kompletterande dokument. Handlingen ska åtföljas av en översättning till svenska, engelska, danska eller norska om originalhandlingen är upprättad på ett annat språk. Handlingen ska vara högst sex (6) månader gammal vid tillhandahållandet, om inte annat föreskrivs i den stat där företaget är etablerat.

5.6.1.1 Deltagande i en kriminell organisation

Har företaget eller någon företrädare för detsamma dömts för brott som rör deltagande i kriminell organisation enligt 13 kap. 1 § LOU?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas? (Se Inledning: Är ni osäkra på om den efterfrågade informationen finns tillgänglig på detta sätt, så besvara frågan med "Nej".)

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

a. Datum för meddelande av dom

Fritext

European Sing...

b. Skäl

Fritext

European Sing...

c. Vem har dömts?

Fritext

European Sing...

d. I den mån som det fastslås direkt i domen: ange uteslutningsperiodens längd

Fritext

European Sing...

ESPD

e. Har du vidtagit åtgärder för att visa din tillförlitlighet enligt 13 kap. 5 § LOU ("självsanering")?

Ja/Nej

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.1.2 Bestickning och korrupktion

ESPD

Har företaget eller någon företrädare för detsamma dömts för bestickning eller korrupktion enligt 13 kap. 1 § LOU?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

a. Datum för meddelande av dom

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Skäl

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Vem har dömts?

Fritext

European Sing...

ESPD

d. I den mån som det fastslås direkt i domen: ange uteslutningsperiodens längd

Fritext

European Sing...

ESPD

e. Har du vidtagit åtgärder för att visa din tillförlitlighet enligt 13 kap. 5 § LOU ("självsanering")?

Ja/Nej

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.1.3 Bedrägeri

ESPD

Har företaget eller någon företrädare för detsamma dömts för bedrägeri enligt 13 kap. 1 § LOU?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

a. Datum för meddelande av dom

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Skäl

Fritext

European Sing...

c. Vem har dömts?

Fritext

European Sing...

d. I den mån som det fastslås direkt i domen: ange uteslutningsperiodens längd

Fritext

European Sing...

e. Har du vidtagit åtgärder för att visa din tillförlitlighet enligt 13 kap. 5 § LOU ("självsanering")?

Ja/Nej

European Sing...

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

b. Kod

Fritext

European Sing...

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

5.6.1.4 Terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet

Har företaget eller någon företrädare för detsamma dömts för terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet enligt 13 kap. 1 § LOU?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

a. Datum för meddelande av dom

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Skäl

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Vem har dömts?

Fritext

European Sing...

ESPD

d. I den mån som det fastslås direkt i domen: ange uteslutningsperiodens längd

Fritext

European Sing...

ESPD

e. Har du vidtagit åtgärder för att visa din tillförlitlighet enligt 13 kap. 5 § LOU ("självsanering")?

Ja/Nej

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.1.5 Penningtvätt eller finansiering av terrorism

Har företaget eller någon företrädare för detsamma dömts för penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt 13 kap. 1 § LOU?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

a. Datum för meddelande av dom

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Skäl

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Vem har dömts?

Fritext

European Sing...

ESPD

d. I den mån som det fastslås direkt i domen: ange uteslutningsperiodens längd

Fritext

European Sing...

ESPD

e. Har du vidtagit åtgärder för att visa din tillförlitlighet enligt 13 kap. 5 § LOU ("självsanering")?

Ja/Nej

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.1.6 Barnarbete och andra former av människohandel

Har företaget eller någon företrädare för detsamma dömts för barnarbete eller andra former av människohandel enligt 13 kap. 1 § LOU?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

 Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

a. Datum för meddelande av dom

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Skäl

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Vem har dömts?

Fritext

European Sing...

ESPD

d. I den mån som det fastslås direkt i domen: ange uteslutningsperiodens längd

Fritext

European Sing...

ESPD

e. Har du vidtagit åtgärder för att visa din tillförlitlighet enligt 13 kap. 5 § LOU ("självsanering")?

Ja/Nej

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.2 Obetalda skatter och socialförsäkringsavgifter

Företaget ska ha fullgjort sina skyldigheter avseende betalning av skatter eller socialförsäkringsavgifter enligt 13 kap. 2 § LOU, vilket Kammarkollegiet kommer att

kontrollera.

Företag som inte har dessa åligganden i Sverige, ska visa att det saknas skäl för uteslutning p.g.a. obetalda skatter eller socialförsäkringsavgifter i det egna landet. Hur det ska visas skiljer sig åt beroende på var företaget är etablerat, exempelvis kan det framgå av landets upphandlingslagstiftning. I första hand intyg av en behörig myndighet i det egna landet. I andra hand får sådan handling ersättas av en utsaga som företaget har lämnat på heder och samvete inför ett behörigt organ eller av en liknande försäkran. Denna handling ska ges in som kompletterande dokument. Handlingen ska åtföljas av en översättning till svenska, engelska, danska eller norska om originalhandlingen är upprättad på ett annat språk. Handlingen ska vara högst sex (6) månader gammal vid tillhandahållandet, om inte annat föreskrivs i den stat där företaget är etablerat.

5.6.2.1 Betalning av skatter

Har företaget åsidosatt sina skyldigheter i fråga om betalning av skatter enligt ovan?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

a. Berörd medlemsstat eller berört land

Fritext

European Sing...

b. Berört belopp

Fritext

European Sing...

c. Har detta åsidosättande av skyldigheter fastställts på annat sätt än genom en dom eller ett myndighetsbeslut?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

a. Om detta åsidosättande av skyldigheter fastställts genom en dom eller ett myndighetsbeslut, var detta beslut slutligt och bindande?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

b. Ange vilket datum den fällande domen meddelades eller beslutet fattades

Fritext

European Sing...

c. I händelse av fällande dom, och i den mån det fastställts i domen, ange utslutningsperiodens längd

Fritext

European Sing...

ESPD

d. Beskriv vilket sätt som användes

Fritext

European Sing...

ESPD

e. Har företaget uppfyllt sina skyldigheter genom att betala eller ingå en bindande överenskommelse i syfte att betala skatter eller sociala avgifter som förfallit till betalning, inklusive, i förekommande fall, upplupen ränta eller böter?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.2.2 Betalning av socialförsäkringsavgifter

ESPD

Har företaget åsidosatt sina skyldigheter i fråga om betalning av socialförsäkringsavgifter enligt ovan?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

a. Berörd medlemsstat eller berört land

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Berört belopp

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Har detta åsidosättande av skyldigheter fastställts på annat sätt än genom en dom eller ett myndighetsbeslut?

Ja/Nej. Nej önskas

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

a. Om detta åsidosättande av skyldigheter fastställts genom en dom eller ett myndighetsbeslut, var detta beslut slutligt och bindande?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

b. Ange vilket datum den fällande domen meddelades eller beslutet fattades

Fritext

European Sing...

ESPD

c. I händelse av fällande dom, och i den mån det fastställts i domen, ange uteslutningsperiodens längd

Fritext

European Sing...

ESPD

d. Beskriv vilket sätt som användes

Fritext

European Sing...

ESPD

e. Har företaget uppfyllt sina skyldigheter genom att betala eller ingå en bindande överenskommelse i syfte att betala skatter eller sociala avgifter som förfallit till betalning, inklusive, i förekommande fall, upplupen ränta eller böter?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3 Uteslutningsgrunder som rör insolvens, intressekonflikter, allvarligt fel i yrkesutövning m.m.

Kammarkollegiet får enligt 13 kap. 3 § LOU utesluta anbudsgivaren om någon av nedanstående omständigheter (som de kommer till uttryck i bestämmelsen) föreligger.

5.6.3.1 Åsidosättande av skyldigheter enligt miljölagstiftning

ESPD

Har företaget, såvitt företaget känner till, åsidosatt sina skyldigheter enligt miljölagstiftningen?

Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

a. Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Har du vidtagit åtgärder för att visa din tillförlitlighet enligt 13 kap. 5 § LOU ("självsanering")?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.2 Åsidosättande av skyldigheter enligt sociallagstiftning

ESPD

Har företaget, såvitt företaget känner till, åsidosatt sina skyldigheter enligt sociallagstiftningen?

Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

a. Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Har du vidtagit åtgärder för att visa din tillförlitlighet enligt 13 kap. 5 § LOU ("självsanering")?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.3 Åsidosättande av skyldigheter inom arbetsrätt

ESPD

Har företaget, såvitt företaget känner till, åsidosatt sina skyldigheter enligt arbetsrätten?

Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

a. Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Har du vidtagit åtgärder för att visa din tillförlitlighet enligt 13 kap. 5 § LOU ("självsanering")?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.4 Konkurs

ESPD

Har företaget gått i konkurs?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

a. Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Ange skälen till att avtalet kan fullgöras trots dessa omständigheter

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.5 Insolvens

Är företaget föremål för insolvens- eller likvidationsförfarande?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

a. Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Ange skälen till att avtalet kan fullgöras trots dessa omständigheter

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.6 Ackordsuppgörelse med borgenärer

Har företaget ingått ackordsuppgörelse med borgenärer?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

a. Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Ange skälen till att avtalet kan fullgöras trots dessa omständigheter

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.7 Situation som enligt nationell lagstiftning motsvarar konkurs

ESPD

Befinner sig företaget i en situation motsvarande konkurs till följd av ett liknande förfarande enligt nationella lagar och förordningar?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

a. Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Ange skälen till att avtalet kan fullgöras trots dessa omständigheter

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.8 Tvångsförvaltning

ESPD

Är företagets tillgångar föremål för tvångsförvaltning?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

a. Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Ange skälen till att avtalet kan fullgöras trots dessa omständigheter

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.9 Avbruten näringsverksamhet

ESPD

Har företaget avbrutit sin näringsverksamhet?

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

 Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

a. Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Ange skälen till att avtalet kan fullgöras trots dessa omständigheter

Fritext

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.10 Avtal med andra företag i syfte att snedvrída konkurrensen

ESPD

Har företaget ingått överenskommelser med andra företag som syftar till att snedvrída konkurrensen?

Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

 Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

a. Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Har du vidtagit åtgärder för att visa din tillförlitlighet enligt 13 kap. 5 § LOU ("självsanering")?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.11 Allvarliga fel i yrkesutövningen

ESPD

Har företaget eller någon företrädare för detsamma gjort sig skyldiga till något allvarligt fel i yrkesutövningen som gör att dess redbarhet kan ifrågasättas?

Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

a. Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Har du vidtagit åtgärder för att visa din tillförlitlighet enligt 13 kap. 5 § LOU ("självsanering")?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.12 Intressekonflikt på grund av deltagande i upphandlingen

ESPD

Har företaget kännedom om någon intressekonflikt, exempelvis jävsförhållande, till följd av sitt deltagande i upphandlingen?

Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.13 Direkt eller indirekt deltagande i förberedelserna av upphandlingen

ESPD

Har företaget deltagit i förberedelserna av upphandlingen?

Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.14 Förtida uppsägning, skadestånd eller andra jämförbara sanktioner

ESPD

Har företaget varit med om att ett tidigare avtal upphandlat enligt någon av upphandlingslagarna sagts upp i förtid, eller att skadestånd eller jämförbara sanktioner krävts i samband med detta tidigare avtal?

Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

a. Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Har du vidtagit åtgärder för att visa din tillförlitlighet enligt 13 kap. 5 § LOU ("självsanering")?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

Beskriv åtgärderna

Fritext

European Sing...

ESPD

5.6.3.15 Oriktiga uppgifter, undanhållande av information, avsaknad av nödvändiga dokument och tillägnande av konfidentiell information i detta förfarande

ESPD

Har företaget befunnit sig i någon av följande situationer i denna upphandling:

1. Denne har i allvarlig omfattning lämnat oriktiga uppgifter om den information som kan begäras för kontroll av skäl för uteslutning eller kvalificeringskrav,
2. undanhållit sådan information,
3. inte lämnat de kompletterande dokument som Kammarkollegiet begärt in, eller
4. otillbörligt försökt att påverka Kammarkollegiets beslutsprocess eller tillägnat sig sekretessbelagda uppgifter som kan ge denne otillbörliga fördelar i upphandlingen eller av oaktsamhet lämnat vilseledande uppgifter som kan ha en väsentlig inverkan på de beslut som fattas under upphandlingen i fråga om uteslutning, urval och tilldelning?

Kammarkollegiet uppmanar företaget att lämna sanningsenliga uppgifter, bland annat när företaget gör gällande att den uppfyller ställda krav och tilldelningskriterier.

Kammarkollegiet påminner också om innehållet i det kompletterande dokumentet bilaga Sanningsförsäkran som företaget ska lämna in på begäran.

Ditt svar?

Ja/Nej. Nej krävs

 Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

5.7 Utredning

Kammarkollegiet ska, före beslut om att utesluta en anbudsgivare, ge anbudsgivaren tillfälle att yttra sig över de omständigheter som enligt Kammarkollegiet utgör skäl för uteslutning.

5.8 Kvalificeringskrav

Syftet med kvalificeringskraven är att säkerställa att anbudsgivaren har nödvändig förmåga och kapacitet för att fullgöra de åtaganden som framgår av Ramavtalet. Anbudsgivaren ska därför vara kvalificerad gällande ekonomisk och finansiell ställning.

5.8.1 Behörighet att utöva yrkesverksamhet**5.8.1.1 Inskrivning i handelsregister eller motsvarande**

ESPD

Anbudsgivaren ska vara inskriven i handelsregister eller motsvarande som förs i den stat där anbudsgivaren är etablerad enligt vad som anges i bilaga XI till direktiv 2014/24/EU. För svenska företag avses aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren.

Kammarkollegiet kommer kontrollera krav på registrering genom Bolagsverkets Sök företagsinformation eller liknande.

Anbudsgivare vars uppgifter inte kan inhämtas av Kammarkollegiet, ska på begäran i form av kompletterande dokument lämna in handling som styrker att anbudsgivaren är inskriven i ett handelsregister eller motsvarande. Denna handling ska vara översatt till svenska, engelska, danska eller norska om originalhandlingen är upprättat på ett annat språk, och vara högst sex (6) månader gammal vid tillhandahållandet, om inte annat föreskrivs i den stat där anbudsgivaren är etablerad.

a. Ditt svar?

Ja/Nej. Ja krävs

 Leverantörskommentar tillåten

European Sing...

ESPD

b. Finns denna information tillgänglig kostnadsfritt för myndigheterna i en EU-medlemsstats databas?

Ja/Nej. Nej önskas

European Sing...

ESPD

a. Webbadress

Fritext

European Sing...

ESPD

b. Kod

Fritext

European Sing...

ESPD

c. Utfärdare

Fritext

European Sing...

ESPD

5.8.2 Ekonomisk och finansiell ställning

Anbudsgivaren ska ha en ekonomisk och finansiell ställning som är tillräcklig för att kunna fullgöra uppdraget och upprätthålla kvalitet under den tid Ramavtalet och Kontrakt är i kraft.

5.8.2.1 Kreditvärdighet

Anbudsgivarens ekonomiska och finansiella ställning styrks genom att anbudsgivaren har en rating enligt Creditsafe på lägst 40. Underlaget för denna bedömning är Creditsafe AB:s register, varifrån Kammarkollegiet inhämtar utdrag. Kravet på rating ska vara uppfyllt både vid Kammarkollegiets kontrolltillfälle och under hela avtalstiden.

Anbudsgivaren uppmanas att i förväg kontrollera sin rating hos Creditsafe. Om anbudsgivaren inte uppfyller ratingkravet, kan kravet i stället uppfyllas enligt detta kapitel avsnitt *Alternativa sätt att styrka ekonomisk och finansiell ställning*.

Anbudsgivare som inte är etablerade i Sverige kontrolleras genom ett utdrag från Creditsafe. Om Creditsafe inte kan tillhandahålla uppgifter om en sådan anbudsgivare, ska anbudsgivaren på begäran lämna in handlingar som visar att kravet är uppfyllt. Dessa handlingar ska vara översatta till svenska, engelska, danska eller norska, om de ursprungligen är upprättade på något annat språk.

5.8.2.2 Alternativa sätt att styrka ekonomisk och finansiell ställning

Om anbudsgivarens rating enligt Creditsafe inte når upp till kravet, eller om sådan information saknas, kan anbudsgivaren ändå styrka sin ekonomiska ställning genom att som kompletterande dokument lämna in alternativ utredning enligt nedan. Kammarkollegiet förbehåller sig rätten att analysera en företagsrapport från Creditsafe tillsammans med de kompletterande underlagen och besluta om kravet på ekonomisk ställning därigenom är uppfyllt.

1. Handling från annat kreditupplysningsföretag, som visar att kravet uppfylls på motsvarande sätt.
2. Fullgörandegaranti av moderbolag eller annan garantigivare, med solidariskt ansvar, som säkerställer att Ramavtalet kan fullgöras. Krav på kreditomdöme enligt detta kapitel, avsnitt *Ekonomisk och finansiell ställning* ska i dessa fall på motsvarande sätt redovisas och uppfyllas av moderbolaget/garanten, vilket Kammarkollegiet kontrollerar. Se även sista stycket med hänvisning till detta kapitel avsnitt *Åberopande av företags kapacitet*.
3. Om anbudsgivaren har godtagbara skäl kan den få lämna in annan utredning som Kammarkollegiet finner lämplig (15 kap. 10 § andra stycket LOU).

Handlingen ska vara översatt till svenska, engelska, danska eller norska om originalhandlingen är upprättad på ett annat språk.

Om anbudsgivaren inte själv kan styrka kravet på ekonomisk och finansiell ställning får anbudsgivaren åberopa annat företags kapacitet enligt detta kapitel, avsnitt *Åberopande av andra företags kapacitet* för att styrka att anbudsgivaren uppfyller kravet. Ett åberopat företag kan styrka ekonomisk och finansiell ställning på samma sätt som anbudsgivaren.

a. Uppfylls kravet på ekonomisk och finansiell ställning?Ja/Nej. **Ja krävs**

Kravspecifikati...

b. Ange (preliminärt) alternativt sätt att styrka ekonomisk ställning (1-3).**Om anbudsgivaren uppnår miniminivån enligt Creditsafe rating, ange "Inte aktuellt" eller liknande.**

Fritext

Kravspecifikati...

c. Om anbudsgivaren åberopar annat företags kapacitet för att uppfylla detta krav på ekonomisk och finansiell ställning ska företagsnamnet anges i denna fråga. Anbudsgivaren ska även lämna en egenförsäkran för det åberopade företaget enligt instruktion i avsnitt *Åberopande av andra företags kapacitet*.

Fritext

Kravspecifikati...

5.9 Uteslutning med anledning av EU-sanktioner

EU har beslutat om sanktioner mot Ryssland och Belarus till följd av Rysslands aggression mot Ukraina. Dessa sanktioner påverkar Kammarkollegiet och offentliga upphandlingar på flera olika sätt:

- För det första finns ett förbud mot att göra betalningar med mera till vissa uppräknade personer och organisationer (frysning av tillgångar).
- För det andra finns ett förbud mot att importera, köpa och transportera vissa uppräknade varor (importförbud).
- För det tredje finns ett förbud mot att tilldela och fullgöra offentliga kontrakt med ryska aktörer.

Sanktionerna innehåller vissa begränsade möjligheter till undantag. Kommerskollegium har ett särskilt uppdrag i fråga om hanteringen av dessa undantag.

Kammarkollegiet är förbjuden att direkt eller indirekt göra betalningar till sådana aktörer som omfattas av dessa sanktioner (finns upptagna på sanktionslistorna). Några krav som hänger samman med detta, exempelvis skadestånd, får heller inte beviljas.

Kammarkollegiet får heller inte importera sådana varor och tjänster som omfattas av aktuella sanktioner.

Observera att sanktionerna som avser tilldelning av Kontrakt tar sikte på avrop i Ramavtalet. Avropsberättigade får därför inte heller tilldela Kontrakt till eller i förhållande till en leverantör som tillhör någon av följande kategorier:

1. ryska medborgare eller fysiska eller juridiska personer som är etablerade i Ryssland
2. juridiska personer, enheter eller organ vars äganderätter till mer än 50 procent direkt eller indirekt ägs av någon som avses i punkten 1.
3. fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som agerar för, eller på uppdrag av, en enhet som avses i punkterna 1 eller 2.

Detta gäller även om någon sådan aktör utgör underleverantör, leverantör eller enhet vars kapacitet utnyttjas i upphandlingen och står för mer än 10 procent av det aktuella

kontraktets värde.

Ytterligare information om sanktionerna finns på Kommerskollegiums webbplats. Det finns även information om sanktionernas betydelse i upphandlingar på Upphandlingsmyndighetens webbplats.

Mot bakgrund av ovanstående information ska anbudsgivaren visa att den inte ska uteslutas på grund av sanktionerna. Detta sker genom att anbudsgivaren intygar att varken anbudsgivaren eller det tänkta kontraktförhållandet, direkt eller indirekt, omfattas av de sanktioner mot Ryssland och Belarus som beslutats av EU.

Företaget ska dessutom lämna in ett intygande som finns bifogat denna upphandling, se bilaga Intygande med anledning av EU-sanktioner. Denna handling ska ges in som kompletterande dokument.

Om företaget eller det tänkta kontraktförhållandet, direkt eller indirekt, omfattas av de sanktioner mot Ryssland och Belarus som beslutats av EU ska företaget uteslutas.

Intygar anbudsgivaren att den

European Sing...

- inte direkt eller indirekt omfattas av sanktionerna
- inte kommer att använda sig av underleverantörer med mera som omfattas av sanktionerna, eller åberopa kapaciteten hos sådana aktörer i upphandlingen,
- inom ramen för avtalsförhållandet inte kommer att medverka till köp, import eller transport av sådana produkter och tjänster som omfattas av EU:s importrestriktioner?

Ja/Nej. Ja krävs

5.10 Sammanställning över kompletterande dokument

Nedan listas en sammanställning över de kompletterande dokumenten som anbudsgivaren ska lämna in utan dröjsmål när Kammarkollegiet begär det:

- Bilaga Sanningsförsäkran
- Bilaga Intygande med anledning av EU-sanktioner

I tillämpliga fall kommer även nedan angivna kompletterande dokument att begäras in:

- Om konsortium: Civilrättsligt bindande avtal enligt avsnitt *Gemensamt anbud av grupp av leverantörer (konsortium)*.
- Företag etablerade i Sverige: Bilaga Sanningsförsäkran för varje åberopat företag/konsortiedeltagare enligt avsnitt *Uteslutningsgrunder som rör fällande dom i brottmål*.
- Företag etablerade i andra stater: Relevant bevis som visar att det inte finns skäl för uteslutning enligt 13 kap. 1 § LOU för anbudsgivaren och varje åberopat företag/konsortiedeltagare enligt avsnitt *Uteslutningsgrunder som rör fällande dom i brottmål*.
- Företag etablerade i andra stater: Relevant bevis som visar att det inte finns skäl för uteslutning enligt 13 kap. 2 § samt 3 § punkten 2 LOU för anbudsgivaren och varje åberopat företag/konsortiedeltagare enligt avsnitt *Betalning av skatter* och avsnitt *Betalning av socialförsäkringsavgifter* och avsnitt *Uteslutningsgrunder som rör*

insolvens, intressekonflikter, allvarligt fel i yrkesutövning m.m..

- Anbudsgivare som inte uppfyller krav i avsnitt *Ekonomisk och finansiell ställning*: Annan utredning till styrkande av krav på ekonomisk ställning enligt avsnitt *Alternativa sätt att styrka ekonomisk och finansiell ställning*.
- Om företaget är etablerat utanför Sverige: Dokumentation som styrker inskrivning i handelsregister eller motsvarande enligt avsnitt *Inskrivning i handelsregister eller motsvarande*.

Kammarkollegiet kommer att begära in kompletterande dokument. Anbudsgivaren är inte skyldig att lämna in kompletterande dokument eller andra skriftliga bevis om Kammarkollegiet redan har tillgång till materialet, eller själv har möjlighet att kostnadsfritt få tillgång till intyg eller relevant information direkt med hjälp av elektroniska medel.

6. Ramavtalets Huvuddokument

6.1 Allmänt

Detta Huvuddokument innehåller krav och villkor för fullgörande av Ramavtalet avseende Glasögon 2025 med diarienummer 23.3-8628-2025 och är tillämpligt på avtalsförhållandet mellan Kammarkollegiet och Ramavtalsleverantören. Ramavtalet gäller endast mellan Kammarkollegiet och Ramavtalsleverantören.

Ramavtalsleverantören kan tilldelas Kontrakt enligt Ramavtalet som innehåller relevanta krav och villkor för Avrop och tilldelning av Kontrakt. Kammarkollegiet garanterar däremot inte någon exklusivitet, försäljningsvolym eller liknande.

6.2 Parter och Avropsberättigade

6.2.1 Parter

Ramavtal med avtalsnummer 23.3-8628-2025:xxx, har träffats för Avropsberättigades räkning, mellan Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet, organisationsnummer 202100-0829, nedan Kammarkollegiet, och Leverantörens namn, organisationsnummer Leverantörens organisationsnummer, nedan Ramavtalsleverantören.

6.2.2 Avropsberättigade

Ramavtalet kan användas för Avrop av nedan angivna upphandlande myndigheter. Dessa benämns Avropsberättigade.

Myndigheter under regeringen är berättigade att genomföra Avrop med stöd av förordningen (1998:796) om statlig inköpssamordning. Till myndigheter under regeringen räknas statliga förvaltningsmyndigheter, statliga affärsverk, AP-fonder, domstolar och svenska utlandsmyndigheter. Se det allmänna myndighetsregistret på SCB:s [webbplats](#). Se förordningen (2007:755) om det allmänna myndighetsregistret för information om dessa myndigheter.

Myndigheter under riksdagen och andra offentligt styrda organ enligt 1 kap. 18 § och 22 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU), deltar med stöd av att de har lämnat bekräftelse till Kammarkollegiet på att de önskar vara Avropsberättigade. Av bilaga *Avropsberättigade* framgår vilka upphandlande myndigheter som kan genomföra Avrop utöver de som är Avropsberättigade med stöd av förordningen enligt ovan. Om hela eller delar av Avropsberättigads verksamhet genom omorganisation överförs till annan juridisk person och behovet som omfattas av Ramavtalet helt eller delvis övertas av den andra juridiska personen är även denne Avropsberättigad.

6.2.3 Kontaktpersoner och meddelanden

Av Kammarkollegiets webbplats [avropa.se](#) framgår kontaktpersonerna för Ramavtalet.

Ramavtalsleverantörens kontaktperson har, om inte annat skriftligen meddelats Kammarkollegiets kontaktperson, behörighet att på Ramavtalsleverantörens vägnar och med för denne bindande verkan företräda Ramavtalsleverantören i frågor avseende Ramavtalet.

Byte av kontaktperson ska skriftligen meddelas den andra Parten utan dröjsmål.

Meddelande från en Part angående Ramavtalet ska skriftligen tillhandahållas den andra Partens kontaktperson. Meddelande om eventuell ändring ska skriftligen skickas i god tid före ändringens ikraftträdande. Om inte Parterna kommer överens om annat ska Ramavtalets handlingar vara på svenska och svenska ska användas vid kommunikation. Det innebär att respektive kontaktperson obehindrat ska kunna tillgodogöra sig information och kommunicera på svenska i tal och skrift.

6.3 Definitioner

För tolkningen och tillämpningen av Ramavtalet ska följande begrepp ha nedan angiven betydelse, om inte annat uttryckligen anges eller uppenbarligen framgår av omständigheterna.

Begrepp	Förklaring
Avrop	Med Avrop avses de åtgärder Avropsberättigad vidtar i syfte att köpa Upphandlingsföremål genom tilldelning av Kontrakt enligt Ramavtalet.
Avropsberättigad	Med Avropsberättigad avses de upphandlande myndigheter som anges i detta kapitel, avsnitt <i>Avropsberättigade</i> .
Avropsförfrågan	Med Avropsförfrågan avses den förfrågan som Avropsberättigad skickar till Ramavtalsleverantören vid Avrop.
Avropssvar	Med Avropssvar avses det anbud eller den bekräftelse som Ramavtalsleverantören lämnar på en Avropsförfrågan. Med Avropssvar avses även svar till Kammarkollegiet och Avropsberättigad att Ramavtalsleverantören inte kan erbjuda efterfrågat Upphandlingsföremål.
Huvuddokument	Med Huvuddokument avses detta dokument som innehåller krav och villkor för fullgörande av Ramavtalet, vilket reglerar avtalsförhållandet mellan Parterna.
Kontrakt	Med Kontrakt avses det skriftliga avtal (inklusive avtal som exempelvis ingås elektroniskt via e-post, e-handelssystem eller bokningssystem) som upprättas mellan Ramavtalsleverantören och Avropsberättigad rörande köp av Upphandlingsföremål enligt Ramavtalet.
Part	Med Part avses i Huvuddokumentet Kammarkollegiet eller Ramavtalsleverantören.
Ramavtal	Med Ramavtal avses de dokument inklusive bilagor, vilka är uppräknade i detta kapitel, avsnitt <i>Ramavtalets handlingar och deras inbördes ordning</i> .
Ramavtalsleverantör	Med Ramavtalsleverantör avses den anbudsgivare som efter genomförd upphandling ingått Ramavtal med Kammarkollegiet.

skriftligen	Med skriftligen avses i <i>Ramavtalets Huvuddokument</i> meddelande skickat per ordinarie post, via e-post eller annat elektroniskt medel.
Underleverantör	Med Underleverantör avses en juridisk eller fysisk person, i alla led i leverantörskedjan, som Ramavtalsleverantören anlitar för att fullgöra hela eller delar av de rättigheter och skyldigheter som framgår av Ramavtalet och Kontrakt.
Upphandlingsföremål	Med Upphandlingsföremål avses de varor och tjänster som Ramavtalsleverantören ska tillhandahålla enligt Ramavtalet och Kontrakt. Upphandlingsföremål enligt Kontrakt får tillhandahållas vid enstaka eller återkommande tillfällen.

6.4 Ramavtalets handlingar och deras inbördes ordning

Ramavtalet består av nedan angivna handlingar. Handlingarna kompletterar varandra, om inte omständigheterna föranleder annat. Om handlingarna innehåller motstridiga uppgifter gäller de i följande ordning:

1. Skriftliga ändringar och tillägg i handlingarna nedan
2. Huvuddokumentet (detta dokument) med följande bilagor:
 - Bilaga Allmänna villkor
 - Bilaga Anmälan om åberopat företag
 - Bilaga Avropsberättigade
 - Bilaga Priser
 - Bilaga Optikbutiker
3. Upphandlingsdokumenten med bilagor inklusive rättelser, kompletteringar och förtydliganden
4. Ramavtalsleverantörens anbud med bilagor inklusive av Kammarkollegiet godkända rättelser, kompletteringar och förtydliganden.

Inga andra handlingar än de ovan nämnda ingår i Ramavtalet. Parterna kan komma överens om att en ändring eller tillägg till Ramavtalet får genomslag på den hierarkiska nivå där den berörda handlingen är placerad. Innehåller Ramavtalsleverantörens anbud uppgifter som inte efterfrågats eller reservationer blir dessa endast giltiga om Parterna uttryckligen och skriftligen överenskommer om detta. Exempel på uppgift som inte efterfrågats eller reservation kan vara Ramavtalsleverantörens egna avtalsvillkor eller liknande som innebär ett åläggande för Kammarkollegiet eller Avropsberättigad som strider mot krav eller villkor i upphandlingsdokumenten.

6.5 Omfattning

Detta Ramavtal omfattar: synundersökningar, receptslipade bildskärmsglasögon, skyddsglasögon och i förekommande fall skytteglasögon samt glas till insatsbågar.

Ramavtalet omfattar även receptslipade reservglasögon till sjögående personal enligt Transportstyrelsens föreskrifter om läkarintyg för sjöfolk (TSFS 2011:117).

Till samtliga receptslipade glasögon ska det, när det är tillämpligt, ingå:

- Montering av glas i båge och övriga arbeten

- Hårt glasögonfodral och putsduk
- Utprovning och justering av skalmar
- Eventuell efterjustering, och beroende på båge, byte av sadlar och skalmtoppar

6.6 Omsättning

Kammarkollegiet uppskattar omsättningen på Ramavtalet till totalt 120 SEK exklusive mervärdesskatt. Uppskattningen grundas på statistik från nuvarande ramavtal. Vidare grundas den uppskattade omsättningen på information som Avropsberättigade kommit in med gällande uppskattat behov. För mer information, se [förstudien](#). Kammarkollegiet garanterar inte någon försäljningsvolym eller liknande.

Glasögon och synundersökningar får avropas upp till en sammanlagd omsättning (takvolym) om 270 MSEK exklusive mervärdesskatt under Ramavtalets löptid.

Om den sammanlagda omsättningen uppnås kan Avrop inte längre ske från Ramavtalet under resterande del av Ramavtalets löptid.

Ramavtalet och Kontrakt har även efter att den sammanlagda omsättningen uppnåtts fortsatt giltighet och ramavtalsvillkoren ska tillämpas i sin helhet.

Kammarkollegiet förbehåller sig rätten att stänga Ramavtalet för Avrop i förtid om det vid redovisning eller avstämning uppmärksammas att 90 procent eller mer av den sammanlagda omsättningen för Ramavtalet uppnåtts samt att Kammarkollegiet bedömer det som sannolikt att den sammanlagda omsättningen kommer att överskridas under kommande redovisningsperiod.

6.7 Ramavtalets ikraftträdande och löptid

Ramavtalet träder i kraft den [**DATUM (dag-mån-år)**]. Om Ramavtalet anses ingånget vid ett senare datum träder Ramavtalet i kraft från och med det datumet. Att Ramavtalet träder i kraft innebär att Avrop kan göras.

Ramavtalet löper under en period av 48 månader, dock längst till och med den [**DATUM (dag-mån-år)**]. Ramavtalet upphör därefter att gälla utan uppsägning. Tilldelning av Kontrakt ska dock ske under Ramavtalets löptid.

Kammarkollegiet har en ensidig rätt att säga upp Ramavtalet till upphörande tidigast 24 månader innan Ramavtalet löper ut. Uppsägning enligt detta avsnitt ska ske skriftligen med minst tre (3) månaders uppsägningstid. Kammarkollegiet är inte skyldig att lämna ersättning till Ramavtalsleverantören vid uppsägning enligt detta avsnitt.

6.8 Metod för Avrop och tilldelning av Kontrakt

Avropsberättigad genomför Avrop i syfte att anskaffa Upphandlingsföremål. Ramavtalet fastställer villkoren för Avrop. När Avropsberättigad genomför Avrop och tilldelar Kontrakt är den skyldig att hålla sig inom de ramar som framgår av Ramavtalet. Nedan framgår hur Avrop och tilldelning av Kontrakt går till.

Avropsberättigad genomför Avrop i syfte att anskaffa Upphandlingsföremål. Ramavtalet fastställer villkoren för Avrop. När Avropsberättigad genomför Avrop och tilldelar Kontrakt är den skyldig att hålla sig inom de ramar som framgår av Ramavtalet. Nedan framgår hur Avrop och tilldelning av Kontrakt går till.

Tilldelning genom dynamisk rangordning

Avrop från Ramavtalet görs genom en dynamisk rangordning. Det innebär att Avrop sker från den Ramavtalsleverantör som erbjuder lägst totalpris inom den produktkategori som behovet avser, har optikbutik på vald ort samt, där tillämpligt, uppfyller eventuella krav på tillgänglighetsanpassning.

Nedan beskrivs hur Avrop genom dynamisk rangordning går till.

1. Arbetstagaren eller Avropsberättigad utgår från den produktkategori som behovet avser, exempelvis bildskärmsglasögon eller skyddsglasögon.
2. Därefter väljer arbetstagaren eller Avropsberättigad ort utifrån en (1) av nedanstående Om det saknas optikbutik på vald ort väljer arbetstagaren den ort som är geografiskt närmast belägen utifrån en (1) av nedanstående faktorer.
 - ort där arbetstagarens arbetsplats är belägen
 - ort där arbetstagaren bor, eller
 - ort som arbetstagaren befinner sig på vid tjänsteresa eller tjänsteärende.
3. Arbetstagaren bokar tid hos optikbutik på vald ort som tillhör Ramavtalsleverantören som är högst rangordnad inom produktkategorin. Högst rangordnad är den Ramavtalsleverantör med lägst totalpris inom produktkategorin (t.ex. bildskärmsglasögon). Med totalpris avses summan av alla lämnade priser inom respektive produktkategori.
4. Vid behov av tillgänglighetsanpassad optikbutik (exempelvis butik med tillgång till rullstolsramp eller hiss) väljer arbetstagaren högst rangordnad optikbutik som har efterfrågad tillgänglighetsanpassning. Om ingen av Ramavtalsleverantörerna kan erbjuda efterfrågad tillgänglighetsanpassning inom vald ort får arbetstagaren välja en annan ort som är geografiskt närmast belägen utifrån en (1) av faktorerna som framgår av punkt 2 ovan.

Arbetstagare eller Avropsberättigad får kontakta nästföljande Ramavtalsleverantör i den dynamiska rangordningen om följande särskilda skäl föreligger:

- Ramavtalsleverantören saknar optikbutik med efterfrågad tillgänglighetsanpassning inom vald ort,
- Ramavtalsleverantören har inte möjlighet att erbjuda tid för synundersökning, enligt kraven i kapitel *Kravspecifikation* avsnitt *Tidsbokning av synundersökning* på grund av kapacitetsbrist avseende legitimerade optiker. Arbetstagaren måste alltid tillfråga minst tre (3) av Ramavtalsleverantörens optikbutiker inom vald ort för att åberopa denna grund (förutsatt att Ramavtalsleverantören har tre (3) optikbutiker på orten),
- Ramavtalsleverantören har inte besvarat Avropsförfrågan. Arbetstagaren måste alltid tillfråga minst tre (3) av Ramavtalsleverantörens optikbutiker inom vald ort för att åberopa denna grund (förutsatt att Ramavtalsleverantören har tre (3) optikbutiker på orten),
- Avropet avser ett ersättningsköp som beror på att Avropsberättigad har sagt upp ett från detta Ramavtal avropat Kontrakt och detta beror på Ramavtalsleverantören, eller
- Kammarkollegiet har bestämt att Ramavtalsleverantören inte får lämna Avropssvar enligt kapitel *Ramavtalets huvuddokument* avsnitt *Kammarkollegiets uppsägningsrätt*.

6.8.1 Kontrakt mellan Ramavtalsleverantören och Avropsberättigad

Kontrakt anses vara tecknat när Ramavtalsleverantören besvarat Avropsförfrågan, dvs. bekräftat tidsbokningen.

Bilaga Allmänna villkor utgör alltid en bilaga till Kontrakt oavsett om bilaga Allmänna villkor återopas eller inte.

6.9 Ramavtalsleverantörens åtagande

6.9.1 Uppfyllande av krav och villkor

Ramavtalsleverantören ska tillhandahålla Upphandlingsföremålet och fullgöra alla sina åtaganden från och med att Ramavtalet har trätt i kraft till och med att Ramavtalet upphört. Det innebär bland annat att krav, tilldelningskriterier och villkor som Ramavtalsleverantören uppfyllde vid anbudsutvärderingen och tilldelningen ska uppfyllas.

Krav i Ramavtalet avseende Upphandlingsföremålet ska vara avtalsenliga senast vid Ramavtalets ingående.

Ramavtalsleverantören ska utföra samtliga sina åtaganden enligt Ramavtalet med omsorg och på ett fackmannamässigt sätt. Ramavtalsleverantören ansvarar för att Ramavtalet fullgörs enligt tillämpliga lagar, förordningar och föreskrifter.

6.9.2 Funktionsbrevlåda

Ramavtalsleverantören ska tillhandahålla en funktionsbrevlåda, på Kammarkollegiets begäran, som inte är bunden till en enskild person. Ramavtalsleverantören har en skyldighet att bevaka funktionsbrevlådan. Ramavtalsleverantören ansvarar för att angiven funktionsbrevlåda på Kammarkollegiets webbplats avropa.se är korrekt. Byte av e-postadress ska skriftligen meddelas Kammarkollegiet utan dröjsmål.

6.9.3 Avropssvar

Ramavtalsleverantören ska alltid lämna Avropssvar på en Avropsförfrågan. Avropssvar ska lämnas till arbetstagare genom samma kommunikationsväg som arbetstagare nyttjar alternativt via e-post. Om Ramavtalsleverantören systematiskt inte erbjuder efterfrågat Upphandlingsföremål, som inte kan härledas till kapacitetsbrist avseende legitimerade optiker, kan det resultera i påföljder enligt detta kapitel, avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*. Det är Ramavtalsleverantören som äger bevisbördan för att påvisa eventuell kapacitetsbrist.

Ramavtalsleverantören ska för Avropsberättigad påtala eventuella brister i Avropsförfrågan som Ramavtalsleverantören kände till eller borde ha känt till innan Avropssvar lämnas.

6.9.4 Försäkring

Ramavtalsleverantören ska inneha sedvanlig ansvarsförsäkring med betryggande ansvarsbelopp med hänsyn till Kontraktet. För person- och sakskada ska ansvarsförsäkringen som minst uppgå till 10 miljoner SEK.

Ramavtalsleverantör ska även inneha en ansvarsförsäkring avseende ren förmögenhetsskada avseende sin verksamhet. Ansvarsförsäkringen för ren förmögenhetsskada ska vara anpassad till den bransch som Ramavtalsleverantören verkar inom. Försäkringsbeloppet ska vara betryggande med hänsyn till Ramavtalet eller de branschavtal som normalt gäller för tillhandahållen tjänst om dessa är avtalade.

Försäkringen ska vara giltig under tiden Ramavtalet och Kontrakt är i kraft.

Ramavtalsleverantören ska på begäran visa upp bevis på giltig försäkring.

6.9.5 Miljöhänsyn

Ramavtalsleverantören ska vid fullgörande av Ramavtalet och Kontrakt kontinuerligt arbeta med att förbättra och ta hänsyn till miljöaspekter för att förebygga och undvika negativ miljö- och klimatpåverkan. Det handlar om åtgärder för att minska konsumtion och onödig användning av negativt miljö- och/eller klimatpåverkande resurser såsom exempelvis elektricitet, förpackningar, emballage och resor.

6.9.6 Sociala hänsyn

Ramavtalsleverantören ska vid fullgörande av Ramavtalet och Kontrakt kontinuerligt arbeta med att förbättra och ta hänsyn till sociala och etiska aspekter. Ramavtalsleverantören är skyldig att följa arbetsrättslig lagstiftning, anställningsvillkor och i tillämpliga fall kollektivavtal vid fullgörande av Upphandlingsföremålet.

6.9.6.1 Antidiskriminering

Ramavtalsleverantören ska vid fullgörande av Ramavtalet och Kontrakt i Sverige följa diskrimineringslagen (2008:567). Arbetet med aktiva åtgärder ska följa 3 kap. 4–12 §§ diskrimineringslagen samt dokumenteras enligt 3 kap. 13–14 §§ diskrimineringslagen.

Ramavtalsleverantören ska även i övrigt bedriva ett fortlöpande arbete med aktiva åtgärder och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

6.9.6.2 Grundläggande rättigheter för arbetstagare

Ramavtalsleverantören ska verka för att Ramavtalet och Kontrakt fullgörs under förhållanden som är förenliga med:

1. FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna (1948),
2. ILO:s kärnkonventioner om tvångsarbete, barnarbete, diskriminering, arbetsmiljö, föreningsfrihet och organisationsrätt (nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138, 155, 182 och 187),
3. Den arbetarskydds- och arbetsmiljölagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs,
4. Den arbetsrättslagstiftning, inklusive lagstiftning om lön och socialförsäkringsskydd som gäller i landet där arbetet utförs,
5. Den miljöskyddslagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs, och
6. FN:s konvention mot korruption.

I de fall då internationella bestämmelser föreskriver ett starkare skydd för den enskilde än nationell lagstiftning ska Ramavtalsleverantören vidta skäligen åtgärder för att efterleva de internationella bestämmelserna.

Ramavtalsleverantören ska ha utsett ansvarig på ledningsnivå som ansvarar för efterlevnaden av detta avsnitt.

För att visa att ovan är uppfyllt ska Ramavtalsleverantören på begäran redovisa följande handlingar:

1. Policy som innehåller ett åtagande att respektera konventionerna och regelverken ovan. Policyn ska vara beslutade av högsta ledningen hos Ramavtalsleverantören och vara allmänt tillgänglig.
2. Rutin för att ovan konventioner och regelverk följs av de Underleverantörer som

direkt medverkar till att fullgöra Kontrakt, oavsett i vilket led i leverantörskedjan de befinner sig. De Underleverantörer som får anses berörda, vad gäller varor, är de som tillverkar färdigställda varor, de som framställer delar och komponenter till färdigställda varor samt de som ansvarar för montering av ingående delar och komponenter till färdigställda varor. Utöver detta ska det framgå hur Ramavtalsleverantören verkar för att konventioner och regelverk efterlevs av samtliga Underleverantörer i leverantörskedjan.

3. Redogörelse för leveranskedjan av Upphandlingsföremålet som levereras genom detta Ramavtal, med särskild hänsyn till högriskverksamheter. Redogörelsen ska minst omfatta samtliga Underleverantörer som direkt medverkar till att fullgöra Kontrakt.
4. Rutiner för identifiering och prioritering av risker för avvikelser från kraven enligt detta avsnitt. Rutinen ska minst omfatta samtliga Underleverantörer som direkt medverkar till att fullgöra Kontrakt.
5. Rutiner för systematisk uppföljning för att kontrollera rådande förhållanden och följsamheten till kraven enligt detta avsnitt.
6. Rutiner för att omedelbart vidta åtgärder för att förhindra och begränsa brister i efterlevnaden av detta avsnitt, samt för att vidta rättelse vid identifierade brister.

Åtgärderna enligt styckena ovan ska vidtas i enlighet med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, OECD:s vägledning om tillbörlig aktsamhet för ansvarsfullt företagande eller likvärdigt, se Upphandlingsmyndighetens tillämpningsstöd Arbetsrättsliga villkor enligt ILO:s kärnkonventioner och villkor om hållbara leveranskedjor.

Ramavtalsleverantören ska på begäran redovisa ytterligare handlingar för kontroll av att ovan är uppfyllt.

Ramavtalsleverantörens redovisning ska ske på det sätt och inom den tid som Kammarkollegiet begär. Ramavtalsleverantören är även skyldig att möjliggöra för Kammarkollegiet att själv eller genom tredje part delta vid inspektioner på plats hos Ramavtalsleverantören och i skälig omfattning hos de Underleverantörer som direkt medverkar till att fullgöra Kontrakt.

Om Ramavtalsleverantören inte uppfyller ovanstående krav och villkor kan det resultera i vite och andra påföljder enligt detta kapitel, avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*.

6.9.7 Tillgänglighet

6.9.7.1 Lokalers tillgänglighet

Ramavtalsleverantören ska under Ramavtalets löptid arbeta för att göra dennes optikbutiker tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Ramavtalsleverantören ska på begäran av Kammarkollegiet inkomma med en tillgänglighetspolicy som visar hur Ramavtalsleverantören arbetar för att göra sina optikbutiker som omfattas av Ramavtalet mer tillgängliga. Redovisningen ska ske i enlighet med Kammarkollegiets instruktioner.

Tillgänglighetspolicyn ska beskrivas på en övergripande nivå och behöver inte innefatta uppgifter gällande enskilda optikbutiker. Tillgänglighetspolicyn ska minst omfatta:

- Mål för att öka tillgängligheten i optikbutikerna.
- En beskrivning av hur Ramavtalsleverantören arbetar med inventering av optikbutikernas tillgänglighet.

- En beskrivning av hur Ramavtalsleverantören arbetar för att åtgärda tillgänglighetsbrister och göra sina optikbutiker mer tillgängliga.

Ramavtalsleverantören ska även senare under Ramavtalets löptid på begäran kunna redovisa hur arbetet enligt ovan fortskrider. Redovisningen ska ske i enlighet med Kammarkollegiets instruktioner.

6.9.7.2 Kontinuitetshantering

Ramavtalsleverantören ska under Ramavtalets löptid arbeta med kontinuitetshantering gällande den egna verksamheten.

Med kontinuitetshantering avses att planera för att upprätthålla sin verksamhet på en tolerabel nivå oavsett vilka störningar som den utsätts för. Kontinuitetshantering ska hjälpa verksamheten att mildra konsekvenser och minska avbrottstiden vid störning eller avbrott.

Kontinuitetshandlingen ska beskrivas på en övergripande nivå och behöver inte innefatta uppgifter gällande enskilda optikbutiker. Kontinuitetshantering ska minst omfatta:

1. En riskanalys som redogör för vilka störningar som kan inträffa i verksamheten och hur sannolika riskerna är att inträffa.
2. En konsekvensanalys som redogör för vilka konsekvenser störningarna kan få på verksamheten.
3. En kontinuitetsplan som, utifrån identifierade risker och konsekvenser, redogör för de åtgärder som kommer att vidtas för att upprätthålla, återställa och återgå till ordinarie verksamhet.

Kontinuitetshandlingen bör till exempel omfatta verksamhet så som personal, lokaler, elförsörjning, tillgång till varor, IT-system och kommunikationsvägar.

Ramavtalsleverantören ska på begäran av Kammarkollegiet inkomma med en skriftlig allmän beskrivning som styrker att Ramavtalsleverantören arbetar med kontinuitetshantering. Den allmänna beskrivningen ska visa att Ramavtalsleverantörens kontinuitetshantering minst omfattar punkterna 1–3 ovan, men ska inte innehålla några specifika detaljer.

Kammarkollegiet har under Ramavtalets löptid möjlighet att begära in mer detaljerade uppgifter om hur Ramavtalsleverantören arbetar med kontinuitetshantering.

6.9.8 Antikorruption

Ramavtalsleverantören ska aktivt förebygga och förhindra korruption i sin verksamhet i stort och specifikt kopplat till sina åtaganden i Ramavtalet. Med korruption avses här såväl brottsliga handlingar, såsom givande och tagande av muta, som beteenden som kan uppfattas som förtroendeskadligt av utomstående. Ramavtalsleverantören ska exempelvis ha interna rutiner för att förebygga och förhindra korruption. Om Ramavtalsleverantören upptäcker korruption eller andra oegentligheter hänförligt till Ramavtalet ska Ramavtalsleverantören vidta åtgärder och omedelbart informera Kammarkollegiet om situationen.

6.9.9 Sekretess

Ramavtalsleverantören är skyldig att följa gällande rätt vad gäller sekretess, bland annat tillämpliga delar av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.

Ramavtalsleverantören är vidare skyldig att följa den konfidentialitet som är bruklig inom

branschen.

Parterna förbinder sig att inte röja eller på något sätt utnyttja uppgift som enligt lag kan bli föremål för sekretessbeläggande som respektive Part tar del av under fullgörandet av Ramavtalet och Kontrakt.

Ramavtalsleverantören ansvarar för att samtlig personal som medverkar till att fullgöra Ramavtalet är informerade om och är bundna av de åtaganden avseende sekretess och konfidentialitet som framgår av detta avsnitt.

Ramavtalsleverantören kan begära att information som tillhandahålls av Ramavtalsleverantören ska anses vara en uppgift som enligt lag kan bli föremål för sekretessbeläggande eller vara konfidentiell. Eftersom Kammarkollegiet är ett offentligt organ som är skyldig att följa bestämmelser om handlingars offentlighet och sekretess kan Kammarkollegiet inte i alla lägen tillmötesgå Ramavtalsleverantörens begäran avseende sekretess eller konfidentialitet. Vid en begäran om utlämnande av allmän handling kommer en sedvanlig sekretessbedömning att ske.

Sekretess enligt detta avsnitt gäller även efter det att Ramavtalet har upphört.

6.10 Informationssäkerhet och GDPR

6.10.1 Personal för support

Personal som anlitas för support av journalföringssystem eller liknande (som innehåller Avropsberättigads information) ska befinna sig i ett land inom EU/EES eller i tredje land med adekvat skyddsnivå enligt beslut av Europeiska kommissionen.

6.10.2 Molntjänst

Autentisering

Molntjänster som används för att tillhandahålla Upphandlingsföremålet ska minst uppfylla följande.

1. Unika personliga konton.
2. Multifaktorautentisering (MFA) för alla privilegierade användare och för alla användare som hanterar personuppgifter eller Avropsberättigads övriga information.
3. Åtkomst till system och kryptografiska nycklar ska styras med rollbaserad åtkomstkontroll (RBAC) enligt principen om minsta privilegium. Behörigheter ska minst var sjätte (6) månad granskas och re-certifieras utifrån risk och känslighet, för att säkerställa att åtkomster förblir adekvata och proportionerliga. Utförda re-certifieringar ska loggas och arkiveras minst under den period som Ramavtalet och Kontrakt är i kraft.

Krypterad datakommunikation

All överföring av Avropsberättigads information ska skyddas med kryptering som minst uppfyller TLS 1.2 med PFS (t.ex. ECDHE) eller motsvarande säkerhetsnivå.

Kryptering ska omfatta:

- Trafik mellan datacenter,
- Trafik mellan datacenter och Avropsberättigads nät,
- API-anrop och batchöverföringar genom interna managementgränssnitt.

Kryptografiska nycklar som skyddar Avropsberättigads information ska lagras och hanteras i en säkerhetsmiljö som är lämpad med hänsyn till informationens känslighet och följa vedertagna branschstandarder.

Krypterad lagringsmedia

Samtliga lagringsmedia (block, objekt, databaser, säkerhetskopior och eventuella cache/SSD) som lagrar Avropsberättigads information ska skyddas med stark kryptering. Krypteringsalgoritm och nyckellängd ska vara lämpliga utifrån informationens känslighet och följa vedertagna branschstandarder.

Loggning

Ramavtalsleverantören ska samla, tidsstämpla (UTC via säker NTP), signera och skydda loggar mot otillbörlig ändring.

Inloggningar/autentiseringar, API-anrop, konfigurations- eller behörighetsförändringar, samt säkerhetshändelser/incidenter ska loggas. Loggarna ska lagras under den tid som är lämplig med hänsyn till risk, känslighet och vad som krävs för att uppfylla gällande rätt.

Skydd mot skadlig kod

Molntjänster som används för att tillhandahålla Upphandlingsföremålet ska erbjuda skydd mot skadlig kod och avancerade hot genom lösningar som följer vedertagna industristandarder och bästa praxis. Skyddet ska omfatta automatiska uppdateringar, skanning av all inkommande data samt möjligheter att identifiera, isolera och hantera hot. Säkerhetsrelaterade händelser ska loggas och göras tillgängliga för vidare analys och uppföljning i Ramavtalsleverantörens loggningssystem.

Säkerhetskopiering

Databaser och filer som innehåller information som erhållits från Avropsberättigad ska säkerhetskopieras regelbundet och på ett sätt som säkerställer återställbarhet vid behov. Säkerhetskopior ska lagras krypterade och skyddas mot obehörig ändring under en lämplig tidsperiod. Lagringen bör ske på geografiskt separerade platser för att minska riskerna vid lokalförlust eller skada.

Återställningspunkter (RPO) och återställningstider (RTO) ska fastställas baserat på behov. Detta ska återspeglas i Ramavtalsleverantörens avtal med eventuell Underleverantör som tillhandahåller tjänster för att behandla Avropsberättigads information. Nivåerna bör testas regelbundet, minst en gång i månaden, för att säkerställa att återställning kan genomföras inom fastställda tidsramar.

6.10.3 Informationssäkerhetsarbete

Ramavtalsleverantören ska bedriva ett strukturerat och dokumenterat arbete med informationssäkerhet som minst omfattar den personal som nyttjas vid tillhandahållandet av Upphandlingsföremålet.

Inom ramen för informationssäkerhetsarbetet ska Ramavtalsleverantören:

1. arbeta efter en upprättad och av ledningen beslutad informationssäkerhetspolicy
2. ha fastställda och mätbara informationssäkerhetsmål,
3. arbeta med uppföljning av fastställda informationssäkerhetsmål,
4. ha rutiner för att identifiera och hantera risker utifrån fastställda informationssäkerhetsmål,
5. ha rutiner för hantering och rapportering vid säkerhetsincidenter,
6. ha en tydlig ansvarsfördelning inom organisationen gällande informationssäkerhetsarbetet,

7. säkerställa att anställda regelbundet informeras om hur information får hanteras,
8. säkerställa att anställda har teknisk tillgång till kundens data enbart i de fall det är nödvändigt för att kunna fullgöra uppdrag.

Ramavtalsleverantören ska genomföra regelbundna revisioner av informationssäkerhetsarbetet och på begäran av Kammarkollegiet kunna visa upp relevant dokumentation som styrker efterlevnaden av ovan ställda krav.

Om Ramavtalsleverantören inte uppfyller ovanstående krav och villkor kan det resultera i vite och andra påföljder enligt detta kapitel, avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*.

6.10.4 Säkerhetsutbildning för personal

Ramavtalsleverantören ska själv eller genom anlitad Underleverantör/franchisetagare säkerställa att alla butiksanställda regelbundet, minst en gång årligen, får utbildning gällande hantering av patientdata enligt patientdatalagen, dataskyddsförordningen och gällande lagar om cybersäkerhet.

6.11 Priser och prisjustering

6.11.1 Priser

Ramavtalsleverantörens priser för Upphandlingsföremålet anges i bilaga Priser. Priserna är angivna i svenska kronor (SEK) exklusive mervärdesskatt, om inte annat framgår av Ramavtalet. Priserna inkluderar skatter och avgifter som Ramavtalsleverantören enligt lag ska betala. Priserna inkluderar även ersättning för samtliga kostnader och utgifter för fullgörandet av i Ramavtalet angivna åtaganden så att Upphandlingsföremålet kan tas i bruk. Ramavtalsleverantören har inte rätt att debitera högre priser än vad som framgår av bilaga Priser, om inte annat framgår av Ramavtalet.

6.11.2 Prisjustering

Priserna är fasta i ett (1) år från och med Ramavtalets ikraftträdande.

Därefter kan antingen Kammarkollegiet eller Ramavtalsleverantören begära prisjustering en (1) gång per avtalsår enligt SCB:s index AKI för tjänster (synundersökning) och KPI för varor (glasögon).

Som basmånad gäller oktober 2025. Jämförelsemånad vid prisjustering är det senast publicerade indextalet. Om nedan angivna index upphör under Ramavtalets löptid har Kammarkollegiet rätt att ersätta detta med ett likvärdigt index.

Prisjustering för tjänst (synundersökning)

AKI, arbetskostnadsindex för arbetare (definitiva siffror), privat sektor (AKI).

Prisförändring ska beräknas enligt följande formel: $\text{Gammalt pris} \cdot \text{indextal jämförelsemånad} / \text{indextal månaden det gamla priset grundas på} = \text{nytt pris}$.

Prisjustering för varor (glasögon)

KPI, konsumentprisindex, (2020=100), fastställda tal.

Prisförändring ska beräknas enligt följande formel: $\text{Gammalt pris} \cdot \text{indextal jämförelsemånad} / \text{indextal månaden det gamla priset grundas på} = \text{nytt pris}$.

Prisjustering gäller för Kontrakt tecknade till följd av Avropsförfrågan som skickats från och med den första kalenderdagen i månaden efter att Kammarkollegiet skriftligen bekräftat prisjusteringen.

Prisjustering enligt detta avsnitt omfattar inte redan tecknade Kontrakt.

Ramavtalsleverantören har inte rätt till ändrat pris till följd av ändring av lag, förordning eller föreskrift.

6.11.3 Factoring och fakturahantering

Ramavtalsleverantören har rätt att anlita Underleverantör för factoring eller fakturahantering vid fakturering enligt Kontrakt endast efter skriftligt godkännande av Kammarkollegiet. För att Ramavtalsleverantören ska ha rätt till det enligt ett redan tecknat Kontrakt behövs ett godkännande från Avropsberättigad.

Anlitar Ramavtalsleverantören Underleverantör för factoring eller fakturahantering, har Underleverantören samma skyldigheter som Ramavtalsleverantören avseende fakturering. Det innebär att Avropsberättigad har rätt att göra samma invändningar mot Underleverantören som mot Ramavtalsleverantören.

Byte av Underleverantör för factoring eller fakturahantering kan endast ske efter skriftlig överenskommelse med Kammarkollegiet.

6.12 Samverkan

6.12.1 Lojalitets- och informationsplikt

Respektive Part ska på ett lojalt sätt utöva sina rättigheter respektive fullgöra sina skyldigheter enligt Ramavtalet och Kontrakt. Det innebär bland annat att respektive Part kontinuerligt ska informera varandra om händelser eller andra sakförhållanden som kan komma att påverka den andra Parten eller Avropsberättigad.

Ramavtalsleverantören ska omedelbart meddela Kammarkollegiet vid misstanke om att en händelse hänförlig till Ramavtalsleverantören eller Upphandlingsföremålet riskerar att misskreditera eller minska allmänhetens förtroende för Kammarkollegiet. Ramavtalsleverantören ska skyndsamt tillhandahålla all tillgänglig information och handlingar gällande händelsen och aktivt delta i uppföljning och kommunikation. Om händelsen riskerar att orsaka Kammarkollegiet skada, ska Ramavtalsleverantören vidta nödvändiga åtgärder för att minimera skadan.

Om Ramavtalsleverantören inte uppfyller ovanstående krav och villkor kan det resultera i vite och andra påföljder enligt detta kapitel, avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*.

6.12.1.1 Upplysningar med avseende särskilt på EU-sanktioner

Ramavtalsleverantören ska omedelbart upplysa Kammarkollegiet om det finns anledning att misstänka att förhållandena i kapitel *Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare* avsnitt *Uteslutning med anledning av EU-sanktioner* ändras, inkluderat om nya sanktioner beslutas av EU som direkt eller indirekt omfattar Ramavtalsleverantören eller Parternas avtalsförhållande.

Detta innebär att Ramavtalsleverantören:

- omedelbart ska upplysa Kammarkollegiet om Ramavtalsleverantörens rättsliga status,

ägarförhållanden eller representation innebär, eller förändras på ett sådant sätt, att den omfattas av sanktionerna.

- omedelbart ska upplysa Kammarkollegiet om det finns anledning att misstänka att förhållandena är sådana att en Underleverantör eller ett åberopat företag omfattas av sanktionerna.

Ramavtalsleverantören ska fullt ut samarbeta i frågor som rör efterlevnaden av sanktionerna och tillhandahålla de uppgifter som är nödvändiga i detta avseende.

Om Ramavtalsleverantören inte uppfyller ovanstående krav och villkor kan det resultera i vite och andra påföljder enligt detta kapitel, avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*.

6.12.2 Möten

I samband med Ramavtalets ikraftträdande genomförs ett uppstartsmöte. Därefter ska Parterna träffas vid behov för samråd och uppföljning av Ramavtalet minst en (1) gång per år, om inte Kammarkollegiet meddelar annat. Kammarkollegiet kallar till dessa möten. Vardera Part står för sina egna kostnader i samband med aktuella möten.

Kammarkollegiet får begära att Ramavtalsleverantören i stället ska delta på mötena på distans med hjälp av digital teknik.

6.12.3 Information om och marknadsföring av Ramavtalet

Ramavtalsleverantören ska i sin information om Ramavtalet iakttä särskild noggrannhet och tydlighet vad gäller frågor om Ramavtalets omfattning, Ramavtalsleverantörens åtagande, Avropsberättigad och hur Avrop ska gå till.

Ramavtalsleverantören ska i sin marknadsföring och försäljning till Avropsberättigad vara tydlig med vad som ingår i Ramavtalet och vad som inte ingår.

Om Avropsberättigad kontaktar Ramavtalsleverantören för att köpa liknande varor eller tjänster som ingår i Upphandlingsföremålet ska Ramavtalsleverantören informera Avropsberättigad att detta Ramavtal finns och kan användas innan ett eventuellt nytt avtal tecknas.

Ramavtalsleverantören har inte rätt att hänvisa till Kammarkollegiet i marknadsföring utan Kammarkollegiets godkännande. Kammarkollegiets logotyp, Statens inköpscentrals sigill eller liknande får endast användas enligt instruktioner från Kammarkollegiet respektive Statens inköpscentral.

Om Ramavtalsleverantören inte uppfyller ovanstående krav och villkor kan det resultera i vite och andra påföljder enligt detta kapitel, avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*.

6.13 Underleverantör

Ramavtalsleverantören ska säkerställa att anlitade Underleverantörer uppfyller krav och villkor i Ramavtalet och Kontrakt avseende de delar av Upphandlingsföremålet som Underleverantörerna ska fullgöra.

Ramavtalsleverantören ska på begäran tillhandahålla information om en Underleverantör. Exempel på uppgifter är namn, vilka delar, i vilken utsträckning och under vilken tidsperiod Underleverantören medverkar till att fullgöra Kontrakt.

Ramavtalsleverantören ska ha rutiner och verka för att Underleverantörer åtar sig att de

inte omfattas av någon av uteslutningsgrunderna i 13 kap. 1–3 §§ LOU samt att Underleverantörer i relevanta delar och vid fullgörande av Ramavtalet och Kontrakt, följer:

1. Ramavtalsleverantörens krav på informationssäkerhet,
2. kraven och villkoren i detta kapitel, avsnitt *Miljöhänsyn*, och
3. kraven och villkoren i detta kapitel, avsnitt *Sociala hänsyn*.

Ramavtalsleverantören ska på begäran styrka att en Underleverantör uppfyller relevanta krav och villkor. Ramavtalsleverantören ska också säkerställa att Underleverantörer medverkar vid uppföljning enligt detta kapitel, avsnitt *Uppföljning*.

Ramavtalsleverantören har inte rätt att till annan Underleverantör än optikbutik delegera rätten att ta emot Avropsförfrågan, lämna Avropssvar eller teckna Kontrakt.

Ramavtalsleverantören får inte vara Underleverantör till en annan Ramavtalsleverantör. Detta gäller även deltagare i ett konsortium.

Om en Underleverantör bryter mot krav eller villkor som anges i Ramavtalet eller Kontrakt har Kammarkollegiet rätt att med omedelbar verkan bestämma att Underleverantören inte längre får anlitas för fullgörande av Ramavtalet eller Kontrakt.

Ramavtalsleverantören ansvarar för sina Underleverantörer såsom för egen del. Om Ramavtalsleverantören inte uppfyller ovanstående krav och villkor kan det resultera i vite och andra påföljder enligt detta kapitel, avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*.

6.13.1 Åberopade företag

Ramavtalsleverantören får åberopa ett annat företags kapacitet för att uppfylla krav på ekonomisk och finansiell ställning. Ramavtalsleverantören kan lägga till, byta eller ta bort ett åberopat företag genom att skicka in bilaga Anmälan om åberopat företag till Kammarkollegiet.

Ramavtalsleverantören får inte tilldelas Kontrakt förrän Kammarkollegiet skriftligen har godkänt alla åberopade företag. Kammarkollegiet kan ge Avropsberättigad rätten att godkänna det åberopade företaget.

Till anmälan om att använda ett åberopat företag ska Ramavtalsleverantören bifoga ett skriftligt samarbetsavtal eller liknande med ett åtagande från företaget om att Ramavtalsleverantören kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna samt vilka resurser företaget åberopas för. Om det åberopade företaget åberopas för sin ekonomiska och finansiella ställning ska det åberopade företaget åta sig ett solidariskt ansvar för Ramavtalsleverantörens fullgörande av Ramavtalet och Kontrakt.

6.14 Ersättning till Kammarkollegiet och redovisning av statistik

6.14.1 Administrationsavgift till Kammarkollegiet

För att få täckning för Kammarkollegiets kostnader som en följd av att upphandla och förvalta Ramavtalet tar Kammarkollegiet ut en administrationsavgift av Ramavtalsleverantören. Ramavtalsleverantören ska därför till Kammarkollegiet lämna redovisning av försäljning som ligger till grund för administrationsavgiften.

Administrationsavgift är 0,7 procent av all fakturerad försäljning, det vill säga fakturavärdet av sålda Upphandlingsföremål exklusive mervärdesskatt och andra skatter och avgifter som Avropsberättigad enligt lag ska betala under tiden Ramavtalet och Kontrakt är i kraft.

Avgiftens storlek kan förändras, men kan inte överstiga 1,0 procent. Avgiften fastställs av Kammarkollegiet för ett (1) år i taget / två (2) kvartal i taget. Förändring meddelas Ramavtalsleverantören senast 90 kalenderdagar innan ny administrationsavgift börjar gälla. Om administrationsavgiften sänks ska Ramavtalsleverantören justera sina priser enligt bilaga Priser och befintliga Kontrakt nedåt i motsvarande mån.

Kammarkollegiet kommer att fakturera administrationsavgiften inklusive mervärdesskatt och andra eventuella skatter och avgifter efter mottagen redovisning från Ramavtalsleverantören. Hur fakturering sker bestäms av Kammarkollegiet. Fakturan ska betalas inom 30 kalenderdagar från fakturadatum.

Betalas inte fakturan i tid skickar Kammarkollegiet en påminnelse innan fakturan skickas till inkasso. Kammarkollegiet har rätt till dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen fram till och med att betalning kommit Kammarkollegiet tillhanda.

Om Ramavtalsleverantören inte uppfyller ovanstående krav och villkor kan det resultera i vite och andra påföljder enligt detta kapitel, avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*.

6.14.2 Redovisning av försäljning

Ramavtalsleverantören ska till Kammarkollegiet lämna redovisning av sålda Upphandlingsföremål som ingår i Ramavtalet. Även försäljning genom Kontrakt som löper efter att Ramavtalet har upphört ska redovisas till och med att samtliga Kontrakt har upphört.

Redovisningen ska endast avse försäljning till Avropsberättigad och omfatta föregående periods fakturerade belopp exklusive mervärdesskatt och andra skatter och avgifter som Avropsberättigad enligt lag ska betala.

Formerna för redovisning av försäljning ska ske enligt instruktioner från Kammarkollegiet som finns tillgängliga på Kammarkollegiets webbplats, avropa.se. Instruktionerna kan förändras under Ramavtalets löptid. Ramavtalsleverantören ska hålla sig uppdaterad om aktuella instruktioner för redovisning.

Redovisning ska lämnas senast den 15:e i andra månaden efter det kvartal som redovisningen avser, enligt följande redovisningsperioder:

- Kvartal 1: 1 januari – 31 mars (15 maj)
- Kvartal 2: 1 april – 30 juni (15 augusti)
- Kvartal 3: 1 juli – 30 september (15 november)
- Kvartal 4: 1 oktober – 31 december (15 februari)

Om Ramavtalsleverantören inte uppfyller ovanstående krav och villkor kan det resultera i vite och andra påföljder enligt detta kapitel, avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*.

Om Kammarkollegiet vid redovisning eller avstämning uppmärksammat att det är tio (10) procent eller mindre kvar till dess att den sammanlagda omsättningen (takvolym) uppnås kan Kammarkollegiet begära att Ramavtalsleverantören löpande, enligt överenskommelse med Kammarkollegiet, ska lämna in redovisning av försäljning avseende sin totala omsättning enligt Ramavtalet. Detta ska göras i syfte att säkerställa att den sammanlagda omsättningen (takvolym) inte överskrids.

6.14.3 Redovisning av statistik

Ramavtalsleverantören ska utöver vad som framgår av detta kapitel, avsnitt *Redovisning av*

försäljning, redovisa statistik som ligger till grund för uppföljning av Ramavtalet och framtida förstudier och upphandlingar, enligt nedan.

- Total omsättning per aktuell tidsperiod (SEK)
- Total omsättning per Avropsberättigad, per aktuell tidsperiod (SEK)
- Totalt antal sålda varor/tjänster per aktuell tidsperiod (SEK och styck/par)

Statistiken ska redovisas enligt nedanstående sex (6) kategorier och underkategorier.

1. Synundersökningar per aktuell tidsperiod (styck)

2. Bildskärmsglasögon (båge inklusive glas) per aktuell tidsperiod (par), fördelat på:

- enkelslipade glas
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74
- närprogressiva glas
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74
- rumsprogressiva glas
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74

3. Skyddsglasögon (båge inklusive glas) per aktuell tidsperiod (par), fördelat på:

- enkelslipade glas, skyddsklass F och S
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74
- närprogressiva glas, skyddsklass F och S
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74
- rumsprogressiva glas, skyddsklass F och S
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74
- progressiva glas, skyddsklass F och S
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6

- brytningsindex 1,67
- brytningsindex 1,74

4. Reservglasögon (båge inklusive glas) till sjögående personal per aktuell tidsperiod (par), fördelat på:

- enkelslipade glas
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74
- närprogressiva glas
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74
- rumsprogressiva glas
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74
- progressiva glas
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74

5. Skytteglasögon (båge inklusive glas) per aktuell tidsperiod (par), gäller enbart om Ramavtalsleverantören tillhandahåller skytteglasögon, fördelat på:

- enkelslipade glas
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74
- progressiva glas
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74

6. Glas till insatsbågar (endast glas), gäller enbart om Ramavtalsleverantören tillhandahåller glas till insatsbågar, fördelat på:

- enkelslipade glas
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74
- närprogressiva glas

- brytningsindex 1,5
- brytningsindex 1,6
- brytningsindex 1,67
- brytningsindex 1,74
- rumsprogressiva glas
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74
- progressiva glas
 - brytningsindex 1,5
 - brytningsindex 1,6
 - brytningsindex 1,67
 - brytningsindex 1,74

Ramavtalsleverantören ska på begäran, till självkostnadspris, tillhandahålla ytterligare statistik avseende Ramavtalet vid behov.

Ramavtalsleverantören ska på begäran kunna inkomma med statistiken en (1) gång per år under Ramavtalets löptid.

Ramavtalsleverantören ska tillhandahålla statistik exklusive mervärdesskatt och andra skatter som Avropsberättigad enligt lag ska betala för. Även statistik hänförlig till Kontrakt som löper efter att Ramavtalet har upphört ska redovisas till och med att samtliga Kontrakt har upphört.

Ramavtalsleverantören ska redovisa statistik i den senast gällande versionen av bilaga Statistikmall och i enlighet med Kammarkollegiets instruktioner.

Ramavtalsleverantören ska på begäran, till självkostnadspris, vara behjälplig med att tolka och sammanställa statistiken. Ramavtalsleverantören har rätt att anonymisera uppgift som omfattas av säkerhetsskydd enligt säkerhetsskyddslagen eller vid andra omständigheter som baseras på uppgifter som Avropsberättigad har lämnat till Ramavtalsleverantören. Detta ska i förekommande fall motiveras av Ramavtalsleverantören.

Om Ramavtalsleverantören inte uppfyller ovanstående krav och villkor kan det resultera i vite och andra påföljder enligt detta kapitel, avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*.

6.15 Uppföljning

Kammarkollegiet har rätt att kontrollera att Ramavtalsleverantören fullgör alla sina åtaganden från och med att Ramavtalet har trätt i kraft till och med att samtliga Kontrakt har upphört. Det innebär bland annat att Kammarkollegiet har rätt att kontrollera att Ramavtalsleverantören uppfyller krav, tilldelningskriterier och villkor som Ramavtalsleverantören uppfyllde vid anbudsutvärderingen och att Ramavtalsleverantören fullgör sina åtaganden.

Vid uppföljning har Kammarkollegiet rätt att anlita tredje part för genomförandet. Den tredje parten ska inte vara en konkurrent till Ramavtalsleverantören.

Ramavtalsleverantören ska på begäran tillhandahålla, för egen del samt för Underleverantörer, uppgifter och handlingar som Kammarkollegiet skäligen behöver för att genomföra uppföljning i den utsträckning som krävs och som inte står i strid med gällande

rätt eller tillämpliga börsregler. Ramavtalsleverantören ska ge Kammarkollegiet tillträde och insyn i Ramavtalsleverantörens och dess Underleverantörers verksamhet i den utsträckning som krävs.

Vid uppföljning svarar respektive Part för sina egna kostnader. Om uppföljningen däremot visar att Ramavtalsleverantören gjort sig skyldig till vitesgrundande avtalsbrott står Ramavtalsleverantören för Kammarkollegiets kostnader för uppföljningen.

Om Ramavtalsleverantören inte uppfyller ovanstående krav, tilldelningskriterier och villkor kan det resultera i vite och andra påföljder enligt detta kapitel, avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*.

6.16 Avtalsbrott och påföljder

Avtalsbrott föreligger om Part inte uppfyller sina åtaganden enligt Ramavtalet. En Part som vill göra gällande påföljder på grund av avtalsbrott ska meddela den avtalsbrytande Parten om avtalsbrottet inom skälig tid från det att den upptäckt eller borde ha upptäckt avtalsbrottet (reklamation).

Part kan göra gällande en eller flera olika påföljder enligt vad som framgår av detta avsnitt.

6.16.1 Rättelse vid avtalsbrott

Om inte Parterna kommer överens om annat eller om inte annat framgår av Ramavtalet ska avtalsbrott avhjälpas skyndsamt. Avhjälpas inte avtalsbrottet skyndsamt kan det resultera i en eller flera påföljder.

6.16.2 Ramavtalsleverantörens vitesgrundande avtalsbrott

Ramavtalsleverantören ska betala löpande vite eller engångsvite enligt nedan angivna avsnitt.

Kammarkollegiet har rätt till vite om Ramavtalsleverantören skriftligen meddelas inom skälig tid från det att det vitesgrundande avtalsbrottet upptäckts eller borde ha upptäckts (reklamation). Reklamation som lämnas inom 90 Arbetsdagar efter det att avtalsbrottet upptäckts eller borde ha upptäckts anses ha lämnats inom skälig tid.

Vitesbeloppet ska betalas även om avtalsbrottet inte har orsakat någon skada. Vitet påverkar inte Kammarkollegiets rätt till övriga påföljder.

6.16.2.1 Löpande vite

Ramavtalsleverantören ska betala löpande vite om Ramavtalsleverantören gör sig skyldig till avtalsbrott enligt något av avsnitten, som förekommer i detta kapitel, angivna i punkterna nedan. Det löpande vitets storlek för respektive avtalsbrott anges inom parentes.

1. Avsnitt *Sociala hänsyn* 25 000 SEK
2. Avsnitt *Lojalitets- och informationsplikt* 10 000 SEK
3. Avsnitt *Upplysningar med avseende särskilt på EU-sanktioner* 10 000 SEK
4. Avsnitt *Information om och marknadsföring av Ramavtalet* 5 000 SEK
5. Avsnitt *Underleverantör* 10 000 SEK
6. Avsnitt *Administrationsavgift till Kammarkollegiet* 25 000 SEK
7. Avsnitt *Redovisning av försäljning* 20 000 SEK
8. Avsnitt *Redovisning av statistik* 5 000 SEK
9. Avsnitt *Uppföljning* 25 000 SEK

Det löpande vitet ska betalas ut per påbörjad vecka som avtalsbrottet kvarstår. Om avtalsbrottet inte åtgärdas inom *fyra (4) veckor* eller inte kan åtgärdas uppgår vitet till ett maximalt belopp motsvarande *fyra (4) veckor*.

6.16.2.2 Engångsvite

Ramavtalsleverantören ska betala engångsvite om Ramavtalsleverantören

1. gjort sig skyldig till avtalsbrott vid minst två (2) tillfällen under en period av tolv (12) månader, oaktat om avtalsbrottet rättats eller inte,
2. varit skyldig att betala maximalt belopp för löpande vite vid minst två (2) tillfällen under en period av tolv (12) månader,
3. systematiskt inte erbjuder Upphandlingsföremål vid Avrop,
4. vid minst tre (3) tillfällen under en period av tolv (12) månader inte angett orsak till varför Ramavtalsleverantören inte har erbjudit Upphandlingsföremål vid Avrop, eller
5. på ett systematiskt sätt brutit mot Kontrakt.

Engångsvitet uppgår till 0,25 procent av Ramavtalsleverantörens försäljning genom Ramavtalet de fyra (4) senaste kvartalen. Har fyra (4) kvartal inte löpt ska tiden som Ramavtalet har varit i kraft räknas upp till motsvarande fyra (4) kvartal. Oavsett beräkningssätt ska dock engångsvite inte utgå med mindre än 5 000 SEK och ska högst uppgå till 20 000 SEK.

Kammarkollegiet kan bestämma att ytterligare engångsvite ska betalas om ett nytt vitesgrundande avtalsbrott inträffar fem (5) arbetsdagar efter det att tidigare engångsvite utgått.

6.16.2.3 Begränsning av viten

Ramavtalsleverantörens sammanlagda viten, det vill säga både löpande och engångsviten, kan högst uppgå till 25 procent av Ramavtalsleverantörens totala försäljning genom Ramavtalet fram till tidpunkten för det senaste vitesgrundande avtalsbrottet.

6.16.3 Kammarkollegiets uppsägningsrätt

Kammarkollegiet har rätt att säga upp hela Ramavtalet om

1. Ramavtalsleverantören gör sig skyldig till ett väsentligt avtalsbrott enligt Ramavtalet eller Kontrakt,
2. Ramavtalsleverantören gjort sig skyldig till avtalsbrott enligt Ramavtalet vid minst fem (5) tillfällen under en period av tolv (12) månader, oaktat om avtalsbrottet rättats eller inte,
3. Ramavtalsleverantören varit skyldig att betala maximalt löpande vite vid minst två (2) tillfällen under en period av tolv (12) månader,
4. Ramavtalsleverantören varit skyldig att betala engångsvite vid minst två (2) tillfällen under en period av tolv (12) månader,
5. Ramavtalsleverantören varit skyldig att betala maximalt vite enligt detta kapitel, avsnitt *Begränsning av viten*,
6. det framkommer att Ramavtalsleverantören lämnat oriktiga uppgifter eller underlåtit att lämna begärda uppgifter i anbudet eller på annat sätt i samband med upphandlingen och dessa uppgifter har varit av väsentlig betydelse vid bedömningen när Ramavtalsleverantören tilldelades Ramavtalet,
7. Ramavtalsleverantören inte uppfyller de krav och villkor som ställts i upphandlingen eller de tilldelningskriterier som Ramavtalsleverantören uppfyllde vid anbudsutvärderingen och denna brist har varit av väsentlig betydelse vid

- bedömningen när Ramavtalsleverantören tilldelades Ramavtalet,
8. Ramavtalsleverantören befinner sig i någon av de situationer som framgår av 13 kap. 1–3 §§ LOU,
 9. Domstol finner att Ramavtalet varit föremål för en ändring som inte är tillåten enligt 17 kap. 9–14 §§ LOU, eller
 10. Europeiska unionens domstol i ett förfarande finner att Sverige allvarligt åsidosatt sina skyldigheter enligt fördraget avseende Europeiska unionen, EUF-fördraget eller LOU-direktivet enligt 17 kap. 17 § punkten 3 LOU.

Uppsägning ska ske skriftligen. Kammarkollegiet avgör om uppsägning sker med omedelbar verkan eller vid en senare tidpunkt. Om uppsägning sker vid en senare tidpunkt ska tidpunkten vara skälig med hänsyn till Kammarkollegiets behov av avvecklings- och etableringsåtgärder. Uppsägningsrätt enligt detta avsnitt gäller oavsett om bristen rättas eller inte. Kammarkollegiet är inte skyldig att betala skadestånd eller annan ersättning vid uppsägning enligt detta avsnitt. Ramavtalsleverantören är skyldig att ersätta de direkta skador som Kammarkollegiet lider till följd av uppsägning enligt punkterna 1-9 i detta avsnitt. Skadeståndet kan jämkas om vållande på Kammarkollegiets sida har medverkat till skadan.

Som alternativ till uppsägning har Kammarkollegiet rätt att bestämma att Ramavtalsleverantören inte får lämna Avropssvar under en period. Vid bestämmande av tidsperioden ska hänsyn tas till hur allvarlig bristen är och Ramavtalsleverantörens uppskattade försäljning på Ramavtalet. En avstängning ska inte överstiga sex (6) månader.

6.16.4 Ramavtalsleverantörens uppsägningsrätt

Ramavtalsleverantören har rätt att säga upp hela Ramavtalet om Kammarkollegiet gör sig skyldig till ett väsentligt avtalsbrott om inte Kammarkollegiet inom 30 kalenderdagar efter skriftlig begäran har vidtagit rättelse. Väsentligt avtalsbrott av Kammarkollegiet ska anses innefatta att Kammarkollegiet vid minst tre (3) tillfällen under en period av tolv (12) månader i väsentlig utsträckning brister i sina åtaganden enligt Ramavtalet, oavsett om bristen åtgärdas eller inte. Uppsägning ska ske skriftligen och ha en uppsägningstid om minst sex (6) månader. Ramavtalsleverantören är inte skyldig att betala skadestånd eller annan ersättning vid uppsägning enligt detta avsnitt. Kammarkollegiet är skyldig att ersätta de direkta skador som Ramavtalsleverantören lider till följd av uppsägning enligt detta avsnitt.

6.16.5 Ramavtalets förtida upphörande av annan anledning

Ramavtalet upphör med omedelbar verkan om Ramavtalet har förklarats ogiltigt enligt en lagakraftvunnen dom. Ramavtalsleverantören har inte rätt till skadestånd med anledning av ett sådant upphörande om inte annat framgår av tvingande rätt.

Parterna kan även komma överens om att Ramavtalet ska upphöra i förtid i andra fall.

6.16.6 Skadestånd

Part har rätt till skadestånd till följd av motpartens avtalsbrott. Eventuella viten hänförliga till avtalsbrottet ska avräknas från skadeståndet.

Skadeståndsansvaret är begränsat till direkt skada, och omfattar alltså inte utebliven vinst, utebliven besparing eller annan indirekt skada. Ramavtalsleverantörens skadeståndsansvar per avtalsbrott är begränsat till ett belopp uppgående till Ramavtalsleverantörens totala försäljning genom Ramavtalet sedan dess ingående enligt detta kapitel, avsnitt *Administrationsavgift till Kammarkollegiet*, dock minst 10 miljoner SEK med en begränsning

på maximalt 10 miljoner SEK per år. Kammarkollegiets skadeståndsansvar per avtalsbrott är begränsat till ett belopp uppgående till Ramavtalsleverantörens administrationsavgift enligt Ramavtalet sedan dess ingående enligt detta kapitel, avsnitt *Administrationsavgift till Kammarkollegiet*.

Ansvarsbegränsningarna gäller inte vid Partens uppsåt eller grov oaktsamhet. Ansvarsbegränsningarna gäller inte heller vid Ramavtalsleverantörens ansvar för avtalsbrott enligt detta kapitel, avsnitt *Sekretess*.

6.16.7 Ursäktligt avtalsbrott (force majeure)

Om en Part förhindras att fullgöra sina skyldigheter enligt Ramavtalet av omständighet utanför Partens kontroll som denne inte skäligen kunde förväntas ha räknat med eller tagit i beaktande vid Ramavtalets ingående och vars följder Parten inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit är avtalsbrottet ursäktligt (så kallad force majeure). Med ursäktligt avtalsbrott avses exempelvis men inte uteslutande krig, naturkatastrofer, pandemi, epidemi, beslag, uppror, upplopp och brand. Avtalsbrottet är ursäktligt under så lång tid som är rimlig med hänsyn till hindrets konsekvenser för Partens möjligheter att fullgöra sitt åtagande enligt Ramavtalet. Om Ramavtalets fullgörande till väsentlig del förhindras under längre tid än 90 kalenderdagar på grund av sådan angiven omständighet, har motparten rätt att säga upp Ramavtalet utan ersättningskyldighet.

För att en Part ska ha rätt att göra gällande ursäktligt avtalsbrott ska Parten, när denne får kännedom eller borde ha fått kännedom om sådan omständighet, omedelbart skriftligen meddela motparten om hindret och hur det påverkar möjligheten att fullgöra åtagandet enligt Ramavtalet.

6.17 Ändringar av Ramavtalet

6.17.1 Ändringar och tillägg

Ändringar i eller tillägg till Ramavtalet kan endast ske efter skriftlig överenskommelse mellan behöriga företrädare för båda Parter.

Ändringar och tillägg till Ramavtalet som inte är tillåtna enligt LOU är ogiltiga, men de påverkar inte Ramavtalets eller befintliga Kontrakts giltighet i övrigt.

6.17.2 Kammarkollegiets rätt till överlåtelse av Ramavtalet

Kammarkollegiet har rätt att överlåta Ramavtalet helt eller delvis till en annan organisation. Kammarkollegiets meddelande om överlåtelse av Ramavtalet ska skickas till Ramavtalsleverantören senast tre (3) månader före det planerade datumet för överlåtelsen.

6.17.3 Ramavtalsleverantörens rätt till överlåtelse av Ramavtalet

Vid byte av Ramavtalsleverantör krävs att befintlig Ramavtalsleverantör får ett skriftligt godkännande från Kammarkollegiet innan bytet sker. Med byte avses samtliga ändringar av juridisk eller fysisk person genom exempelvis överlåtelse, fusion, företagsomstruktureringar, uppköp, sammanslagningar, förvärv eller insolvens.

Om inte annat framgår av Ramavtalet, har Ramavtalsleverantören inte rätt att utan Kammarkollegiets skriftliga godkännande, helt eller delvis, överlåta rättigheter (exempelvis fordringar) eller skyldigheter enligt Ramavtalet till annan juridisk eller fysisk person.

Kammarkollegiet kan komma att begära in handlingar för att bedöma om bytet ska godtas eller inte. Kammarkollegiet är inte skyldig att godkänna ett byte av Ramavtalsleverantör.

6.17.4 Ägar- och kontrollskifte hos Ramavtalsleverantören

Ramavtalsleverantören gör sig skyldig till avtalsbrott om det sker ett ägar- och kontrollskifte hos Ramavtalsleverantören i strid med följande förutsättningar. Med ägar- och kontrollskifte avses att en investerare, någon i dennes ägarstruktur eller någon vars räkning investeraren handlar för, efter investeringen, direkt eller indirekt, kommer att förfoga över röster som motsvarar eller överskrider något av gränsvärdena 30, 50 eller 90 procent av rösterna i Ramavtalsleverantören. Vid beräkningen av röster ska röster som en närstående direkt eller indirekt förfogar över räknas med.

Ramavtalsleverantören ska omedelbart när Ramavtalsleverantören får kännedom om eller borde ha fått kännedom om ett ägar- och kontrollskifte informera Kammarkollegiet om ett sådant skifte för att Kammarkollegiet ska kunna ta ställning till det.

Om Kammarkollegiet begär det, ska Ramavtalsleverantören visa att investeraren inte

1. omfattas av 13 kap. 1-3 §§ LOU,
2. verkar i strid med första stycket i detta kapitel, avsnitt *Grundläggande rättigheter för arbetstagare*,
3. omfattas av sanktionerna som anges i kapitel *Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare* i upphandlingsdokumenten, eller
4. har blivit förbjuden att göra en investering enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

Om en omständighet som anges i punkterna 1-4 ovan föreligger ska Ramavtalsleverantören göra det sannolikt att omständigheten inte kommer att ha en negativ effekt på Ramavtalsleverantörens fullgörande av Ramavtalet eller Kontrakt. Om Ramavtalsleverantören inom 30 kalenderdagar inte gör det sannolikt utgör ägar- och kontrollskiftet ett väsentligt avtalsbrott, vilket innebär att Kammarkollegiet har rätt att säga upp Ramavtalet enligt detta kapitel, avsnitt *Kammarkollegiets uppsägningsrätt* punkten 1.

6.17.5 Tillägg, byte eller borttagande av optikbutiker

Ramavtalsleverantören har under Ramavtalets löptid möjlighet att lägga till, byta eller ta bort optikbutiker på Ramavtalet. Vid tillägg, byte eller borttagande ska en särskild anmälan lämnas till Kammarkollegiet för godkännande. Ramavtalsleverantören får inte lägga till, byta eller ta bort optikbutiker utan skriftliga godkännande från Kammarkollegiet.

Om Ramavtalsleverantören önskar lägga till en optikbutik på Ramavtalet alternativt byta ut en befintlig optikbutik ska Ramavtalsleverantören säkerställa att den nya optikbutiken uppfyller krav och villkor i Ramavtalet och Kontrakt.

6.18 Konsekvenser av Ramavtalets upphörande

När Ramavtalet upphör, oavsett orsak, gäller följande.

Ramavtalsleverantören ska utan dröjsmål tillhandahålla slutredovisning avseende information som framgår av detta kapitel, avsnitten *Redovisning av försäljning* och *Redovisning av statistik* samt betala administrationsavgift.

Ramavtalsleverantören ska även tillhandahålla relevant information och betala administrationsavgift under tiden Kontrakt är i kraft.

Ramavtalets upphörande påverkar inte redan tecknade Kontrakt. I bilaga Allmänna villkor finns dock en rätt för Avropsberättigad att säga upp Kontrakt till följd av Ramavtalets upphörande.

Relevanta krav och villkor i Ramavtalet fortsätter att gälla till dess att samtliga Kontrakt har upphört. Sekretess enligt detta kapitel, avsnitt *Sekretess* gäller även efter att samtliga Kontrakt har upphört.

6.19 Tillämplig lag och tvistelösning

Rättigheter och skyldigheter enligt Ramavtalet regleras av svensk rätt med undantag av dess lagvalsregler.

Tvister angående tolkning eller tillämpning av Ramavtalet och därmed sammanhängande rättsförhållanden, som inte kan lösas av Parterna gemensamt, ska avgöras av svensk allmän domstol där Kammarkollegiet har sitt säte.

7. Allmänna villkor

7.1 Allmänt

Dessa Allmänna villkor utgör en del av Kammarkollegiets Ramavtal avseende Glasögon med diarienummer 23.3-8628-2025. Villkoren är tillämpliga på avtalsförhållandet mellan Ramavtalsleverantören och Avropsberättigad som har tecknat Kontrakt enligt Ramavtalet. Kontraktet inkluderar relevanta krav och villkor i Ramavtalet och är inte beroende av Ramavtalets giltighet.

Dessa Allmänna villkor gäller för samtliga Avrop som sker inom ramen för Ramavtalet och utgör en bilaga till Kontraktet oavsett om Allmänna villkor återopas eller inte.

Om inte annat framgår av Kontraktet uttryckligen garanteras inte Ramavtalsleverantören någon exklusiv rätt att tillhandahålla Upphandlingsföremålet.

7.2 Definitioner

För tolkningen och tillämpningen av Kontraktet ska följande begrepp ha nedan angiven betydelse, om inte annat uttryckligen anges i dessa Allmänna villkor eller uppenbarligen framgår av omständigheterna.

Begrepp	Förklaring
Allmänna villkor	Med Allmänna villkor avses dessa villkor som innehåller krav och villkor för fullgörande av Kontraktet och gäller mellan Avropsberättigad och Ramavtalsleverantören.
Arbetsdag	Med Arbetsdag avses en i Sverige helgfri måndag till fredag 10.00–17.00 om inte annat framgår av Kontraktet.
Avrop	Med Avrop avses de åtgärder Avropsberättigad vidtar i syfte att köpa Upphandlingsföremål genom tilldelning av Kontraktet.
Avropsberättigad	Med Avropsberättigad avses de upphandlande myndigheter som anges i kapitel <i>Ramavtalets Huvuddokument</i> avsnitt <i>Avropsberättigade</i> .
Avropsförfrågan	Med Avropsförfrågan avses den förfrågan som Avropsberättigad skickar till Ramavtalsleverantören vid Avrop.
Avropssvar	Med Avropssvar avses det anbud eller den bekräftelse som Ramavtalsleverantören lämnar på en Avropsförfrågan.
Fel	Med Fel avses vad som framgår av detta kapitel, avsnitt <i>Vad som avses med Fel</i> .
Försening	Med Försening avses vad som framgår av detta kapitel, avsnitt <i>Vad som avses med Försening</i> .

Huvuddokument	Med Huvuddokument avses kapitlet <i>Ramavtalets huvuddokument</i> som innehåller krav och villkor för fullgörande av Ramavtalet, vilket reglerar avtalsförhållandet mellan Kammarkollegiet och Ramavtalsleverantören.
Kontrakt	Med Kontrakt avses det skriftliga avtal (inklusive avtal som exempelvis ingås elektroniskt via e-post, e-handelssystem eller bokningssystem) som upprättas mellan Parterna rörande köp av Upphandlingsföremål enligt Ramavtalet.
Kontraktstid	Med Kontraktstid avses den tid under vilket Kontraktet är i kraft. Om inte annat framgår av Kontraktet inkluderar Kontraktstiden eventuella förlängningsoptioner.
Part	Med Part avses i Allmänna villkor och Kontraktet Avropsberättigad eller Ramavtalsleverantören.
Ramavtal	Med Ramavtal avses handlingar uppräknade i kapitel <i>Ramavtalets huvuddokument</i> avsnitt <i>Ramavtalets handlingar och deras inbördes ordning</i> , dvs.: <ol style="list-style-type: none"> 1. Skriftliga ändringar och tillägg i handlingarna nedan 2. Huvuddokumentet med bilagor 3. Upphandlingsdokumenten med bilagor inklusive rättelser, kompletteringar och förtydliganden 4. Ramavtalsleverantörens anbud med bilagor inklusive av Kammarkollegiet godkända rättelser, kompletteringar och förtydliganden.
Ramavtalsleverantör	Med Ramavtalsleverantör avses den anbudsgivare som efter genomförd upphandling ingått Ramavtal med Kammarkollegiet.
skriftligen	Med skriftligen avses i kapitel <i>Allmänna villkor</i> och Kontraktet meddelande skickat per ordinarie post, via e-post eller annat elektroniskt medel.
Underleverantör	Med Underleverantör avses en juridisk eller fysisk person, i alla led i leverantörskedjan, som Ramavtalsleverantören anlitar för att fullgöra hela eller delar av de rättigheter och skyldigheter som framgår av Ramavtalet och Kontraktet.
Upphandlingsföremål	Med Upphandlingsföremål avses de varor och tjänster som Ramavtalsleverantören ska tillhandahålla enligt Ramavtalet och Kontraktet. Upphandlingsföremål får tillhandahållas vid enstaka eller återkommande tillfällen.

7.3 Kontaktpersoner och kommunikation

Parterna ska ange varsin kontaktperson i Kontraktet. Kontaktpersonen ska ha behörighet att med bindande verkan företräda den egna Parten i frågor avseende Kontraktet om inte annat skriftligen meddelats den andra Partens kontaktperson. Om inte annat framgår av

Kontraktet ska kontaktpersonerna obehindrat kunna tillgodogöra sig information och kommunicera på svenska i tal och skrift.

Byte av kontaktperson ska skriftligen meddelas den andra Parten utan dröjsmål.

Meddelanden mellan Parternas kontaktpersoner angående Kontraktet ska ske skriftligen. Meddelande om eventuell ändring ska skriftligen skickas i god tid före ändringens ikraftträdande.

Om inte annat framgår av Kontraktet ska Kontraktets handlingar samt Resultat vara på svenska och svenska ska användas vid kommunikation.

Vid oenighet mellan Parterna avseende tolkningen av ett villkor i Kontraktet som rör omfattningen av Ramavtalsleverantörens åtaganden, ska Ramavtalsleverantören tillhandahålla Upphandlingsföremålet enligt Avropsberättigads tolkning till dess meningsskiljaktigheten slutligen har avgjorts. Ramavtalsleverantören har rätt till dröjsmålsränta, skadestånd eller liknande från Avropsberättigad på grund av Avropsberättigads felaktiga tolkning.

7.4 Kontraktets handlingar och deras inbördes ordning

Kontraktet består av nedan angivna handlingar. Handlingarna kompletterar varandra om inte omständigheterna föranleder annat. Om handlingarna innehåller motstridiga uppgifter gäller de i följande ordning:

1. Skriftliga ändringar och tillägg till datadelningsavtal
2. Datadelningsavtal
3. Skriftliga ändringar och tillägg till Kontraktet med bilagor
4. Kontraktet med bilagor
5. Skriftliga ändringar och tillägg till Avropsförfrågan med bilagor
6. Avropsförfrågan med bilagor
7. Skriftliga ändringar och tillägg till Ramavtalsleverantörens Avropssvar med bilagor inklusive av Avropsberättigad godkända rättelser, kompletteringar och förtydliganden.
8. Ramavtalsleverantörens Avropssvar med bilagor.

Inga andra handlingar än de ovan nämnda ingår i Kontraktet. Parterna kan komma överens om att en ändring eller tillägg till Kontraktet får genomslag på den hierarkiska nivå där den berörda handlingen är placerad. Innehåller Ramavtalsleverantörens Avropssvar uppgifter som inte efterfrågats eller reservationer blir dessa endast giltiga om Parterna uttryckligen och skriftligen särskild överenskommer om detta. Exempel på uppgift som inte efterfrågats eller reservation kan vara Ramavtalsleverantörens egna avtalsvillkor eller liknande som innebär ytterligare åtaganden för Avropsberättigad.

7.5 Ramavtalsleverantörens ansvar för Upphandlingsföremålet

Ramavtalsleverantören ansvarar för att Upphandlingsföremålet:

1. uppfyller i Kontraktet och Ramavtalet ställda krav och villkor och i tillämpliga fall kan tas i bruk,
2. är lämplig för de ändamål för vilka Upphandlingsföremålet av denna typ normalt tillhandahålls, liksom för de ändamål som framgår av Kontraktet och motsvarar vad Avropsberättigad rimligen har rätt att förvänta sig med hänsyn tagen till Upphandlingsföremålets art och omfattning,
3. tillhandahålls med omsorg och på ett fackmannamässigt sätt enligt god sedvänja, etiska riktlinjer och övriga yrkesetiska regler som gäller för branschen,

4. fullgörs enligt tillämpliga lagar, förordningar och föreskrifter, och
5. tillhandahålls enligt Ramavtalsleverantörens policyer, processer och interna kvalitetskontrollåtgärder förutsatt att dessa inte strider mot andra villkor i Kontraktet.

7.6 Avropsberättigads ansvar för Upphandlingsföremålet

Om inte annat framgår av Kontraktet uttryckligen regleras Avropsberättigads ansvar uttömmande i dessa Allmänna villkor.

7.7 Ramavtalsleverantörens ansvar för personal

Ramavtalsleverantören ansvarar för personal som medverkar till att fullgöra Ramavtalsleverantörens del av Kontraktet. Personalen som fullgör Kontraktet ska ha avtalsenlig kompetens och erfarenhet. Om specifik kompetens eller erfarenhet inte avtalats ska personalen ha nödvändig kompetens och erfarenhet. Personal ska ha nödvändig kunskap om och förståelse för Kontraktets fullgörande.

7.8 Försäkring

Ramavtalsleverantören ska inneha sedvanlig ansvarsförsäkring med betryggande ansvarsbelopp med hänsyn till Kontraktet. För person- och sakskada ska ansvarsförsäkringen som minst uppgå till 10 miljoner SEK.

Ramavtalsleverantör ska även inneha en ansvarsförsäkring avseende ren förmögenhetsskada avseende sin verksamhet. Ansvarsförsäkringen för ren förmögenhetsskada ska vara anpassad till den bransch som Ramavtalsleverantören verkar inom. Försäkringsbeloppet ska vara betryggande med hänsyn till Kontraktet eller de branschavtal som normalt gäller för tillhandahållen tjänst om dessa är avtalade.

Försäkringen ska vara giltig under Kontraktstiden.

Ramavtalsleverantören ska på begäran visa upp bevis på giltig försäkring.

7.9 Priser och prisjustering

7.9.1 Priser

Om inte annat framgår av Kontraktet är priserna angivna i svenska kronor (SEK) exklusive mervärdesskatt. Priserna inkluderar skatter och avgifter som Ramavtalsleverantören enligt lag ska betala. Priserna inkluderar även ersättning för samtliga kostnader och utgifter för fullgörandet av i Kontraktet angivna åtaganden.

Om inte annat framgår av Kontraktet, har Ramavtalsleverantören inte rätt att debitera högre priser än vad som framgår av Ramavtalets bilaga Priser.

Ramavtalsleverantören ska omedelbart informera Avropsberättigad om del av Upphandlingsföremålet inte omfattas av det avtalade priset.

7.9.2 Prisjustering

Ramavtalets priser justeras i enlighet med kapitel *Ramavtalets Huvuddokument* avsnitt *Prisjustering*. Kammarkollegiet ansvarar för att prisjusteringen genomförs i enlighet med villkoren samt att bilaga Priser uppdateras i samband med prisjustering.

7.10 Tilläggsköp

Tilläggsköp - glasögonbågar

I de fall arbetstagare önskar köpa en annan båge än de bågmodeller som Ramavtalet omfattar ska arbetstagaren stå för den kostnaden. Ramavtalsleverantören ska informera arbetstagaren om denna kostnad i samband med val av båge.

Tilläggsköp - behandling av glas

I de fall arbetstagare önskar köpa behandling av glas som inte ingår i Ramavtalet, exempelvis blåljusfilter, ska kostnaden betalas direkt av arbetstagaren. Ramavtalsleverantören ska informera arbetstagaren om denna kostnad i samband med val av behandling.

Tilläggsköp - utökad synundersökning

I de fall arbetstagare önskar genomföra en utökad synundersökning ska arbetstagare stå för den eventuella extra kostnad som uppkommer. Kostnaden ska avse mellanskillnaden mellan pris för synundersökning i Ramavtalet och det pris som Ramavtalsleverantören erbjuder för den utökade synundersökningen. Ramavtalsleverantören ska informera arbetstagaren om denna kostnad innan en utökad synundersökning genomförs.

Särskilda anpassningar

I de fall arbetstagare har behov av andra brytningsindex inklusive glas eller slipningar, än vad som framgår av Ramavtalet, ska kostnadsförslag tas fram till ansvarig chef hos Avropsberättigad för godkännande. Med andra brytningsindex inklusive glas eller slipningar avses sådana brytningsindex eller slipningar som ej är prissatta i Ramavtalet. Kostnadsförslaget ska utgöras av det lägsta pris som Ramavtalsleverantören erbjuder för aktuell tjänst/vara enligt Ramavtalsleverantörens publika priser till övriga kunder.

7.11 E-handel

7.11.1 Generella villkor för e-handel

Villkoren baseras på [SFTI:s rekommendationer](#) för e-handel. SFTI är ett samverkansprojekt för att främja utvecklingen av en effektiv e-handel mellan offentlig sektor och leverantörer av varor och tjänster. Med SFTI menas SFTI eller offentligt styrd organisation som kan komma att ersätta SFTI:s roll i fråga om att rekommendera standardiserade meddelanden för e-handel.

Frågor om e-handel som direkt rör Ramavtalet ska alltid ställas till Kammarkollegiet. Frågor om e-handel som direkt rör ett specifikt Avrop ska ställas till berörd Avropsberättigad.

Avropsberättigad informerar Ramavtalsleverantören inför den första beställningen om e-handel ska tillämpas.

7.11.2 Ansvar – För format, kommunikationssätt och kostnader

De format och kommunikationssätt som Parterna använder för standardiserade meddelanden för e-handel framgår av detta avsnitt *E-handel* samt avsnitten *Fakturering* och *Fakturans innehåll*. Information i standardiserade meddelanden ska utformas och placeras enligt SFTI:s anvisningar. Parterna kan komma överens om annan standard, utformning eller placering av information. I de fall ett format eller kommunikationssätt som anges nedan upphör att rekommenderas har Avropsberättigad rätt att anvisa ett annat likvärdigt alternativ som SFTI rekommenderar.

[Peppol](#) är ett internationellt nätverk för elektroniska inköp. Ramavtalsleverantören ska på begäran skicka av SFTI rekommenderade Peppolmeddelanden via Peppolnätverket. När Ramavtalsleverantören tar emot av SFTI rekommenderade Peppolmeddelanden ska den vara registrerad i Peppols registerfunktion Service Metadata Publisher (SMP) för att kunna ta emot den aktuella meddelandetyper. Meddelanden som skickas via Peppolnätverket måste följa formatets regler och versionsuppdateringar.

Ramavtalsleverantören står för sina kostnader för utveckling, användning och underhåll av lämpligt systemstöd för de standardiserade meddelanden och kommunikationssätt som refereras till i detta kapitel, avsnitt *E-handel* samt i avsnitten *Fakturering* och *Fakturans innehåll*.

7.11.3 Order och ordersvar

Ramavtalsleverantören ska senast vid Ramavtalets ikraftträdande kunna ta emot order samt skapa och skicka ordersvar enligt minst ett (1) av följande alternativ:

1. Peppol BIS Ordering (order och ordersvar)
2. E-post

Avropsberättigad har rätt att, som ytterligare alternativ, tillhandahålla en leverantörsportal för manuell mottagning av order och registrering av ordersvar.

En leverantörsportal är i detta sammanhang ett webbgränssnitt som Avropsberättigad tillhandahåller sina leverantörer, där leverantörerna kan föra in eller ladda upp elektroniska kataloger, ta emot elektroniska order samt skicka ordersvar och elektroniska fakturor.

Ramavtalsleverantören ska vid behov under maximalt två (2) timmar stödja Avropsberättigads arbete med att utforma beställningsformulär i e-handelssystemet så att formuläret blir ändamålsenligt.

7.11.4 Pappersrekvisition

Ramavtalsleverantören ska kunna ta emot manuella ordrar i form av pappersrekvisition. Vid detta orderförfarande lämnar arbetstagaren hos Avropsberättigad en ifylld pappersrekvisition till optikbutiken i samband med synundersökningen.

7.12 Fakturering och betalning

7.12.1 Fakturering

Ramavtalsleverantören ska skapa och skicka elektronisk faktura (e-faktura) enligt Peppol BIS Billing. Endast uppgifter i fakturan som ingår i standarden kommer att beaktas. Eventuella stödande handlingar, exempelvis underlag för utlägg och/eller vidarefaktureringar, ska bifogas i PDF-format, om inte Avropsberättigad meddelar annat. Ramavtalsleverantörens fakturabild i PDF-format får däremot inte bifogas och kommer inte att beaktas. Som ett komplement har Avropsberättigad rätt att som ytterligare alternativ tillhandahålla en leverantörsportal för manuell registrering av faktura. Av sekretesskäl har dock Avropsberättigad rätt att begära att Ramavtalsleverantören ska skicka pappersfaktura.

Om inte annat framgår av Kontraktet ska fakturering för Upphandlingsföremålet ske efter avslutat uppdrag eller leverans. Om inte annat framgår av Kontraktet har Ramavtalsleverantören rätt att månadsvis i efterskott fakturera för tillhandahållande av Upphandlingsföremålet.

Om inte annat framgår av Ramavtalet eller Kontraktet har Ramavtalsleverantören inte rätt att anlita Underleverantör för factoring eller fakturahantering vid fakturering enligt Kontraktet utan Avropsberättigads godkännande. Fakturan ska skickas till den fakturaadress som framgår av Kontraktet.

Ramavtalsleverantören ska vara godkänd för F-skatt eller motsvarande.

Faktureringsavgift eller liknande accepteras inte. Påminnelseavgift betalas endast om det framgår av lag.

För de Avropsberättigade vars personal har som krav att följa Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS) avseende regler för sjöfart ska Ramavtalsleverantören, om Avropsberättigad så önskar, bifoga en specifikation som ska medfölja fakturan, där arbetstagarens egna tilläggsval (såsom kostnader för glasögonbågar utöver standardsortiment, extra ytbehandlingar samt fotokromiska glas) redovisas.

7.12.2 Fakturans innehåll

En faktura ska minst innehålla följande uppgifter:

1. Fakturadatum och fakturanummer
2. Ramavtalsleverantörens och Avropsberättigads namn och adress
3. Avropsberättigads ordernummer och/eller beställarreferens enligt Avropsberättigads anvisningar
4. Ramavtalets namn och diarienummer
5. Ramavtalsleverantörens registreringsnummer för mervärdesskatt, VAT-nummer
6. Omfattning och detaljerad specifikation över levererade Upphandlingsföremål
7. Detaljerad specifikation över kostnader i SEK exklusive mervärdesskatt per levererat Upphandlingsföremål
8. Datum då Upphandlingsföremålet fullgjorts (omsatts)
9. Förfalldatum

Avropsberättigad har rätt att bestrida fakturor som är felaktiga, exempelvis med anledning av att specifikation saknas, och kräva rättelse av Ramavtalsleverantören.

7.12.3 Betalning

Betalning sker senast 30 kalenderdagar efter mottagen korrekt faktura.

Om Avropsberättigad helt eller till någon del inte anser sig vara betalningsskyldig, har Avropsberättigad rätt att hålla inne det omstridda beloppet. Om Parterna är överens om viss del eller vissa delar av det fakturerade beloppet ska Avropsberättigad betala det beloppet. Avropsberättigad har dock rätt att hålla inne betalning till den del Avropsberättigad har motkrav avseende vite, prisavdrag, skadestånd eller liknande från Ramavtalsleverantören enligt Kontraktet.

Avropsberättigads betalning av faktura befriar inte Ramavtalsleverantören från ansvar för Fel enligt detta kapitel, avsnitt *Ansvar vid Fel* eller annat avtalsbrott.

Ramavtalsleverantörens rätt till betalning för Upphandlingsföremålet förfaller om Ramavtalsleverantören inte fakturerat för Upphandlingsföremålet i fråga senast sex (6) månader efter att Ramavtalsleverantören haft rätt att fakturera enligt ovan.

7.12.4 Dröjsmålsränta

Vid försenad betalning har Ramavtalsleverantören rätt att begära dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) på fakturerat ostridigt belopp. Ränta regleras på begäran av Ramavtalsleverantören på nästkommande faktura. Avropsberättigad har på motsvarande sätt rätt till dröjsmålsränta om Ramavtalsleverantören är försenad att betala viten, prisavdrag, skadestånd eller liknande.

7.13 Informationssäkerhet och GDPR

7.13.1 Behandling av personuppgifter

Om Ramavtalsleverantörens tillhandahållande av Upphandlingsföremål innefattar behandling av personuppgifter ska behandlingen följa Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (dataskyddsförordningen) med tillhörande genomförandeförfattningar. Det innebär bland annat en skyldighet för Ramavtalsleverantören att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas inom ramen för Kontraktet.

Ramavtalsleverantören ska på begäran av Avropsberättigad ingå de avtal som krävs för att uppfylla dataskyddsförordningen.

Ramavtalsleverantören ska säkerställa att anlitad Underleverantör som behandlar personuppgifter ingår de avtal med Avropsberättigad som krävs enligt dataskyddsförordningen.

7.13.2 Behandling av information i journalföringssystem

Ramavtalsleverantören ska försäkra sig om att IT-system som används för journalföring lever upp till krav enligt dataskyddsförordningen och gällande lagar om cybersäkerhet.

Ramavtalsleverantören ska på begäran av Avropsberättigad kunna visa på vilka åtgärder som Ramavtalsleverantören eller anlitad Underleverantör har vidtagit för att säkerställa att personuppgifter i IT-system som används för journalföring behandlas inom EU/EES eller inom tredje land med adekvat skyddsnivå enligt beslut av Europeiska kommissionen.

7.13.3 Tillgång till information vid upphörande av molntjänst

För det fall Upphandlingsföremålet innefattar behandling av Avropsberättigads information i en molntjänst garanterar Ramavtalsleverantören i händelse av molntjänstens upphörande, oaktat orsak därtill, att

- a. under en övergångsperiod om minst sex (6) månader, eller en annan period som Avropsberättigad anger, hjälpa Avropsberättigad med överföringen av molntjänsten till en annan leverantör eller tillbaka till Avropsberättigad enligt Avropsberättigads instruktioner. Säkerhetsåtgärder ska vidtas för att säkerställa att dataintegritet och konfidentialitet upprätthålls under övergångsperioden.
- b. på Avropsberättigads begäran, fortsätta att tillhandahålla molntjänsten enligt Kontraktet och avtalade priser för nyttjande av Upphandlingsföremål under den tid som överföringen pågår.
- c. överlämna och/eller radera Avropsberättigads information och alla kopior från Ramavtalsleverantören och dess Underleverantörers system, utan dröjsmål, enligt Avropsberättigads instruktion. Eventuell radering ska vara förenligt med eventuella lagstadgade krav.

Om inte annat anges i Kontrakt ska Avropsberättigads information överföras i ett

standardformat för strukturerad data som är läsbart och möjligt att använda i andra sammanhang. Loggfiler, revisionsdata, accessdata och liknande metadata ska tillhandahållas i ett format som säkerställer dess användbarhet för Avropsberättigad utan hinder.

Avropsberättigad ska ha rätt att kontrollverifiera att all information har överförts korrekt och att alla kopior har raderats. Eventuella kostnader förknippade med överföringsprocessen ska bäras av Ramavtalsleverantören, såvida inte annat framgår av Kontrakt.

Under övergångsperioden ska regelbunden kommunikation ske mellan parterna för att säkerställa en smidig övergång. Specifika kontaktpunkter ska utses för detta ändamål.

7.14 Sekretess och konfidentiell information

Om inte annat framgår av Kontraktet gäller följande för uppgifter och information som kommit Ramavtalsleverantören till del under fullgörandet av Kontraktet.

Ramavtalsleverantören får endast använda, t.ex. lagra, bearbeta eller ge tillgång till, Avropsberättigads uppgift eller information i den utsträckning och under den tid det är nödvändigt för att fullgöra Kontraktet.

Ramavtalsleverantören är skyldig att följa gällande rätt vad gäller sekretess, bland annat tillämpliga delar av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.

Ramavtalsleverantören är vidare skyldig att följa den konfidentialitet som är bruklig inom branschen och får inte röja eller på något sätt utnyttja information som kan betraktas som konfidentiell information. Med konfidentiell information avses information av teknisk, kommersiell eller annan art som till sin natur skäligen bör vara hemlig eller av Avropsberättigad angetts vara hemlig.

Ramavtalsleverantören åtar sig att inte utan Avropsberättigads skriftliga godkännande ge tredje part tillgång till uppgift som enligt lag kan bli föremål för sekretessbeläggande eller konfidentiell information.

Ramavtalsleverantören ska vidta lämpliga organisatoriska och tekniska åtgärder för att iaktta sina skyldigheter enligt detta avsnitt.

Ramavtalsleverantören ansvarar för att samtlig personal som medverkar till att fullgöra Kontraktet är informerade om och är bundna av de åtaganden avseende sekretess och konfidentiell information som framgår av detta avsnitt och Kontraktet.

Ramavtalsleverantören ska ha behörighetskontrollsystem som reglerar och begränsar personals tekniska tillgång till Avropsberättigads uppgift och information. Personal ska endast ha tillgång till Avropsberättigads uppgift och information om det är nödvändigt för att kunna fullgöra Kontraktet.

Ramavtalsleverantören kan begära att information som tillhandahålls av Ramavtalsleverantören ska anses vara en uppgift som enligt lag kan bli föremål för sekretessbeläggande eller vara konfidentiell. Eftersom Avropsberättigad i regel är ett offentligt organ som är skyldig att följa bestämmelser om handlingars offentlighet och sekretess kan Avropsberättigad inte i alla lägen tillmötesgå Ramavtalsleverantörens begäran avseende sekretess eller konfidentialitet. Vid en begäran om utlämnande av allmän handling kommer en sedvanlig sekretessbedömning att ske. Om Avropsberättigad inte är skyldig att följa bestämmelser om handlingars offentlighet och sekretess gäller samma åtaganden för Avropsberättigad som för Ramavtalsleverantören enligt detta avsnitt.

Om inte annat framgår av Kontraktet gäller förbud mot röjande av konfidentiell information under Kontraktstiden samt under fem (5) år efter att Kontraktet har upphört. När det gäller uppgifter som enligt lag kan bli föremål för sekretessbeläggande gäller sekretessen under den tid som anges i lagen.

7.15 Samverkan

7.15.1 Lojalitets- och informationsplikt

Parterna ska på ett lojalt sätt utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter enligt Kontraktet. Det innebär bland annat att Parterna kontinuerligt ska informera varandra om händelser eller andra sakförhållanden som kan komma att påverka den andra Parten eller fullgörandet av Kontraktet. Vidare innebär det att Parterna ska samverka i den utsträckning som skäligen krävs för att Ramavtalsleverantören ska kunna fullgöra sina åtaganden enligt Kontraktet med tillbörlig omsorg.

Ramavtalsleverantören ska under Kontraktstiden inte vara beroende av eller ha ekonomiska eller andra intressen som kan påverka Ramavtalsleverantörens objektivitet i förhållande till Avropsberättigad. Ramavtalsleverantören ska, om denne misstänker att tillhandahållandet av Upphandlingsföremålet kan komma att stå i konflikt med annat intresse, genast informera Avropsberättigad om detta och avvakta instruktioner från Avropsberättigad.

Ramavtalsleverantören ska omedelbart meddela Avropsberättigad vid misstanke om att en händelse hänförlig till Ramavtalsleverantören eller Upphandlingsföremålet riskerar att misskreditera eller minska allmänhetens förtroende för Avropsberättigad. Ramavtalsleverantören ska skyndsamt tillhandahålla all tillgänglig information och handlingar gällande händelsen och aktivt delta i uppföljning och kommunikation. Om händelsen riskerar att orsaka Avropsberättigad skada, ska Ramavtalsleverantören vidta nödvändiga åtgärder för att minimera skadan.

7.15.1.1 Upplysningar med avseende särskilt på EU-sanktioner

Ramavtalsleverantören ska omedelbart upplysa Avropsberättigad om det finns anledning att misstänka att förhållandena i kapitel *Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare* avsnitt *Uteslutning med anledning av EU-sanktioner* i upphandlingsdokumenten ändras, inkluderat om nya sanktioner beslutas av EU som direkt eller indirekt omfattar Ramavtalsleverantören eller Parternas avtalsförhållande.

Detta innebär att Ramavtalsleverantören:

- omedelbart ska upplysa Avropsberättigad om Ramavtalsleverantörens rättsliga status, ägarförhållanden eller representation innebär, eller förändras på ett sådant sätt, att den omfattas av sanktionerna.
- omedelbart ska upplysa Avropsberättigad om det finns anledning att misstänka att förhållandena är sådana att en Underleverantör eller ett åberopat företag omfattas av sanktionerna.

Ramavtalsleverantören ska fullt ut samarbeta i frågor som rör efterlevnaden av sanktionerna och tillhandahålla de uppgifter som är nödvändiga i detta avseende.

7.15.2 Marknadsföring av Kontraktet

Ramavtalsleverantören och dennes Underleverantör har inte rätt att hänvisa till

Avropsberättigad i marknadsföring utan Avropsberättigads godkännande. Avropsberättigads logotyp eller liknande får endast användas enligt instruktioner från Avropsberättigad.

7.16 Underleverantör

Ramavtalsleverantören har rätt att anlita Underleverantör enligt vad som anges i Ramavtalet och Kontraktet.

Ramavtalsleverantören ska säkerställa att anlita Underleverantör uppfyller krav och villkor i Ramavtalet och Kontraktet avseende de delar av Upphandlingsföremålet som Underleverantören ska utföra.

Ramavtalsleverantören ska på begäran tillhandahålla information om sina Underleverantörer. Exempel på uppgifter är namn, vilka delar, i vilken utsträckning och under vilken tidsperiod Underleverantören medverkar till att fullgöra Kontraktet.

Om en Underleverantör bryter mot krav eller villkor som anges i Ramavtalet eller Kontraktet har Avropsberättigad rätt att med omedelbar verkan bestämma att Underleverantören inte längre får anlitas för fullgörande av Kontraktet.

Ramavtalsleverantören ansvarar för sina Underleverantörer såsom för egen del.

7.17 Tillgänglighet och service

Optikbutiker ska minst vara öppna varje helgfri arbetsdag kl. 10-17.

Personal i optikbutik ska i kommunikation med arbetstagare kunna kommunicera på svenska språket i både tal och skrift.

Personal i optikbutik ska ha god kännedom om vad Ramavtalet omfattar så att de kan vara behjälpliga vid frågor och köp.

7.18 Leverans - hämtning av glasögon

Ramavtalsleverantören ska leverera bildskärmsglasögon inom tio (10) Arbetsdagar och skyddsglasögon och reservglasögon till sjögående personal inom femton (15) Arbetsdagar efter att synundersökning genomförts och beställning av glasögon gjorts, om inget annat har överenskommits.

Om Ramavtalsleverantören tillhandahåller skytteglasögon och glas till insatsbågar ska dessa levereras inom femton (15) Arbetsdagar efter att synundersökning genomförts och beställning av glasögon gjorts, om inget annat har överenskommits.

Ramavtalsleverantören ska, om inget annat överenskommits, meddela arbetstagare per telefon, e-post eller SMS att glasögonen är klara.

I samband med att de färdiga glasögonen levereras till arbetstagare ska personal i optikbutiken tillse att glasögonen justeras så att de passar personen som ska bära dem. Därtill ska personal i optikbutiken informera om handhavande och skötsel av glasögonen samt den garanti som gäller för glasögonen.

Ramavtalsleverantören ska tillse att glasögon är förpackade på ett sådant sätt att glasögonens kvalitet och egenskaper bibehålls och inte skadas. Samtliga glasögon ska levereras med hårt fodral och putsduk, vilka ingår i avtalade priser.

Personal i optikbutik ska vid behov efterjustera glasögonbågar samt byta skalmtoppar och sadlar på de glasögonbågar där detta är möjligt. Detta ska vara kostnadsfritt.

Ramavtalsleverantören bär alla risker och kostnader förenade med leveransen till och med att Upphandlingsföremålet har ställts till arbetstagarens förfogande.

7.19 Garanti

Erbjudna glasögon ska omfattas av minst ett (1) års produktgaranti räknat från leveransdatumet.

Om arbetstagare inte är nöjd med glaset eller styrkan på glasögonen har denne rätt att, inom tre (3) månader från leveransdatumet, kostnadsfritt byta glas eller styrka (s.k. nöjd-kund-garanti). Nöjd-kund-garanti omfattar inte glasögonbågar.

Utbytet ska vara kostnadsfritt såvida inte arbetstagaren har behov av annat brytningsindex (inklusive glas) eller slipning, än vad Ramavtalet omfattar och som innebär en högre kostnad. Vid en sådan situation ska Ramavtalsleverantören ta fram ett kostnadsförslag till ansvarig chef hos Avropsberättigad för godkännande. Kostnadsförslaget ska avse mellanskillnaden mellan priset på det ursprungliga glaset och det lägsta priset som Ramavtalsleverantören erbjuder för det dyrare glaset enligt Ramavtalsleverantörens publika priser till övriga kunder.

7.20 Redovisning av statistik

Om inte annat framgår av Kontraktet ska Ramavtalsleverantören redovisa statistik till Avropsberättigad enligt nedan.

Ramavtalsleverantören ska tillhandahålla statistik i svenska kronor (SEK) exklusive mervärdesskatt och andra skatter och avgifter som Avropsberättigad enligt lag ska betala för.

Ramavtalsleverantörens skyldighet att redovisa statistik till Avropsberättigad är begränsad till att omfatta den statistik som Ramavtalsleverantören ska redovisa till Kammarkollegiet enligt kapitel *Ramavtalets huvuddokument* avsnitt *Redovisning av statistik*.

Ramavtalsleverantören ska på begäran, till självkostnadspris, tillhandahålla ytterligare statistik avseende Kontraktet om Avropsberättigad begär det.

Statistiken ska, på Avropsberättigads begäran, redovisas minst en (1) gång per år.

Redovisning av statistik ska ske enligt Avropsberättigads instruktioner. Ramavtalsleverantören ska vara behjälplig med att tolka redovisad statistik.

7.21 Återlämning av glasögon

Ramavtalsleverantören ska kunna ta emot gamla glasögon som arbetstagare inte längre har behov av. De återlämnade glasögonen ska återbrukas eller återvinnas i hållbarhetssyfte.

7.22 Uppföljning

Avropsberättigad har rätt att kontrollera att Ramavtalsleverantören uppfyller alla krav och villkor som framgår av Kontraktet. Det innebär bland annat att Avropsberättigad har rätt att

kontrollera att Ramavtalsleverantören uppfyller krav, tilldelningskriterier och villkor som Ramavtalsleverantören uppfyllde vid anbudsutvärderingen och att Ramavtalsleverantören fullgör sina åtaganden. Vid uppföljning har Avropsberättigad rätt att anlita en tredje part för genomförandet. Den tredje parten ska inte vara en konkurrent till Ramavtalsleverantören. Avisering om uppföljning ska normalt göras senast två (2) veckor före uppföljningens genomförande.

Ramavtalsleverantören ska på begäran tillhandahålla, för egen del samt för Underleverantörer, uppgifter och handlingar som Avropsberättigad skäligen behöver för att genomföra uppföljning i den utsträckning som krävs och som inte står i strid med gällande rätt eller tillämpliga börsregler.

Vid uppföljning svarar respektive Part för sina egna kostnader. Om uppföljningen däremot visar att Ramavtalsleverantören gjort sig skyldig till vitesgrundande avtalsbrott står Ramavtalsleverantören för Avropsberättigads kostnader för uppföljningen. Ramavtalsleverantörens (och Underleverantörens) skyldighet att svara för sina egna kostnader för uppföljning ska dock normalt vara begränsad till högst en (1) gång per år.

7.23 Avtalsbrott och påföljder

Avtalsbrott föreligger om Part inte uppfyller sina åtaganden enligt Kontraktet. En Part som vill göra gällande påföljder på grund av avtalsbrott ska meddela den avtalsbrytande Parten om avtalsbrottet inom skälig tid från det att den upptäckt eller borde ha upptäckt avtalsbrottet (reklamation).

Part kan göra gällande en eller flera påföljder.

7.23.1 Rättelse vid avtalsbrott

Om inte Parterna kommer överens om annat eller om inte annat framgår av Kontraktet ska avtalsbrott rättas skyndsamt.

7.23.2 Ansvar vid Försening

7.23.2.1 Vad som avses med Försening

Med Försening avses att

1. Upphandlingsföremålet inte levererats inom avtalade tidsramar, såsom avtalad leveransdag av Upphandlingsföremålet,
2. Upphandlingsföremålet, om någon tid enligt punkten 1 inte har avtalats, inte levererats inom den tid som är skälig med hänsyn till vad som är normalt för Upphandlingsföremål av samma art och omfattning,
3. Leverans inte omfattar avtalad kvantitet av Upphandlingsföremålet, eller
4. det är uppenbart att avtalsenlig leverans av Upphandlingsföremålet inte föreligger och avvikelserna är av betydelse för Avropsberättigad.

Ramavtalsleverantören ansvarar inte för Försening om Ramavtalsleverantören kan visa att Förseningen beror på förhållanden som Avropsberättigad ansvarar för. Ramavtalsleverantören har i sådant fall rätt till nödvändig förlängning av leveranstiden samt ersättning för skäliga, styrkta och direkta merkostnader.

7.23.2.2 Meddelandeskyldighet vid misstanke om Försening

Ramavtalsleverantören ska utan dröjsmål skriftligen informera Avropsberättigad om Ramavtalsleverantören känner till eller borde ha känt till att Försening föreligger eller kan komma att föreligga. Ramavtalsleverantören ska ange anledningen till Förseningen samt, om möjligt, ange en ny tidpunkt då utförandet av Upphandlingsföremålet beräknas kunna ske. Ramavtalsleverantören ska vidta alla skäligen åtgärder för att motverka och begränsa Försening.

Avropsberättigad ska utan dröjsmål skriftligen meddela Ramavtalsleverantören om Avropsberättigad misstänker att förhållanden som Avropsberättigad ansvarar för kommer att leda till Försening.

7.23.3 Ansvar vid Fel

7.23.3.1 Vad som avses med Fel

Med Fel avses att Upphandlingsföremålet avviker från kraven eller villkoren i Kontraktet eller Ramavtalet.

Fel föreligger inte om Ramavtalsleverantören kan visa att Felet beror på förhållanden som beror på arbetstagaren. Detta under förutsättning att Ramavtalsleverantören inte skäligen kunde ha undvikit följderna.

7.23.3.2 Reklamation och avhjälpande av Fel

Avropsberättigad får göra gällande ett Fel om Ramavtalsleverantören skriftligen meddelas inom skäligen tid från det att Felet upptäckts eller borde ha upptäckts (reklamation). Reklamation som lämnas inom 30 Arbetsdagar efter det att Avropsberättigad upptäckt Felet eller borde ha upptäckt Felet anses ha lämnats inom skäligen tid.

Efter det att Ramavtalsleverantören tagit emot reklamation från Avropsberättigad ska Ramavtalsleverantören avhjälpa Felet. Ramavtalsleverantören står för samtliga risker och kostnader i samband med avhjälpande av Fel, exempelvis eventuella transporter.

Ramavtalsleverantören ska avhjälpa Felet skyndsamt. Om Ramavtalsleverantören inte kan avhjälpa Felet skyndsamt kan Ramavtalsleverantören begära att Avropsberättigad skriftligen ger en skäligen tid för avhjälpande. 15 Arbetsdagar anses alltid vara skäligen tid.

Om avhjälpande inte sker inom skäligen tid har Avropsberättigad rätt att avhjälpa Felet på Ramavtalsleverantörens bekostnad och begära prisavdrag enligt detta kapitel, avsnitt *Prisavdrag vid Fel* eller säga upp Kontraktet enligt detta kapitel, avsnitt *Avropsberättigads uppsägningsrätt* punkten 1.

Ramavtalsleverantören har inte rätt att avhjälpa Felet om det med hänsyn till omständigheterna inte skäligen kan krävas att Avropsberättigad ska avvakta avhjälpande från Ramavtalsleverantörens sida. Då har Avropsberättigad rätt att avhjälpa Felet på Ramavtalsleverantörens bekostnad och begära prisavdrag enligt detta kapitel, avsnitt *Prisavdrag vid Fel* eller säga upp Kontraktet enligt detta kapitel, avsnitt *Avropsberättigads uppsägningsrätt* punkten 1.

Avropsberättigads godkännande av Ramavtalsleverantörens förslag, åtgärder eller handlingar befriar inte Ramavtalsleverantören från ansvar för Fel.

7.23.3.3 Prisavdrag vid Fel

Om Avropsberättigad inte säger upp hela Kontraktet till följd av Fel har Avropsberättigad

rätt till prisavdrag. Rätt till prisavdrag föreligger i de fall avhjälpande av Felet inte är möjlig eller inte kan förväntas försätta Avropsberättigad i samma situation som om Felet inte förelegat. Prisavdraget ska utgöra skillnaden i värde mellan avtalsenlig och avtalsstridig prestation vid tiden för prestationen. Om Ramavtalsleverantören inte avhjälpes Felet inom skälig tid, har Avropsberättigad även rätt till vite enligt detta kapitel, avsnitt *Löpande vite*.

7.23.3.4 Fel som utgör väsentligt avtalsbrott

Utgör Felet ett väsentligt avtalsbrott har Avropsberättigad rätt att skriftligen säga upp Kontraktet enligt detta kapitel, avsnitt *Avropsberättigads uppsägningsrätt* punkten 1.

7.23.4 Ramavtalsleverantörens vitesgrundande avtalsbrott

Ramavtalsleverantören ska betala löpande vite eller engångsvite enligt avsnitten nedan.

Avropsberättigad har rätt till vite om Ramavtalsleverantören skriftligen meddelas inom skälig tid från det att det vitesgrundande avtalsbrottet upptäckts eller borde ha upptäckts (reklamation). Reklamation som lämnas inom 90 Arbetsdagar efter det att avtalsbrottet upptäckts eller borde ha upptäckts anses ha lämnats inom skälig tid.

Vitesbeloppet ska betalas även om avtalsbrottet inte har orsakat någon skada. Vitet påverkar inte Avropsberättigads rätt till övriga påföljder.

7.23.4.1 Löpande vite

Om inte annat framgår av Kontraktet gäller följande.

Ramavtalsleverantören ska betala löpande vite enligt punkterna nedan.

1. Ramavtalsleverantören ska betala löpande vite vid Försening av Upphandlingsföremål med fem (5) procent av avtalat pris.

Det löpande vitet vid Försening utgår per påbörjad Arbetsdag. Den sammanlagda ersättningsskyldigheten i form av vite vid Försening ska inte överstiga 25 procent av försäljning på Kontraktet. Om maximalt vite uppnåtts, eller Förseningen annars är av väsentlig betydelse för Avropsberättigad, utgör det ett väsentligt avtalsbrott vilket innebär att Avropsberättigad har rätt att säga upp Kontraktet enligt detta kapitel, avsnitt *Avropsberättigads uppsägningsrätt* punkten 1. Vite beräknas på den del som är Försenad. Om Upphandlingsföremålet inte kan tas i bruk på grund av Försenad del utgår vite på hela leveransen.

2. Ramavtalsleverantören ska betala löpande vite om Ramavtalsleverantören inte avhjälpes ett avtalsbrott inom skälig tid, dock längst inom 20 Arbetsdagar, från Avropsberättigads skriftliga meddelande om avtalsbrottet. Det löpande vitet utgår med 10 000 SEK.
3. Ramavtalsleverantören ska betala löpande vite om Ramavtalsleverantören gör sig skyldig till avtalsbrott enligt något av avsnitten angivna i punkterna nedan. Det löpande vitets storlek för respektive avtalsbrott anges inom parentes.
 - a. Avsnitt *Ramavtalsleverantörens ansvar för Upphandlingsföremålet* (10 000 SEK),
 - b. Avsnitt *Ramavtalsleverantörens ansvar för personal* (10 000 SEK),
 - c. Avsnitt *Försäkring* (10 000 SEK),
 - d. Avsnitt *Priser och prisjustering* (10 000 SEK),

- e. Avsnitt *E-handel* (10 000 SEK),
- f. Avsnitt *Fakturering och betalning* (10 000 SEK),
- g. Avsnitt *Lojalitets- och informationsplikt* (10 000 SEK)
- h. Avsnitt *Upplysningar med avseende särskilt på EU-sanktioner* (10 000 SEK)
- i. Avsnitt *Marknadstöring av Kontraktet* (5 000 SEK)
- j. Avsnitt *Underleverantör* (10 000 SEK)
- k. Avsnitt *Upptöljning* (25 000 SEK)

Det löpande vitet för punkterna 2–3 ska betalas ut per påbörjad vecka som avtalsbrottet kvarstår. Om avtalsbrottet enligt punkterna 2–3 inte åtgärdas inom *fyra (4) veckor* eller inte kan åtgärdas uppgår vitet till ett maximalt belopp motsvarande *fyra (4) veckor*.

7.23.4.2 Engångsvite

Om inte annat framgår av Kontraktet gäller följande.

Ramavtalsleverantören ska betala engångsvite om Ramavtalsleverantören

1. gjort sig skyldig till avtalsbrott vid minst tre (3) tillfällen under en period av tolv (12) månader, oaktat om avtalsbrottet rättats eller inte,
2. varit skyldig att betala maximalt belopp för löpande vite vid minst tre (3) tillfällen under en period av tolv (12) månader, eller
3. på ett systematiskt sätt brutit mot Kontraktet.

Engångsvitet beräknas på fem (5) procent av Ramavtalsleverantörens försäljning genom Kontraktet de fyra (4) senaste kvartalen. Har fyra (4) kvartal inte löpt ska perioden som Kontraktet har varit i kraft räknas upp till motsvarande fyra (4) kvartal. Oavsett beräkningssätt är engångsvitet lägst 5 000 SEK och högst 20 000 SEK.

Avropsberättigad kan bestämma att ytterligare engångsvite ska betalas om ett nytt vitesgrundande avtalsbrott inträffar fem (5) arbetsdagar efter det att tidigare engångsvite utgått.

7.23.4.3 Begränsning av viten

Ramavtalsleverantörens sammanlagda viten, det vill säga både löpande och engångsviten, kan högst uppgå till 25 procent av Ramavtalsleverantörens totala försäljning genom Kontraktet fram till tidpunkten för det senaste vitesgrundande avtalsbrottet.

7.23.5 Skadestånd

Part har rätt till skadestånd till följd av motpartens avtalsbrott. Eventuella prisavdrag och viten hänförliga till avtalsbrottet ska avräknas från skadeståndet.

Avropsberättigads uttryckliga eller underförstådda godkännande av Upphandlingsföremålet eller avstående från att göra gällande en viss påföljd befriar inte Ramavtalsleverantören från skadeståndsskyldighet.

Parts skadeståndsansvar är begränsat till direkt skada, och omfattar alltså inte utebliven vinst, utebliven besparing eller annan indirekt skada. Parts skadeståndsansvar per avtalsbrott är begränsat till 10 miljoner SEK.

Ansvarsbegränsningarna gäller inte vid Parts uppsåt eller grov oaktsamhet. Ansvarsbegränsningarna gäller inte heller för Parts ersättningsskyldighet till följd av krav från tredje part avseende intrång i immateriella rättigheter. För Ramavtalsleverantören

gäller inte heller ansvarsbegränsningarna vid avtalsbrott enligt detta kapitel, avsnitten *Sekretess och konfidentiell information* och *Behandling av personuppgifter*.

7.23.6 Ursäktligt avtalsbrott (force majeure)

Om Part förhindras att fullgöra sina skyldigheter enligt Kontraktet av omständighet utanför Partens kontroll som denne inte skäligen kunde förväntas ha räknat med eller tagit i beaktande vid Kontraktets tecknande och vars följder Parten inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit är avtalsbrottet ursäktligt (så kallad force majeure). Med ursäktligt avtalsbrott avses exempelvis men inte uteslutande krig, naturkatastrofer, pandemi, epidemi, beslag, uppror, upplopp och brand. Avtalsbrottet är ursäktligt under så lång tid som är rimlig med hänsyn till hindrets konsekvenser för Partens möjligheter att fullgöra sitt åtagande enligt Kontraktet. Om Kontraktets fullgörande till väsentlig del förhindras under längre tid än 90 kalenderdagar på grund av sådan angiven omständighet, har motparten rätt att säga upp Kontraktet utan ersättningskyldighet.

För att Part ska ha rätt att göra gällande ursäktligt avtalsbrott ska Part, när denne får kännedom eller borde ha fått kännedom om sådan omständighet, omedelbart skriftligen meddela motparten om hindret och hur det påverkar möjligheten att fullgöra åtagandet enligt Kontraktet.

7.23.7 Avropsberättigads uppsägningsrätt

Avropsberättigad har rätt att säga upp hela eller delar av Kontraktet om:

1. Ramavtalsleverantören gör sig skyldig till ett väsentligt avtalsbrott,
2. Ramavtalsleverantören vid minst tre (3) tillfällen under en period av tolv (12) månader ska betala vite enligt detta kapitel, avsnitt *Löpande vite*,
3. det framkommer att Ramavtalsleverantören lämnat oriktiga uppgifter eller underlåtit att lämna begärda uppgifter i Avropssvaret eller på annat sätt i samband med Avropet och dessa uppgifter har varit av väsentlig betydelse vid bedömningen när Ramavtalsleverantören tilldelades Kontraktet,
4. Ramavtalsleverantören inte uppfyller de krav eller villkor som ställts i Ramavtalet, Avropsförfrågan eller de tilldelningskriterier som Ramavtalsleverantören uppfyllde vid anbudsutvärderingen och denna brist har varit av väsentlig betydelse vid bedömningen när Ramavtalsleverantören tilldelades Kontraktet,
5. det framkommer att Ramavtalsleverantören lämnat oriktiga uppgifter eller underlåtit att lämna begärda uppgifter i samband med den upphandling som föregått tecknandet av Ramavtalet utan att Kammarkollegiet sagt upp Ramavtalet,
6. Kammarkollegiet har sagt upp Ramavtalet till följd av att Ramavtalsleverantören gjort sig skyldig till ett väsentligt avtalsbrott enligt Ramavtalet,
7. Ramavtalsleverantören i övrigt agerar på ett sådant sätt att det, hänförligt till relevanta delar av Kontraktets fullgörande, ur allmänhetens synvinkel, skulle vara stötande för Avropsberättigad att fullfölja Kontraktet,
8. Ramavtalsleverantören befinner sig i någon av de situationer som framgår av 13 kap. 1–3 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU),
9. Domstol finner att Ramavtalet eller Kontraktet har varit föremål för en ändring som inte är tillåten enligt 17 kap. 9–14 §§ LOU,
10. Avropsberättigads behov av Upphandlingsföremålet väsentligen ändras på grund av organisatoriska förändringar som initierats av annan än Avropsberättigads ledning, eller
11. Europeiska unionens domstol finner att Sverige allvarligt åsidosatt sina skyldigheter enligt fördraget avseende Europeiska unionen, EUF-fördraget eller LOU-direktivet enligt 17 kap. 17 § punkten 3 LOU.

Uppsägning ska ske skriftligen. Avropsberättigad avgör om uppsägning sker med omedelbar verkan eller vid en senare tidpunkt. Om uppsägning sker vid en senare tidpunkt ska tidpunkten vara skälig med hänsyn till Avropsberättigads behov av avvecklings- och etableringsåtgärder. Avropsberättigad avgör om det förtida upphörandet ska innebära återgång av Avropsberättigads respektive Ramavtalsleverantörens prestationer med avräkning för den nytta Avropsberättigad haft av Upphandlingsföremålet, eller om det förtida upphörandet endast ska ha framåtriktad effekt. Uppsägningsrätt enligt detta avsnitt gäller oavsett om bristen rättats eller inte. Avropsberättigad är inte skyldig att betala ersättning vid uppsägning enligt detta avsnitt. Ramavtalsleverantören är skyldig att ersätta de direkta skador som Avropsberättigad lider till följd av uppsägning enligt punkterna 1-9 i detta avsnitt. Skadeståndet kan jämkas om vållande på Avropsberättigads sida har medverkat till skadan.

7.23.8 Ramavtalsleverantörens uppsägningsrätt

Ramavtalsleverantören har rätt att säga upp hela Kontraktet om Avropsberättigad gör sig skyldig till ett väsentligt avtalsbrott och inte Avropsberättigad inom 30 kalenderdagar efter skriftlig begäran av Ramavtalsleverantören har vidtagit rättelse. Uppsägning ska ske skriftligen och ha en uppsägningstid om minst sex (6) månader.

7.23.9 Kontraktets förtida upphörande av annan anledning

Kontraktet upphör med omedelbar verkan om Kontraktet har förklarats ogiltigt enligt en lagakraftvunnen dom. Ramavtalsleverantören har inte rätt till skadestånd med anledning av ett sådant upphörande om inte annat framgår av tvingande rätt.

Parterna kan även komma överens om att Kontraktet ska upphöra i förtid i andra fall.

7.24 Ändringar av Kontraktet

7.24.1 Ändringar och tillägg

Ändringar i eller tillägg till Kontraktet kan endast ske efter skriftlig överenskommelse mellan behöriga företrädare för båda Parter.

Om Avropsberättigad begär ändring av Kontraktet ska Ramavtalsleverantören utan dröjsmål meddela Avropsberättigad vilken eventuell påverkan Avropsberättigads ändringsbegäran får på avtalat pris, tidplan och andra relevanta omständigheter. Ramavtalsleverantören ska informera Avropsberättigad om någon del inte omfattas av ändringsbegäran och därmed inte omfattas av avtalat pris. Därefter ska Avropsberättigad meddela Ramavtalsleverantören om ändring av villkoren i Kontraktet i relevant avseende accepteras. Om pris höjs till följd av en begäran enligt detta avsnitt har Ramavtalsleverantören rätt till ersättning för sina faktiska kostnader (självkostnadspris) med ett påslag om tio (10) procent.

Ändringar och tillägg till Kontraktet som inte är tillåtna enligt LOU är ogiltiga, men de påverkar inte Kontraktets giltighet i övrigt.

7.24.2 Ändring av Underleverantör

Ändring, det vill säga tillägg, byte eller borttagande, av Underleverantör kan endast ske efter skriftligt godkännande av Avropsberättigad. Till ansökan om att ändra Underleverantör ska bifogas uppgifter och handlingar som visar att Underleverantören uppfyller relevanta krav och villkor.

7.24.3 Avbeställning av Upphandlingsföremål

Avropsberättigad har rätt att, avbeställa hela eller delar av återstående Upphandlingsföremål med tre (3) kalenderdagens uppsägningstid. Avropsberättigad är i ett sådant fall endast skyldig att betala för upparbetat arvode och på förhand godkända kostnader fram till och med tidsfristens utgång. Ramavtalsleverantören har inte rätt till någon ytterligare ersättning till följd av Avropsberättigads avbeställning.

7.24.4 Avropsberättigads rätt till överlåtelse av Kontraktet

Avropsberättigad har rätt att överlåta Kontraktet helt eller delvis till en annan organisation. Avropsberättigads meddelande om överlåtelse av Kontraktet ska skickas till Ramavtalsleverantören senast tre (3) månader före det planerade datumet för överlåtelsen.

7.24.5 Ramavtalsleverantörens rätt till överlåtelse av Kontraktet

Vid byte av Ramavtalsleverantör krävs att befintlig Ramavtalsleverantör får ett skriftligt godkännande från Avropsberättigad innan bytet sker. Med byte avses samtliga ändringar av juridisk eller fysisk person genom exempelvis överlåtelse, fusion, företagsomstruktureringar, uppköp, sammanslagningar, förvärv eller insolvens.

Ramavtalsleverantören har inte rätt att utan Avropsberättigads skriftliga godkännande, helt eller delvis, överlåta rättigheter (exempelvis fordringar) eller skyldigheter enligt Kontraktet till annan juridisk eller fysisk person.

Avropsberättigad kan komma att begära in handlingar för att bedöma om bytet ska godtas eller inte. Avropsberättigad är inte skyldig att godkänna ett byte av Ramavtalsleverantör.

7.24.6 Ägar- och kontrollskifte hos Ramavtalsleverantören

Ramavtalsleverantören gör sig skyldig till avtalsbrott om det sker ett ägar- och kontrollskifte hos Ramavtalsleverantören i strid med följande förutsättningar. Med ägar- och kontrollskifte avses att en investerare, någon i dennes ägarstruktur eller någon vars räkning investeraren handlar för, efter investeringen, direkt eller indirekt, kommer att förfoga över röster som motsvarar eller överskrider något av gränsvärdena 30, 50 eller 90 procent av rösterna i Ramavtalsleverantören. Vid beräkningen av röster ska röster som en närstående direkt eller indirekt förfogar över räknas med.

Ramavtalsleverantören ska omedelbart när Ramavtalsleverantören får kännedom om eller borde ha fått kännedom om ett ägar- och kontrollskifte informera Avropsberättigad om ett sådant skifte för att Avropsberättigad ska kunna ta ställning till det.

Om Avropsberättigad begär det, ska Ramavtalsleverantören visa att investeraren inte

1. omfattas av 13 kap. 1-3 §§ LOU,
2. verkar i strid med kapitel *Ramavtalets Huvuddokument* första stycket i avsnitt *Grundläggande rättigheter för arbetstagare*,
3. omfattas av sanktionerna som anges i kapitel *Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare* i upphandlingsdokumenten, eller
4. har blivit förbjuden att göra en investering enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

Om en omständighet som anges i punkterna 1-4 ovan föreligger ska Ramavtalsleverantören göra det sannolikt att omständigheten inte kommer att ha en negativ effekt på Ramavtalsleverantörens fullgörande av Ramavtalet eller Kontrakt. Om

Ramavtalsleverantören inom 30 kalenderdagar inte gör det sannolikt utgör ägar- och kontrollskiftet ett väsentligt avtalsbrott, vilket innebär att Avropsberättigad har rätt att säga upp Kontraktet enligt detta kapitel, avsnitt *Avropsberättigads uppsägningsrätt* punkten 1.

7.25 Icke-avstående (no waiver)

En Parts underlåtenhet att tillämpa något villkor i Kontraktet strikt enligt ordalydelsen ska inte anses innefatta något avstående från någon rättighet enligt Kontraktet och underlåtenheten ska inte heller medföra att den Parten förlorar rätten att senare begära en strikt tillämpning enligt ordalydelsen av det aktuella villkoret eller annat villkor i Kontraktet.

7.26 Tillämplig lag och tvistelösning

Rättigheter och skyldigheter enligt Kontraktet regleras av svensk rätt med undantag av dess lagvalsregler.

Tvister angående tolkning eller tillämpning av Kontraktet och därmed sammanhängande rättsförhållanden, som inte kan lösas av Parterna gemensamt, ska avgöras av svensk allmän domstol där Avropsberättigad har sitt säte.